36. szám. Nagy-Kanizsa, 1888. szeptember 2-án. XV. évfolyam.

Szerkesztőség: Batthyány- és Kisfaludy-utcza sarkán. Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utcza 1.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és önsegélyző szövetk. hivatalos közlönye

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 frt — kr.
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Árverési s egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr. bélyegdijon felül 100 szóig 1 frt. azontul minden szóért egy fél kr.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

József főherczeg.

Üdvözöljük honvédségünk népszerü főparancsnokát városunkban; azt a főherczeget, kinek nemes szivéhez, fenkölt, nemesen gondolkodó lelkéhez a magyar nép a szeretet, a tisztelet, az igaz őszinte ragaszkodás ezer szálaival van füzve.

Ezt a szeretetet, ezt a tiszteletet és az őszinte raszkodást ő fensége a legnagyobb mértékben meg is érdemli. Ha igaz az, hogy a népszerüséget könnyebb megszerezni, mint megtartani, akkor bizonyára igaz, hogy egy nép, egy egész nemzet, csak az igaz érdemnek adja meg azt a tartós elismerést, sőt azt a folyton fokozatosan emelkedő tiszteletet és szeretetet, melylyel a magyar nemzet a fenséges főherczeg irányában viseltetik. És ez az érzelem nem csinált, oly szoros és széttéphetetlen viszonyon alapul az, mely bensőbbé válhatik, de lazulni sohasem fog.

E viszonyhoz a kulcsot azok a magas erények, s az ezekből folyó érdemek adják meg, melyeket József főherczeg a magyar nemzet irányában szerzett.

Eltekintve tudományos törekvéseitől, melyekkel szintén csak a magyar név fényét és dicsőségét igyekszik emelni; eltekintve azon leereszkedő szivességtől, melylyel minden szépet, jót és nemest magas kegyébe és pártfogásába vesz: minden magyar ember kebelét büszkeséggel tölt el, hálára és elismerésre ösztönöz azon körülmény, hogy ő fensége József főherczeg magas családja mintaképe a családnak, nevelése — a magyar nevelésnek; mint ő maga mintaképe a legnemesebb kötelességérzetnek, mint azt a tüzoltosági intézmény körüli fáradhatatlan, buzgó és hervadhatatlan érdemü tevékenysége bizonyitja.

Valóban a magyar sziv méltán lelkesül oly férfiuért, ki honvédségünk élén állva, magas állásával és hivatásával oly páratlan módon tudja összeegyeztetni a legnemesebb honpolgári érzelmeket, nagynak és kicsinek egyaránt példát mutatva a kötelességek szigoru teljesitésében.

Csoda-e, ha rajongó lelkesedés, szeretet és tisztelet környezi őt mindenütt, a hová lép? Csoda-e, ha nemével a benső büszkeségnek vallja őt magáénak a magyar nemzet? Csoda-e, ha népszerüsége megingathatatlanul gyökerezik a magyar szivekben?

Üdvözöljük őt a lelkesedés legmelegebb érzelmével, s kivánjuk, hogy honvédségi intézményünk fejlesztése, a legmagasabb védképesség fokára való emelése érdekében magas családjával együtt az ég az élet legvégső határáig tartsa meg.

Éljen József főherczeg ő fensége.

Közbiztonsági állapotaink.

A békés természetü és nyugodt véralkatu embernek megborzong a háta, ha vissza gondol azokra a szomoru időkre, mikor Magyarország egyik másik vidékén nem lehetett két órányi járó földet megtenni a nélkül, hogy az utast meg ne állitották volna a „szegény legények.“

Furcsa állapotok voltak akkor nagyon.

Az a legkülönösebb a dologban, — hogy daczára az akkor inditott erős betyár-hajszáknak, — évek során át sem lehetett rendes lábra állitani a megrendült közbiztonsági állapotokat.

Az akkori idők szelleme, a nép felfogása, a betyár-névhez füződött sok regényes kaland, a rablóvezérek-nek a mesék világát gazdagitó tettei bizonyos nimbusszal köritették azokat, kik részint dologkerülésből, részint elkeseredésből vagy a büntetés elkerülése okáért, de leginkább regényes hajlamuktól üzetve, a puszták fiaivá lettek. Ez a körülmény okozhatta azután, hogy az erős hajszák, a szegény-legények folytonos üldözése daczára sem lehetett véget vetni egyszerre és rövid uton a betyár világnak. A nép dédelgette, rejtegette a szegény-legényeket. A betyár-fogáshoz nem értő katonákat a nép ravaszságának minden módjával iparkodott félrevezetni. És ez legtöbbnyire sikerült is.

Mindehhez azután kitünően paszszolt a kedélyes pandur-világ. Azok a mi jó pandurjaink, kik legtöbbnyire minden orgazdával komasági vagy sógorsági viszonyban voltak, nem igen törekedtek azon, hogy azokat a „szegény fiukat“ nyomon érje az üldözők csapata. Tőlük ugyan bárhol szabadon működhettek. Nem is tartották azokat olyan erős üldözésre méltó gonoszoknak; mert hát iszen nem bántották azok a szegény munkás embert, hanem csak a nagy-urat, a papot, meg a zsidókat. Hát ez azután a mi kedélyes pandurjaink előtt nemcsak hogy főbenjáró bün nem volt, hanem olyan dolog, amit nem is való üldözni.

Hogy ez a felfogás csakugyan megvolt náluk, tény igazolja. Olyan tény, melyre még sokan emlékezhetnek megyénkben.

Egyik nap fényes délen beállitott Kutyási, a hirhedt kegyetlenségü haramia-vezér, a szabari plébánoshoz, hogy kirabolja. A rablók összesen négyen voltak. Kettő bement a lelkészhez; kettő pedig kivül maradt az ajtónál, őrt állani.

A bátor lelkész a két betyárt olyan barátságosan fogadta, hogy mind a kettőt mellen ragadta s egyiket jobbra, a másikat balra csapta földhöz. Segélykiátásukra bement a kint levők egyike is s most erős és heves küzdelem fejlődött ki a lelkész és a rablók között. Ez alatt csak a künt levő rablót kellett volna cselekvésképtelenné tenni s igy mind a négy rabló fogolylyá lesz. A paplakot körül álló nép közől tán akadtak volna is a segélyre vállalkozók, mert egyre biztatták a közelben levő hegygyepü mellett rejtőző hat pandurt, hogy jöjjenek elő és támadják meg a rablókat. De bizony azokat még mézes kenyérrel sem lehetett előcsalni rejtekükből. Ott megvárták szépen, mig a rablásnak vége lett. A távozó betyárok után pro forma egyet kettőt lőttek, mire azok még a fülüket se billentették meg.

Ilyen erélyt, szolgálati hüséget, odaadást és vitézséget abból az időből nem egyet mutat föl a pandur-világ története.

Igen természetes, hogy ilyen körülmények között a betyárok nem fogy-

Tárcza.

Az önzetlenség.

— A „Zala“ eredeti tárczája. —

Igy szólt az Ur egyik angyalához: »A világ romlik, egyre romlik és romlását egyedül az önzés okozza; menj el szolgám a világba és keresd föl az önzetlenséget, beszédem lesz vele.«

Az angyal a parancscsal nyomban leszállt a földre.

Legelőször is egy nagy városnak tartott, gondolván, hogy ott a népözönben leghamarabb rátalál az önzetlenségre. Megállt a legnépesebb utczasarkon s gondosan vizsgálta a járó-kelőket. Sokan mentek el előtte: gyermekek, ifjak, vének, biborba és daróczba öltözöttek, egészségesek és bénák. Hallott éktelen zsivajt, szentimentális imát és durva káromkodást. Látta a veszekedések egész chaoszát, — a romlottságot, midőn egyik karján a festett arczu képmutatást, másikon a meztelen könnyelmüséget hódolattal viszi az erkölcstelenség fesztelen istennőjének. Látta az elvetemültség kezében meg-megvillanni a gyilkot, lárvája mögött a csalást és glóriájában a nemesszivüséget; de, sokáig vizsgálódott bár, az önzetlenséget nem látta sehol.

— Rossz helyen járok bizonnyal. A fény és az árny itt mind mind egyedül az emberi elme teremtménye, itt nem lakhatik az önzetlenség. Igy szólt az angyal s meglebbentve szárnyait gyorsan tovább szállt.

Amint a magasban előre lebegett a szüzies lég remegő hullámai epedő hangokat hoztak alulról füleibe. Az angyal követte a hangok utját s az egy árkádiai völgybe vezette le. Fönn a hegyek párkányaival még enyelgett az utolsó napsugár s lenn a siető patak csalitos partinál a csalogány már javában zengte bübájos énekét az éjbemuló esti szürkületben.

Illatozó hárs alatt ifju pásztor nyugtatá fejét mosolygó kedvese ölében s azok az epedő édes hangok azok ajkairól áradoztak.

Az angyal megállt közel a hátok mögött s hallgatódzott, hivén, hogy itt, ahol a boldogság van, kell lenni az önzetlenségnek is.

— Szeretlek forrón, mondá az ifju.

— És én még forróbban viszonzá a leány.

— Te vagy a menny, mely lelkemet üdvöziti.

— És nélküled pokollá változnék az én életem.

Az angyal nem hallgatódzott tovább. A hallottakból megértette, hogy a világon a szerelemben van a legnagyobb önzés s hogy az önzetlenséget más helyütt kell keresnie.

Ismét fölszállt a magasba s tovább lebegett, de tekintete szüntelen a földet fürkészte.

Sok vidéken repült már keresztül, midőn végre fön, az örökös szelek szomszédságában egy kikönyöklő sziklatömeg védelme alatt rozzant kunyhót pillanta meg. Ide benézek — gondolá — mert a hol a természet csak zordonságában nyilatkozik s ahonnan kizárva van a világ: ott az önzetlenségen kivül nem létezik egyéb.

Midőn belépett daróczkamzsába öltözött aggastyán kuporgott az egyik szegletben s egy térdein kitárt nagy könyvbe valamit irt.

— Mit csinálsz? kérdé az angyal.

— Kutatom a természet titkait.

— Miért?

— Hogy az emberiségnek használjak vele.

— És magadról megfeledkezel?

— Kárpótol az érdem, melyet a századok elismerése nyujt.

Az angyal eleget hallott s gyorsan odább szállt, de utközben elgondolkozott azon, hogy a tudományhoz mily közel van az önzetlenség! Csupán az érdem választja el tőle.

Mig igy gondolkozott egy csatasik fölé erkezett. Bizony ide a kényszergyilkolás nagy mezejére le se szállt volna, ha egy jelenet meg nem ragadja figyelmét.

A csata sorsára döntő befolyással biró pozitiót védelmezett egy maroknyi kis csapat s daczára a tizszeres ellenerőnek, nem adta föl helyét, mig utoljára egynek kivételével elhullott valamennyi az egyenetlen küzdelemben. Ezt az egyetszorosan körül gyürüzék.

— Add meg magad! kiáltá a vezénylő tiszt.

A katona látván, hogy csak a halál és a megadás közt választhat, kirántja pisztolyát s homlokának szegezi. Azután körülnéz s — a hazáért halok meg — szavakkal főbe lövi magát.

Az ott álló Clio rögtön följegyezte nevét mint rettenthetlen hősét és önzetlen hazafiét.

Az angyal azonban csak a fejét hajtogatta.

— Elismerném én is szivesen e hősben az önzetlenséget, — gondolá — de nekem úgy tetszett, hogy mielött életét kioltá, azért nézett körül, hogy látják-e sokan?

Az angyal innen is tovább szállt.

Berepülte a világ legnagyobb részét s annak egy félreeső pontján máglyát pillanta meg, s rajta lekötözve egy síró gyermeket. A gyermeknek nincs semmi vétke; de mivel az országot sok és nagy csapások látogatták meg, s a fő mágusok itélete szerint, a föld gonosz szellemét egyedül embervérrel lehet csak lecsendesiteni s miután meghalni önkényt senki sem ajánlkozott, a sors épen e gyermekre esett.

Az égő fáklyák már közelegtek a máglyához, midőn a gyermek anyja előlép a tömegből s fölajánlja életét gyermekéé helyett. A gyermek azonnal levitetik s helyébe föllép az anya. A lángok csakhamar körülveszik és ő ott áll mint egy hős s nyugodtan mint egy szent.

Az angyal egy ideig elbámul a jeleneten; de csakhamar szétfujja egy lehelletével a lángokat s oda fordulva a fölmagasztosult alak lábaihoz, igy szól:

— Ismerlek nagyság! Te vagy, csak Te lehetsz az önzetlenség egyedül.

— Én az anyai szeretet vagyok, testvére az önzetlenségnek, — szól a megdicsőült nőalak, azután összeomlik s hamvait szétfujja egy feltámadt szélroham.

Az angyal már-már kezdett lemondani arról, hogy az önzetlenséget valahol a földön feltalálja s azért nem is repült többé a felhők fölé, hanem szomoruan tova ballagott a földön. Nagyon bántotta az a tudat, hogy az Ur parancsát nem birja teljesiteni.

Amint igy ballagott, egy nagy temetőhöz érkezett. Az öreg sirásó éppen egy sirhalmon üldögélt. Az angyal hozzá lépett s elmondá utjának czélját, az öreg ember tanácsát kérte.

— Jer velem, szól a sirásó, én megmutatom neked az önzetlenséget. Ezzel megindult a sirok között, követve az angyaltól.

A temető egyik szegletében megállt s egy füvel benőtt sirhalomra mutatva szólt:

— Itt van.

Az angyal lehajolt a sir igénytelen emléktájához, a melyen eme két szó volt olvasható:

„Halva született.“

tak és a közbiztonsági állapotokban semmi javulás nem mutatkozott.

Határozott javulás csak is azóta észlelhető, mióta kormányunk a katonailag szervezett csendőrséget létesitette. Hasonlithatlanul kedvezőbbek most a közbiztonsági állapotok ott, hol a csendőrség működik A rablások tolvajlások statisztikája ma már nem oly gazdag, mint volt ez előtt csak egy évtizeddel is Ez pedig (habozás nélkül el kell mondanunk) első sorban a katonai szigorral működő csendőrségnek köszönhető Az a biztos tervszerűség, az a megállapitott rendszer, melylyel a csendőrség nyomoz és tetteseket üldöz, szinte lehetetlenné teszi a gonosztettek homályban maradását.

A csendőrségnél nincs sógorság, komaság, ismeretség, barátság. Minden lépésüket kötelességtudás katonai pontosság és gyorsaság jellemzi Ma már nincs is olyan józan gondolkodásu ember, ki a csendőrség intézményét ne helyeselné s magasan a pandur intézmény fölé ne helyezné Nem azt akarjuk ezzel mondani, mintha a pandur világban semmi sem történt volna a közbiztonság érdekében, sem azt, mintha a csendőrség már elérte volna a tökéletességet. Azt sem, ezt sem Voltak a pandur világban is igen ügyes, kötelesség tudó, odaadó müködésü erélyes közegei a közbiztonságnak; de csak kivételesen. Vannak a csendőrvilágnak is hatalmukkal visszaélő, a kötelesség teljesitésében túlhajtó vagy mulasztást, lazaságot tanusitó egyénei; de csak kivételesen. Azt akarjuk tehát csak állitani, hogy a pandur intézmény fenállásakor a jó volt kivételes, most a csendőrség fenállásakor pedig a rosz a kivételes. Ebben van a különbség És e különbséget az teszi, hogy a csendőrség katonailag van szervezve és hivatására kiképezve, mig ellenben a pandurság csak úgy a jó Istén nevében tette, ütötte, vetette dolgát.

Most már, ha vizsgáljuk a városok közbiztonsági közegeit, szintén arra a meggyőződésre jutunk, hogy a hol bizonyos katonai szigor áll fenn a rendőrségnél, ott a közbiztonsági állapotok sokkal kedvezőbbek, mint a hol pandur-világ emlékeztető fesztelen kedélyesség az uralkodó szellem.

A mi városunkban: Nagy-Kanizsán, a rendőrség körül-belül átmenetet képez a pandur és a csendőr-intézmény között. Vannak ügyes közegei; de vannak olyanok is, kiknek még csak primitiv fogalmuk sincs arról, hogy mi egy rendőrnek a hivatása; ahhoz pedig éppenséggel nem is konyitanak, hogy a nyomozást hol kelljen kezdenie és merre folytatni Tehát hiányzik a képzettség, hiányzik a tervszerűség, a katonai szigor, mik nélkül rendőri működést (tudatos működést) képzelni sem lehet

Nagyon óhajtandó dolog volna tehát a rendőrséget kiképeztetésben és pedig katonai szigorral keresztülvitt kiképeztetésben részesiteni nálunk éppen úgy, mint minden oly városban, hol önálló rendőrség működik Mert a csendőrség fenállása óta, ha a közbiztonsági állapotok ellen számba vehető panasz merül is föl, az leginkább csak az önállú rendőrséggel rendelkező városokban fordul elő. Ideje volna tehát most már mindenütt szakitani a kedélyes pandur rendszerrel és teljes katonai szigor alá helyezni a közbiztonsági közegeket, hogy azoknak mindegyike tudatosan legyen képes teljesiteni kötelességét Igy azután közbiztonsági állapotaink mindenütt kedvező képet fognak mutatni.

Mint a »P. C.« értesül, a közlekedési miniszter által a közmunka-ügy tárgyában összehitt s az ő elnöklete alatt ülésező szaktanácskozmányban eddigelé a legtöbb tag a miniszteri munkálat alapelvei s leglényegesebb határozmányai mellett nyilatkozott úgy, hogy Barossnak alig lesz oka a szaktanácskozmány folytán nagyobb változtatásokat tanni az ő auspiciuma alatt létesült törvényjavaslaton A törvényjavaslat mindenesetre még az idén a törvényhozás elé lesz terjesztve s lehetséges, hogy még a budget előtt fog tárgyaltatni a plenumban. A budgetre vonatkozólag ismétli a »P. C.« a mint egy két hét előtt hozott jelentését, — hogy azóta más oldalról némileg kétértelmü alakban lesz terjesztve, hogy a kormány, az uj adóreformok igen szerényen számitott hatékonyságának feltételezése mellett, 1889-re csekély, kizárólag a rendkivüli kiadások terhére eső deficitet; 1890-re pedig teljes egyensúlyban előirányzott költségvetést vesz kilátásba. Esetleges feleslegek törlesztésre forditatnak, miről eddig évenkint járadék czimletek által gondoskodtak, a mi legjobb esetben a status quo fentartását jelentette az államadósságba. Tulajdonképen fucus a non lucendo, törlesztés, mely kedvező esetben különböző kötvények kicserélését, kedvezőtlen időben pedig az állam adósság öregbedését, a kamat drágulását involálta.

Ama sokféle konjekturával szemben, melyek a feledhetlen Trefort elhunyta által üresedésbe jött miniszterség betöltésére vonatkozólag a lapokban felmerülnek, megjegyezi a »P. C.«, hogy a mikent ő fogja fel a fennforgó körülményeket, azt hiszi, miszerint határozat csak a miniszterelnök hazatérte után történhetik, akkor azonban nemcsak a közoktatás-, hanem a bel- és a pénzügyi tárczára nézve is definitivum fog létesittetni. Tisza, mint minden általános, beható fontosságú cselekménynél szokta, előbb minden esetre párthiveivel, első sorban minisztertársaival fog értekezni, mielőtt az illető javaslatokat Ő Felségéhez felterjesztené.

Vallás és közoktatás.

A nemzet megadta nagy halottjának a végtisztességet. Általános, őszintén s mélyen érzett gyász kisérte Trefort Ágostont, a hazafit, az államférfiut, a tudomány s müvészet lelkes bajnokát utolsó nyughelyére s megdicsőülten maradt vissza képe minden szivben, képe a becsületes embernek, magasztos szellemnek, ki nemzetét a modern müveltség s tudomány magaslataira vezette s majdnem beláthatlan sorozatát teremtette meg a nagy, hasznos, maradandó intézményeknek, melyek évszázadokon át fogják hirdetni Trefort dicsőségét. Magyarország becsületesen lerótta a kegyelet adóját, melylyel a nagy elköltözöttnek tartozott; az ő megdicsőült szelleme s egész tettdus életének eszményei ellen való bün lenne, müvét a szenvedett súlyos veszteség fölötti fájdalmas merengésben hosszabb időre árván hagyni. . A megboldogult miniszterért való őszinte szivbeli gyásznak nem szabad feledtetni velünk, — irja a »P. C.« — hogy azon intézmények, melyeket a nagy halott hivott életbe avagy fejlesztett modern jelentőségüvé, élénk ápolást, gyámolitó gondoskodást szükségelnek, mindig és azonnal Már ma kell gondolni rá, hogy a megboldogultnak méltó utódja legyen.

Provisoriumnak határozottan ellene lennénk s hisszük, hogy nem tévedünk, midőn feltesszük, hogy olyat a miniszterelnök csak távolléte tartamára vesz kilátásba. A király Ischlben van, a miniszterelnök Ostendében; alig hihető, hogy az uj vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezése rögtön megtörténjék. De öt-hat hét alatt megtörténik, addig pedig a kormány valamelyik tagja fog szignálni. Trefort tátongó nagy űrt hagy hátra, őt e pillanatban ki nem pótolhatja tökéletesen, de Magyarország hál' Istennek nem szegény nagy államférfiui talentumokban s az üresedésbe jött tárczára több, a tiszteletre s figyelembe vételre kivétel nélkül igen méltó jelöltség kinálkozik.

Mindenek előtt ilyen Berzeviczy államtitkár, a nagy halottnak kipróbált munkatársa, ki régóta ténylegesen vezeti a tárczát s képességének parlamentben és az adminisztrációban kitünő próbáit adta s korát kivéve bír mindazon tulajdonságokkal, melyek a jó magyar vallás- és közoktatásügyi minisztert teszik. Ha ő kineveztetnék, mintegy Barossa lenne a vallás- és közoktatásügyi tárczának. Ugy hisszük, hogy a Barossal tett kisérlet elég kitünően sikerült arra, hogy az ismétlésre felbátoritson. Aztán létezik még két fiatal, előkelő, igen rokonszenves és nagy bizalmat keltő erő, melyek mint miniszterek mindenesetre igen hasznos szolgálatokat tennének az államnak: gróf Zichy Agost fiumei kormányzó és gróf Károlyi Tibor. Mind a kettő fiatal mágnás, igen müvelt, majdnem tudós, müvészetért s tudományért lelkesült s emellett igen felvilágosodott s becsületesen szabadelvü. A három közül bármelyik lesz hivatalos, az választott leszen.

József főherczeg fogadtatása.

Programm:

József főherczeg ő fenségének mai fogadtatására az előkészületek minden irányban megtétettek, és igy a fogadtatás ugy a népszerü főherczeghez, mint városunkhoz teljesen méltónak igérkezik. A városház utcza sarkán pompás diadalív emelkedik, mely az egész utcza szélét elfoglalja, és ügyes diszitéseivel imposans benyomást tesz. Egyik oldalon *Isten hozott*, a másikon *Üdv fenségednek* diszeleg szép nagy betükkel. A házak lobogó diszt öltöttek, s a város lakossága őszintén örül hogy a népszerü főherczeget falai között láthatja.

A tisztelgésre és fogadtatásra nézve a következő sorrend állapittatott meg.

Ma (vasárnap) délután egy órakor a városi képviselőség, fekete diszben, vagy diszmagyarban, az egyes testületek, s egy bandérium a városház előtt összegyülekeznek s kimennek a vasutra, a hol a perronon felállanak.

Mikor a vonat megérkezett s ő fensége kiszáll, első sorban *Csesznák Renő* m. kir. 20. sz. féldandár parancsnoka teszi meg jelentését;

azután üdvözlik ő fenségét előbb a megye nevében a főispán, valamint a város részéről a polgármester *Babóchay György*, a tüzoltóság részéről a tüzoltó egylet parancsnoka *Sallér Lajos*, kik a délután 4 órakor tartandó diszgyakorlatra, s a vöröskereszt-egylet által a »Polgári Egylet Kertben« rendezendő séta hangversenyre hivják meg ő fenségét. A tisztelgések után a menet rendezkedik.

Bandériummal élén bevonul a diadalkapun keresztül az »Arany Szarvas« vendéglő elé, hol ő fensége szállva van. 4 órakor a főtéren lesz a tüzoltóság diszgyakorlata, és esti 6 órakor a Vörös Ker. Egylet séta hangversenye a Polgári egylet kertjében 30 kr. belépti dij mellett. — Hétfőn reggel tartja meg az ide egybegyült féldandár fölött a szemlét ő fensége kedden reggel távozik városunkból.

Különfélék.

— **Iskolaév kezdete.** Jönnek a deákok. Megérkezett a szeptember elseje; beállottak a beiratás napjai. S elérkezett a könyv- és papirkereskedők szüretje is. Otthon a csendes faluban, vagy kisebb helységben, a hol a kiképzésre bővebb alkalom nem kinálkozik, hetek óta járják az előkészületek. A gondos anya körültekintő figyelemmel késziti össze a szükséges fehérneműt, hogy kedves fiacskája semmiben hiányt ne szenvedjen; összevarrogat mindent, a hol valami hiányt fedez fel, s közbe-közbe egy köny lopódzik szemébe, mikor elgondolja, hogy fiacskája idegen emberek közé jut, a kik irányában sohasem viseltethetnek annyi szeretettel, mint a mennyiben otthon részesült, mert az idegen emberek azt pénzért teszik. Ki tudja, nem lesz-e egyben másban daczára ennek fogyatkozása? Ki tudja, minő veszélyek környezhetik? Hátha beteg lesz; fogják e oly anyai gondoskodással ápolni, mint otthon, a hol őt minden rossztól megóvták. A bucsuzás pillanata elérkezik. A koffer tele van a szükséges ruhadarabokkal, a jó anya pogácsát sütött az útra, annyit, hogy három napig is elélhet belőle, ha egyebe sem volna enni valója. Keserves a bucsú a szülői háztól. Csak a komolyabb apa látszik egészen érintetlennek. Az anya, a nővérek pedig alig fojthatják vissza az erőszakkal kitörni akaró könyeket. Különösen az előbbinek oly nehéz a szive, hogy alig bir szólni. No de meg kell történni. A kocsi be van fogva, a lo-

---

Az angyal gyorsan mint a gondolat fölrepült a menybe egyenesen az Ur elé s elmondá utjának eredménytelenségét.

Az Ur midőn végig halgatta, nagyon, nagyon elkomolyodott s csak annyit mondott magában: *akkor nem menthetem meg a világot.* —

Rédey István.

Egy gonosztevő.

Röviddel ezelőtt a new-yorki Jailban (a börtönben) egy geniális iparlovag halt meg, kit az egész világ rendőrei ismertek. *Benson Henrik* a neve s száma a gonosztevők albumában 3685. Benson nem halt meg természetes halállal, a mint később látni fogjuk, s utolsó elfogatása alkalmával ékszerek találtattak nála, melyek kétségtelenül a legutolsó, Bécsben Graulichstädtennél történt betörés alkalmával tolvajoltattak el. Mi módon jutott Benson az ékszerek birtokába, örökké talány fog maradni, mert a gonosztevő meghalt, de a ki Benson élete folyását ismeri, nem lehet kétségben az iránt, ki követte el a nagy bécsi czégnél a betörést, s ki huzott belőle basznot.

Benson Henrik oly multtal bir, melynél mozgalmasabbat a regényköltő sem tud képzelni. Angolországban született s az Oxfordi egyetemen végezte a jogot; de oly könnyelmü életet folytatott, hogy szülei elfordultak tőle. 1870-ben az angol baronet — mert ez volt Benson — mint tiszt lépett be a franczia hadseregbe. vitézül viselte magát s csakhamar két rendjel diszitette mellét. Ha a rendőri rapport arról szól, hogy e hősies katonatiszt 1873/74-ben Londonból a börtönkórházból megugrott, körülbelül elképzelhető, hogy Benson mily dolgokat végzett ez idő alatt E szökés maga egy regényfejezet. Benson Londonban több évi börtönre itéltetett. Rá sem lehetett gondolni, hogy onnan megszökhessék. Ekkor a gonosztevő agyában egy alig elképzelhető terv fogamzott meg. Egy éjjel egy petroleumlámpás tartalmát önmagára öntötte, s meggyujtotta ruháit. Segitségére siettek megmentették őt, s égési sebekkel tele a kórházba vitték. Alig állt Benson lábára, már meg is szökött. Amerikába ment, és itt a szabadság országában virágzott buzája. De később itt is elérte balcsillagzata. Benson testén két irtózatos égési seb jelölte őt mint — gályarabot. Európai embernek nincs sejtelme arról, mit jelent az, két évet spanyol gályán tölteni. A kolportageirodalom legizonyatosabb leirásai messze mögötte maradnak az irtózatos valóságnak. És Benson Henrik ilyen két évet élt át. Meg nem tört erővel lépett ismét a világba. Alakjára nézve óriás, fellépésének elegentiájára és finomságára nézve párját keresve, elragadott ezen gonosztevő mindenkit, a kibez csatlakozott. Olyan nyelvtalentum volt, minőt ritkán lehet látni és kiváló zenei képessége kedvenczévé tették mindazon köröknek, a melyekbe behatolni tudott.

Az utolsó csin, mely őt az egész világ beszéd tárgyává tette, egy geniálisan kigondolt szédelgés volt, mely Európából Mexikóba játszott át s melynek középpontja egy hölgy vala, kinek neve az egész föld kerekségén szép hangzással bir: *Patti Adelina.*

Patti Amerikába jött, hogy a Yankeek dollárjaival megterhelve térjen vissza. Benson elkészitette tervét s ugyanazon gőzhajón, melyen a művésznő utazott, közvetlen a mellette levő kajütöt bérelte ki. Itt kileste az egész uti programmot, itt megtudta, kire bizatott a jegyek előleges eladása és Benson 8 nappal előbb volt Mexikóban, mint Pattinak a jegyek elárusitásával megbizott embere Itt mint a Patti hangversenyek jegyeinek eladója lépett fel, és sikerült neki 42000 dollárt hamisitott jegyekért bevenni. Maga a kormányzó 600 dollárt fizetett a szédelgőnek jegyekért. A kormányzó egyszerre bizalmatlan kezdett lenni és elrendelte, hogy az előlegesen begyült pénzek letéteményeztessenek Benson látta, hogy a terme veszélyeztetve van és levélileg felelt, hogy a pénzeket másnap a kivánt hivatalos helyen letéteményezni fogja. Éjjel kocsin a legközelebbi vasutállomáshoz ment és egy ott szolgáló nigger 500 dollárnyi ajándék mellett késznek nyilatkozott az iparlovagot a tehervonaton elrejteni. Benson a niggernek kitolható ágyába bujt, a matraczot eltávolitattak, s az ágy, mely szétrakható volt, összetolatott. A szökés sikerült, különösen, mert Benson oly előrelátó volt, hogy elhagyott szállásán 4000 ezüst dollárt visszahagyott, azon hitet akarván felkölteni, hogy még vissza fog térni. Benson elérte Newyorkot.

Itt a biztos révben az igazságnak kezébe esett. Egy este kiment az utczára, s itt egy nigger megszólitotta A fekete legény részeg volt és 2000 dollárt kért. Ugyanazon fekete volt ez, ki Benson szökését elősegitette. A különben oly elővigyázatos embert ez alkalommal cserbe hagyta okossága. A nigger kivánságát durván megtagadta. A nigger rátámadt Bensonra, ez védelmezte magát, egy rendőr közbelépett és annak a nigger nem mondott egyebet, mint e szavakat: »Ez Benson.« Benson el volt veszve. A Jailba vitték őt, és ezen erősen őrizett börtönből nem igen lehet menekülni. Bensonnak a második emeleten volt cellája Az őröket meg akarta vesztegetni. 15000 dollárt kész volt adni egy kulcsért, melylyel czelláját kinyithatta volna, és egész vagyonát, körülbelül egy negyed millió dollárt teljes megszabaditásáért. Mindhiába. A vizsgálatot Madas, egy Amerikába kivándorolt magyar ember teljesitette. Bensonra nézve csak egy kilátás volt, Mexikónak kiszolgáltatni, s a gályához való visszatérés. A multnak minden ijedelme merült fel képzeletében s a gonosztevő azon elhatározásra jutott: vagy megszökni, vagy meghalni. Egy éjjelen az őrség után csengetett. Az őrség megjelent és kivánata szerint Bensont levezette a lépcsőkön. Itt Benson gyorsan megfordult s villámgyorsan felfutott ismét a lépcsőkön s a rácsozaton át levetette magát azon szándékkal, hogy a Londonban tett kisérletét ismételje s megsérülve a kórházba vitessék. A véletlen másként akarta. Az első emeleten levő őrség a gonosztevőt fel akarta esésében tartani, az esési irány megváltozott s Benson fejjel esett a kövezetre, s mikor segitségére jöttek, a gonosztevő nem mozdult többé. Benson Henrik halott volt. . . .

B. T.

vak türelmetlenül toporzékolnak. Majd csak elmúlik valahogy az a tiz hónap, aztán vannak a karácsonyi és husvéti szünetek is. Még egy édes anyai csók, azután kocsira ülnek. Adja Isten, hogy örvendetes legyen a viszontlátás!

— **Magas vendég.** Keszthelyen az a hir, hogy Rezső trónörökös ő fensége szeptember hóban Festetics Tassiló gróf vendége lesz Keszthelyen. Azt is hirlik, hogy Festetics gróf keszthelyi vadászterületein már evégből nagy előkészületek folynak.

— **Rendkivüli** képviselőtestületi közgyülés volt augusztus 27-én délután 3 órakor. A közgyülésnek egyetlen tárgyát képezte: Zalavármegye tek. alispáni hivatalának 16554/88 sz. a. rendeletével a közös hadsereg számára épiteni tervezett laktanya épitési vállalat ügyében megküldött m. kir. belügyminiszteri határozat és ennek alapján a módositott árverési feltételek előterjesztése. Babóchay polgármester ur pontban 3 órakor nyitotta meg a rendkivüli közgyülést, melyre a képviselők nem nagy számmal jelentek meg, s felolvassa a laktanya épités ügyében hozott belügyminiszteri határozatot. Egyuttal előterjeszti a módositott árverési feltételeket, melyek szerint a laktanya teljesen készen 1890. évi julius 19-ére adandó át; az épületek pedig 1889. évi október 1-ig hozandók tető alá. A vállalkozók egyszersmind azon igéretük betartására fognak felhivatni, hogy a lehetőség szerint helybeli munkásokat alkalmazzanak az épitkezésnél. A közgyülésen jelenvolt képviselők tudomásul vették polgármester úr előterjesztését s ezzel a rendkivüli közgyülés véget ért.

— **Tüzoltó-szövetségi** közgyülés kapcsolatban a szombathelyi önk. tüzoltó egylet tizenötéves fenállásának jubileumával tartatott augusztus 19-én Szombathelyen, melyen Kanizsáról is 8 egyleti tag jelent meg élükön L e n g y e l L a j o s nagykanizsai tüzoltó egyleti elnökkel. Több mint 300 tüzoltó jelent meg ez ünnepségre, mely kitünően sikerült. Ünnepélyes Tedeum után 10 órakor vette kezdetét a szombathelyi önk. tüzoltó egylet közgyülése, mely alkalommal a 15 illetőleg 10 év óta müködő tagok érmekkel lettek kitüntetve. Délután 1 órakor társas ebéd volt, melyen azonban a város polgársága nem igen vett részt. Délután 3 órakor diszgyakorlat volt, melyen a szombathelyi tüzoltók tüntették ki magukat. 20-án délelőtt 10 órakor kezdődött a dunántúli kerületi tüzoltó szövetség rendes közgyülése, *Kovács Károly* zala-egerszegi polgármester, főparancsnok és szövetségi alelnök elnöklete alatt, mivel az elnök P. Szabó Károly nem volt jelen. A szomoru adatokat tartalmazó jelentés szerint a szövetség ügye csak teng, a pápai inditvány szerint a kerületi szövetség feloszlatandó s helyette megyei szövetségek volnának alakitandók. Az inditvány a jelen gyülésen nem tárgyaltathatván *Teuffel Mihály* pápai főparancsnok és *Lengyel Lajos* nagykanizsai egyleti elnök felszóllalásai után a közgyülés elhatározza, hogy a kerületi szövetség feloszlatása iránti inditvány egy jövő közgyülés napirendjére fog kitüzetni. A szövetségi pénztár állapota nagyon szomoru. Itt sem fizetik be a tagsági illetményeket. Az ünnepélyeket sikerült népünnep zárta be a Batthyányi ligetben. Feltünést keltett, hogy több vasvármegyei tüzoltó egylet távolléte által tündökölt.

— **Tolnay Lajos** orsz. képviselő a mult héten Keszthelyen időzött s részt vett a keszthely-b. sznt.-györgyi helyi érdekü vasut igazgatósági ülésein, melyeken a vasut megnyitásának módozatait állapiták meg.

— **Öngyilkosság.** Piszt Román, morvaországi születésü vasuti tiszt aug. 30. d. u. 3 órakor, a »sóház« épületben forgó pisztolylyal — száján keresztül — magát agyon lötte. A szerencsétlen még fiatal nőtlen ember volt, két levelet hagyott hátra: egyet barátjának s a másikat fivérének. Végzetes tettének oka állitólag a fölötti búskomorsága volt, hogy a vizsgán már kétszer megbukott. Holtteste azonnal a városi közkórházba szállittatott, honnét részvéttel kisért temetése is történt. Nyugodjék békében!

— **Szerencsés véletlen.** Mult hó 27-én a Knortzer féle nagy vendéglő üvegboltozatáról, munka közben Horváth János kömives lezuhant; — ugyancsak hasonló foglalkozás s illetve a Weiser-féle gépraktár czimzésénél Somogyi József; meg az iskola-utczában szintén épitési állványról, egy szegény segédkező (czuláger) leány. — Szerencsére egyiknek sem esett nagyobb baja de mindhárom esés halállal is végződhetett volna. A biztosabb állás-készitést ajánljuk az illető felügyelők lelkiismeretesebb figyelmébe.

— **Szini előadás akadályokkal.** Tapolczán deszkaépületben áldoznak színészeink Thaliának. A közönség szépen is látogatja a szinházat. Itt történt a mult napok illetőleg esték egyikén, hogy a szini előadás csak nagy akadályokkal történhetett meg. A deszkaépület ugyanis nagyon szellős, s a szél nem igen kérdezi, hogy melyik résen tegyen látogatást, ha egyszer el kezd fúni. A mondott estén is egyszerre zivatar keletkezett előadás közben, s egy kevéssé szilárdan álló petroleum lámpást ledobott. A lámpa eltörött, az égő petroleum szétfolyt. A közönség már félt egy ringszinházi katasztrófától és kezdett kifelé törtetni, azonban csakhamar eloltották a tüzet, s az előadás tovább folyt. Szél urám azonban nem elégedett meg, és egész erővel neki rontván a deszka alkotmánynak az összes lámpákat eloltotta, ugyhogy néhány perczig teljes sötétség uralkodott a nézőtéren s a szinpadon, mig ujra meg lehetett gyujtani a lámpákat. Ha eső van, akkor bizony néhány csöpp az ajtatos hallgatóságnak is szokott jutni. De az már csak ugyan nagy gorombaság a széltől, hogy a szinháznak fel tetejét elvitte. Már úgy látszik, ha zavartalanul akarják élvezni a jó tapolczaiak a szini előadásokat, akkor azt a deszkaalkotmányt erősebben kell összeilleszteni.

— **Hangverseny.** Grünfeld Alfréd a par excelence zongoraművész, ki már több izben élvezetes estét szerzett müértő közönségünknek remek zongorajátékával, értesülésünk szerint szeptember folyamában hangversenyt fog adni nálunk. Örömmel jelezzük előre is a kinálkozó müélvezetet.

— **Elszánta magát** mult hó 29. d. u. valami két frt jogtalan elköltése miatt Sárecz Lajos ismert kutcsináló firma, s midőn a rendőr épen e miatt berendelni nála megjelent, Petőfi-utczai lakásának kerti szilvafáján már függve találta, de momentán meg is mentette őt, elvágva a halálhoz vezető kötelet. Rossz nyelvek beszélik, hogy nem is annyira a két frt, mint inkább az azon benyakalt borféle hatott ily böditőleg érzékeny szivére.

— **Megölte testvérjét.** A mult légrádi vásár alkalmával, Pévecz Mihály és öcsese Pévecz József a vásáron befolyt pénz felett czivódván, miután Pévecz József a bátyja által kivánt pénzt neki át nem adta sőt bátyjához egy korsóval felé dobott, Pévecz Mihály e felett annyira dühbe jött, hogy öcsesét a kezében levő késsel úgy szurta nyakon, hogy az néhány percz mulva meghalt.

— **Lődözés.** Már több izben felszólaltunk ellene, mindannak daczára a napokban ismét egy suhancz ijesztgette Flóber-féle lődözéssel a Köztemető környékén járókelőket. A legszigorubb büntetést kellene rendőrségünknek ily könnyelmü, s nagyon is veszélyes mulatozás ellen alkalmazni.

— **Gyilkosság.** Légrádról irják lapunknak: Egy lelketlen anya 8 hónapos ép, egészséges fiu gyermekét a Drávába dobta; az ártatlan gyermek holttetemét egy malom zugójának lánczába fennakadva találták meg; a test még meleg volt s igy valószinüleg kevéssel a feltalálás előtt követte el szörnyü tettét a gonosz anya; a tett elkövetése után 5 napig éhen szomjan bujdokolt, mig végre egy szénás padláson elrejtőzve találták meg, hol elfogták; szörnyü tettét bevallotta s most börtönben várja méltó büntetését.

— **Hévizzen** a saison már vége felé közeledik. Csak kevés vendég élvezi a fürdő csudás gyógyerejét s azok is készülődnek már haza felé. Keszthelyen a Balaton fürdőt még sokan használják, különösen a helyi lakosok, kik rendesen ilyenkor izlenek bele a fürdőzésbe.

— **Keszthelyen** szept. 3-tól 25 napig tartó nagyobbszerü hadgyakorlatok fognak tartatni, melyekben azonban csak honvédhuszárok vesznek részt.

— **Az uj tanév** a keszthelyi népoktatási intézetekben és a gymnasiumban szeptember hó 5-én illetőleg 6 án veszi kezdetét. A beiratások e hó 4 első napjain eszközöltetnek.

— **Uj tanár.** A keszthelyi gymnasiumhoz, Dr. Kuncz Adolf prépost, a gymn. kegyura, *Csathó Alajos* felső leányiskolai tanárt nevezte ki a rajzoló geometria előadó tanárává.

— **Öngyilkosság.** Hoffman József tót-szerdahelyi számtartó e hó 24-én délután 1 órakor revolverrel sziven lőtte magát. Öngyilkosságának oka hallomás szerint szolgálatából elbocsájtatása.

Közgazdaság.

Méhészeti kiállitás és vásár.

1888. évi október havában.

1. A budapesti kereskedelmi muzeum a városligeti nagy iparcsarnoknak időleges kiállitások számára fentartott részében a különféle méhterményekből és méhészeti eszközökből kiállitást rendez, mely f. é. szeptember utolsó napjaiban megnyittatik és október hó 31-én bezáratik.

2. *A kiállitás czélja:*

a fogyasztó közönséget valamint a bel- és külföldi kereskedőket a hazánkban termett e nemü czikkekkel megismertetni, azok kelendőségét előmozditani és számukra itthon, de főleg a külföldön uj piaczokat szerezni.

3. *A kiállitás tárgyai:*

a) méz és pedig: fehér lépesméz keretekben és pergetett méz üvegekben;

b) különféle méhészeti ipari termékek, ugymint: mézszesz, mézbor, mézsör, mézlikör, mézeczet, mézben befőtt gyümölcsök és konservek, mézczukrok, mézeskalácsok és sütemények

c) viasz sárga és fehéritett minőségben, valamint müiepekre feldolgozott alakban;

d) méhkaptárak;

e) méhészeti eszközök;

f) mézüvegek és bármely alkalmas anyagból készült nagyobb mezedények.

4. Az igazgatóság kizárólag gyakorlati czélokat követvén, csupán oly méhtermékek és méhészeti eszközök beküldését óhajtja, a melyek minőségüknél és a termelés mennyiségénél fogva nagyban való eladásra és kivitelre képesek. Ennélfogva felkéretnek a termelők, hogy csak olyan czikkeket jelentsenek be, a melyekből abszolut jó minőségük mellett nagyobb készlettel is rendelkeznek s a melyekre nagyobb megrendeléseket is elfogadhatnak.

A *legkisebb mennyiség* mely beküldhető: pergetett mézből 25 kilo 1, 1/2 és 1/4 kilós üvegekben és lépes mézből 10 kiló tetszés szerinti keretekben és üvegedényekben; viaszból és müiepekből 10 kilo; mézből készült folyadékokból és befőttekből fajonként 12 üveg s czukorkákból és süteményekből 10 kilo; a méhészeti eszközökből egy darab. További felszólitásig pedig az első küldemény ne haladja még ezen mennyiségek négyszeresét.

5. A bejelentés az ide mellékelt bejelentési iv egyes rovatainak pontos kitöltése mellett f. é. szeptember hó 10-éig eszközlendő. a bejelentett czikkek pedig legkésőbb f. é. szept. 25-ig beküldendők.

6. Minden küldemény a legalkalmasabb módon jól csomagolandó és hozzája a kiállitó nevét és lakhelyét, a tárgy megnevezését, mennyiségét, súlyát és árát magában foglaló jegyzék csatolandó s minden egyes darabra a kiállitónak csinosan nyomatott vignettája ráragasztandó. A küldemény tartalmáról annak feladásakor a muzeum igazgatósága levél utján külön is értesitendő.

A termelő árakat saját érdekükben, de kiváltképpen emelni óhajtott kivitelünk érdekében is különösen figyelmeztetjük, hogy mindenből csak feltétlenül tiszta és jó minőségü czikkeket állitsanak ki s hogy megrendelések esetén a szállitott minőség a kiállitott és megrendelt minőségnek teljesen megfeleljen.

Tapasztaltatott továbbá az eddigi kiállitásoknál, hogy egyes termelők túlcsigázott árakat szabtak, minek folytán a nagybani eladás lehetetlen volt; ennélfogva saját érdekükben, figyelmeztetjük, a t. kiállitókat, hogy ily eljárás mellett soha sem leszünk képesek a külfölddel versenyezhetni és a mézkivitelünket állandósitani.

7. A kiállitók vasuti igazolványt nyernek, melynek alapján a vasuti szállitási dij 50%-nak elengedésére tarthatnak igényt.

8. Térdij nem fizetendő; a szükséges állványokat és asztalokat s muzeum igazgatósága dijtalanul szolgáltatja.

A muzeum által eszközölt eladások és megrendelések után 10% jutalék fizetendő.

9. A muzeum igazgatósága a beküldött czikkek elromlása esetében nem nyujthat ugyan kártéritést, mindazonáltal megteendi mindazon intézkedéseket, melyek azoknak jókarban tartására nézve szükségesek.

10. A kiállitott tárgyak azon része, mely a kiállitás befejeztéig el nem adatott és a mely felett a kiállitó november hó 10-ig nem rendelkezett, elárvereztetni és a befolyó összeg 10% levonásával a kiállitó rendelkezésére bocsáttatni fog.

Budapest, 1888 évi augusztus hó 1 én.

Mattkovics Sándor elnök. *Németh Imre* igazgató.

Felelős szerkesztő:
V A R G A L A J O S

HIRDETÉSEK.

4137 tkv 1888.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a m. kir. állam kincstár végrehajtatónak Busa (Pálinkás) József végrehajtást szenvedő bánok-szent-györgyi lakos elleni 14 frt 34 kr. hátralékos tőke 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó bánok-szentgyörgyi 47 sz. tjkvben A + 406 hrsz. a. felvett ingatlanból 69 frtra, + 438 hrsz. a. felvett ingatlanból 29 frtra, + 511 hrsz. a. felvett ingatlanból 22 frtra, + 704 hrsz. a. felvett ingatlanból 30 frtra, + 705 hrsz. a. felvett ingatlanból 36 frtra, + 714 hrsz. a. felvett ingatlanból 43 frtra becsült Busa (Pálinkás) Józsefet illető 1/4 rész úgy a bánok-szent-györgyi 251 sz. tjkvben A I 1–6 sorsz. a. felvett ingatlanból Busa (Pálinkás) Józsefet illető 351 frtra becsült 1/4 része

1888 évi október hó 5. napján délelőtt 10 órakor

Bánok Szent-György község házánál Varga Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlett után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi junius hó 9. napján.

234 1—1 Gr. HUGONNAY
kirendelt kir. tszéki biró.

5033 tkv. 1888.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagy kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a kincstár végrehajtatónak Süle Verona ismeretlen örökösei részére kirendelt ügygondnok Sebestyén Lajos ügyvéd végrehajtást szenvedő kanizsai lakós elleni végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tartozó a csörnyeföldi 469 sz. tjkvben A + 138 hrsz. a. Lancsár Ferencz tulajdonául bejegyzett ingatlan Vesel Simon letenyei lakós utóajánlata folytán 90 frt utó ajánlati becsárban

1888. évi szeptember 20. napján délelőtt 10 órakor

Csörnyeföld község házánál hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár az utóajánlati becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék. mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi julius hó 9-ik napján.

235 1—1 Gr. HUGONNAY
kirendelt kir. tszéki biró.

4057 tkv. 1888.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy néhai Kuzmics György hagyatéka gondnoka Dr. Tuboly Gyula végrehajtatónak Erdélyi János végrehajtást szenvedő gelse-szigeti lakos elleni végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tartozó gelse-szigeti 81 sz. tjkben A I. 46/a. hrsz. alatt Erdélyi János tulajdonául bejegyzett ingatlan Varga István utóajánlata folytán 561 frt. — a gelsei 253 sz. tjkvben A + 26 hrsz. alatt Erdélyi Jánost fele részben illető ingatlan Varga István utóajánlata folytán 308 frt — beigért utóajánlati kikiáltási árban

1888. évi szeptember 22. napján délelőtt 10 órakor

Gelsén, **délután 3 órakor** Gelse-Szigeten község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék. mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi junius hó 13 napján.

236 1—1 Gr. HUGONNAY.
kirendelt kir. tszéki biró.

A legjobb
SZIVARKA PAPIR
A VALÓDI
LE HOUBLON
franczia gyártmány
Cawley és Henry-től Párisban.

Óvakodjunk az utánzásoktól.

E papirt dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, Dr. E. Lippmann urak bécsi egyetemi vegytanárok különösen ajánlják kitünő minősége, absolut tisztasága és amiatt, hogy abba semmi ártalmas anyag nincsen belekeverve. 889 26—36

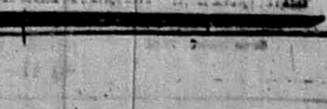

Ifj. CSEMITS KÁROLY

óra-művész és látszerész

Nagy-Kanizsán, Főtér Vagner-féle házban.

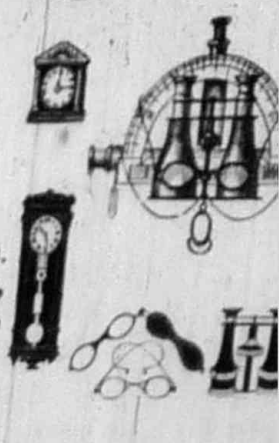

Ajánlja dusan felszerelt **óra** és **látszerész** (Optiker) raktárát.

Dus választék mindennemü **arany, ezüst, nickel, (schweizi) zsebórákban**. továbbá, **inga, salon, ébresztő** és **fali órákban**, valamint mindennemü látszerészeti czikkekben u. m. **szemüvegek** *arany, ezüst, nickel, acél, teknősbéka* (Schildplatt) *és kautschuk keretekben*, **színházi látcsövek, orvosi maximal hőmérőket**, továbbá *szalon, szoba, fürdő és ablak hőmérőket* a legdiszesebb kiállitásban *higany és Aoervid légmérőket pontosan reguláza, villanyos csengőket a melyeket fel is állitok, folyadékmértékeket pl. bor, pálinka, eczet, tej* stb. a legmegbizhatóbb pontosságig, ugyszinte a legjobb kivitelü

MIKROSKOPOKAT, STEREOSKOPOKAT,

valamint minden nemü **nagyitó üvegeket** és **tükröket** s mindenféle fel nem soroltatott látszerészeti tárgyakat.

Javitásokat mind a két szakmából elfogadok és a legpontosabban, valamint a legolcsóbban és gyorsan végzek.

224 5—5 **Vidéki megrendelések postafordultával intéztetnek el.**

Az első osztrak

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

Bécs IV. Heumühlgasse Nr. 13, alapittatott **1817.**

MARKERT M. vezetése alatt

ajánlja **nagy áruraktárát kész ajtókból** és **ablakokból lakatosmunkával együtt**, valamint **puha hajópadozat** és **tölgyfából való amerikai eresztékes- és parquette padozatoknak.**

A gyár úgy **száraz faanyagok** nagy raktáránál mint kész áruinak készleténél fogva azon helyzetben van, hogy bármily szükségletet a legrövidebb idö alatt kielégithet. A gyár azonkivül **kapuzatokat, kaszárnyák, kórházak, iskolák irodák** stb. stb. berendezéseit **rakládákat** minden nagyságban, s gép által elöállitandó mindennemü **famunkákat** a kivánt rajzok és minták után elvállal.

Farugony-matráczok ára 6 frt.

171 9-26

FEHÉR MIKLOS

a m. k. államvasutak gépgyára vezérügynöke és több kiváló gazdasági gépgyár képvi-e-ö

Budapest, üllői-ut 25-. Köztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tüzveszélyt elhárító szikratogóval ellátott és faszén vagy szalmafütésre berendezett **6, 8 és 10 lóerejü**

LOCOMOBILOKAT

melyeknél a nagy tüzszekrény folytán tüzelö anyagban nagy megtakaritás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

telülmulhatatlan munkaképességü

48", 54" és 60" széles

vaskeretü gözcséplögépeket

két szab. s kiváló fontosságu szerk. ujitással és pedig:

a) az uj, maguk között négyszögü lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacskákból alkotott törekrosta, mely által a törekben 180 szor kevesebb szem megy veszendőbe;

b) a meghosszabitott rázó-asztal, mely a szalmának egy második kirázását eszközli s mi által a szalma közt $2^1/_2$-szer kevesebb mag marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gözcséplögépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kisérleti állomások által számszerüleg hivatalosan konstatáltattak. — Azonkivül ajánlom

2, $2^1/_2$, 3, $3^1/_2$ és 4 lóerejü locomobiljaimat

hozzájuk tartozó páncelszöges cséplögépekkel, valamint mindennemü járgány cséplögépeket, Holling-wort-szénagereblyéket, tükasálókat, aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetü mezögazdasági gépeket leszállitott árak mellett.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Felhivás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvestudomány és vegyészet segélyével egy arczbőr finomitó kenőcsöt feltalálni, melyet **Quirini Alajos** gyógyszerész ur hites törvényszéki vegyész a m. k. kormánytól nyert szabadalom alapján állit elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arczráncok elsimitása által, egészséges üde és finom arczbőrt s igy ifjabb kinézést idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrének szépségét és üdeségét rövid idö alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késö évekig megmaradnak. Továbbá felülmulhatlannak bizonyult mindennemü arczfoltok, szeplők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nem csak eltünteti, hanem az arczbőr finomságát és üdeségét is helyreállitja. — Az arczbőr rég elveszett üdeségének az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemü tisztátlanságainak eltávolitására egyedüli biztos hatással bir. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kézlőr puhitására és finomitására nézve.

Főraktár egész Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, ujvilág-utcza 2. szám.

Árak: 1 nagy tégely Dr. Plausitz-féle kéz- és arczkenőcs 80 kr. $^1/_2$ tégely 50 kr., 1 üveg arcromosóviz 1 frt. $^1/_4$ doboz rizspor fehér vagy rózsaszinü 40 kr. $^1/_2$ doboz 60 kr. 1 egész doboz 1 frt 0 kr., mind Dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasitás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget, hogy csakis az tekintendő Dr. Plausitz-féle kenőcsnek, a melynek tégelyén *„Quirini Alajos gyógyszerész"* felirat bevésve van.

Kapható a következő gyógyszertárakban: Arad: Ring L., Alba: Riegel B. Agram: Pessics J. Békés Gyula: Winkler Fer. Brassó: Kugler E., Debreczen: Mihálovics J. Eszék: Dijenes J., Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: Dr. Binz Gy. Lassán. Mégai G., Keszkemét: Katona Zs. Komárom: Schmidthauer A., Lugos: Wertes L., Miskolcz: Ujházi K., Nagyvárad: Bleyer K. Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Gobl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Barcsai K., Szelnok: Adler M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausman.

280 3—10

Mely czigaretta papir a legjobb?

Ezen minden czigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsörendü tudományos személyiségek által összehasonlitott vegyelmezések alapján a forgalomban elöforduló jobb minőségü czigarettapapirok között a

„Les derniéres Cartouches"

Braunstein Frères gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mind *jóval könnyebb s legjobb czigarettapapir* elismertetett. Mivel ez már többi közt *Dr. Pohl* tanár által a bécsi vegytani egyetemen, *Dr. Liebermann* tanár a budapesti állami vegykisérleti állomás fönöke által megállapitott 1887. jul. hóban. *Dr. Hoyka* Hygienia-tanár által a prágainém. egyetemen egészségügyi szempontból ujabb összehasonlitó *vegyelmezést* a lehető legfényesebb eredmény koronázta, a mennyiben a *„Les dernieres Cartouches"* czigarettapapir *28—74%*-al könnyebb és hogy a dohányfusthöz *28—77%*-al *kevesebb* idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papir. — *Valódi* csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és *Braunstein Frères* czéget viseli.

A gyár *czigarettapapirjainak és czigarettafüvelyeinek* nagyban elárusitása végett.

Braunstein Frères

saját czége alatt *Bécsben, I. ker. Schottenring 25. sz. a.* raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemü czikket árusitó kereskedőknél.

45 41—50

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásunak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erő ebb ásvizek, mint a **selterszi-gleichenbergi, tüdőbajokban,** különös n **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a legfelsőbb **Görbersdorfban**, a Margit-viz a thonosra vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhárdt, Dr. Navratil, Dr. Pór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** s b. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

priüservativ-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Fiumában KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT" borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárolagos föraktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. udv. ásványviz szállitónál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1888.

Szerkesztőség:
Batthyány- és Kisfaludy-utcza sarkán
hova intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Kiadóhivatal: Városház-utcza 1.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Árverési s egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr bélyegdijon felül 100 szóig 1 frt. szontul minden szóért egy fél kr.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Uj megyés-püspökünk beiktatása.

Mire e sorok napvilágot látnak, már végbe ment *Hornig Károly* báró, uj megyés püspökünk beiktatási ünnepélye.

Oly alkalom, oly mozzanat ez, mely nem hagyhat hidegen a Veszprémi dioecesisben senkit, tartozzék bár más felekezethez; legkevésbbé hagyhatja pedig a sajtót, mely mindenkor hivatott kifejezője a közóhajnak, leplezője a fenforgó hiányoknak, a bajok forrásainak, hivatott őre a magasabb missioju egyének tetteinek.

Lapunk már azon alkalomból, midőn Hornig Károly báró egyházmegyénk püspökévé kineveztetett, futólagosan kifejezést adott azon feladatoknak, miknek betöltésétől uj megyéspüspökünk működésének áldásossága föltételezhető. Már akkor hangoztattuk, hogy erélyétől, lelkességétől, odaadó atyai szeretetétől és buzgalmától igen sokat remél, igen sokat vár a társadalom, a közérdek, igen sokat remélnek azok is, kik atyai fenhatósága alatt részben a legszentebb, részben pedig az általános kulturális érdekek küzdői; sokat tűrő, sokat szenvedő, de panasztalan bajnokai annak a harcztérnek, hol fegyvertelen a küzdés, koszorutlan (legtöbb esetben) a kivivott diadal.

A szentebb és magasabb érdekeknek igazi lelkes protektorául, lángbuzgalmu előmozditójául óhajtjuk mi is üdvözölni Hornig Károly bárót, az uj megyés-püspököt, beiktatása alkalmából.

Ugy tudjuk, hogy lelkes barátja a sajtónak s a sajtó utján kifejezett közóhajok elől nem szokott s nincs is szándékában soha elzárkózni. Midőn tehát ez alkalomból, őszinte lélekkel tett üdvözlet nyilvánitásunk kapcsán, magas figyelmét egyházmegyénk hiveinek óhajára s az uralkodó bajokra fölhivjuk; tesszük ezt azon biztos tudattal, hogy ő nagyméltósága beiktatási ünnepélyének fényét és méltóságát a sajtó őszinte hangja zavarni rontani egyátalán nem fogja.

Föl kell tennünk, hogy midőn uj megyéspüspökünk a legmagasabb kegyet elfogadta, teljesen tisztában volt a rá várakozó, sok tekintetben kényes és nehéz föladatokkal. Mert erős feladatok azok erkölcsi és anyagi szempontból egyaránt.

Elődeienk elzárkozása az oly dolgok elől, miknek előmozditása, fölkarolása, anyagi és erkölcsi támogatása az általános érdekek szempontjából óhajtandó, sőt égetően szükséges volt, most reá ró minden mulasztást. Hogy az ő elzárkozásuknak, mi képezte alapját; hogy az általános érdekkel szemben nem egyszer tanusitott antagonismusnak mi képezte rugóját; hogy minő szempontok vezérelhették Hornig Károly bárónak, uj megyés-püspökünknek, elődeit: azt e helyen taglalni, az az ünnepies alkalomra való tekintetből, nem tartjuk időszerűnek, sőt megengedhetőnek sem.

De annál inkább kötelességünknek tartjuk kimondani, hogy a társadalmi s az általános kulturalis érdekek erkölcsi és anyagi támogatásának szempontjából, uj megyés püspökünktől sokat remél és méltán remél sokat egyházmegyénk egész társadalma. Az e tekintetben szétáradó jó szellemtől várunk, remélünk egyházmegyénk széltében hosszában ébredést, lelkesedést a magasabb érdekek betöltése, a közóhajok megértése szempontjából egyaránt.

Az ő lángbuzgalmától várjuk a jobb szellemet a községekben működő lelkészekre. Mert amily őszinte örömmel adjuk meg az elismerést egyházi férfiaink azon lelkes egyéneinek, kik szent és magasztos hivatásukat megértve fölfogva, szivük, lelkük teljes odaadásával töltik be a nekik jutott kis körben is elvitathatlanul gyönyörű missiojukat: épen oly őszintén de elborult lélekkel kell megvallanunk, hogy magasabb missiójukat megértő, valódi küldetésöket hiven, lelkesen, odaadással teljesitő falusi papjainknak innen onnan magja vész. Talán az „a capite foetit piscis" latin közmondásnak igazsága jutott eddig érvényre nálunk is; de az bizonyos, hogy papjaink ujabb nemzedéke (mihelyt egyik másik egy egy jó fárát kap) a káplánkori szép föltevéseket s a magasabb ambitiót szélnek ereszti és édes nyugalommal dől a realismus kényelmes párnái közé. Támadhat miattok bármily társadalmi mozgalom; sirhat a községi közszellem; pusztulhat az iskola; jajgathat a tanügy: őket boldog egykedvüségükből nem zavarja ki semmi, senki.

Azért vannak azután a legtöbb községben, különösen az iskolát, tanügyet illetőleg olyan állapotok, mik miatt még Ázsiában is pirulásba kellene esni. Ez azonban nem csodálható, tudva azt, hogy éveken át sem látja a falusi lelkész az iskola belsejét.

Ilyen és ehhez hasonló egyéb állapotok sirnak uj megyés püspökünk elé. Hiszszük, hogy nem is fogja halogatni, hogy egyházmegyéjének közszelleméről személyes meggyőződést szerezzen. Hisszük, hogy éles tekintetét nem fogják elkerülni azok a hiányok és bajok, mik bizony most csak ugy rajzanak a leghiggadtabb a a legtárgyilagosabban szemlélő elé is. Hisszük, hogy Hornig Károly báró, az ő magas személyéhez és méltóságához fűzött reményeknek megfelelően kezdi meg egyházmegyéje kormányzását s az egyházi férfiak körében az általános érdekek javára oly közszellemet teremt, melyre mindenkor büszkék leszünk *mi* és a melyet irigyelni fognak *mások*.

Lelkünkben e reménnyel szivesen üdvözöljük mi is megyés püspök ő nagyméltóságát s kivánjuk, hogy a Haza, az Egyház és egyházmegyénk javára tettekben gazdag, hosszu élettel ajándékozza meg őt a Mindenhatóság!

József főherczeg N.-Kanizsán.

1. A fogadtatás.

A mint mult számunkban emlitettük a m. kir. honvédség népszerű főparancsnoka e hó 2-án vasárnap délután 1 óra 59 perczkor érkezett városunkba.

Őszinte sajnálkozással emlitjük, hogy már egész szombaton éjjel nagy eső volt, s vasárnap délelőtt is csak rövid időközökre szünt meg; de éppen mikor a hatóság fejei, az egyes testületek képviselői, s a városi képviselők a kitűzött határidőben, délután egy órakor a városháza elé gyülekeztek, hogy onnan a vaspályára kiinduljanak, kezdett el jobban esni az eső, mely egész felhőszakadásra vált. E rosz idő sokat vett el ugyan az ünnepi fogadtatás fényéből a városban, de nem lohasztotta le azt a meleg és őszinte lelkesedésből fakadó érzelmet, melylyel városunk lakossága a népszerű főherczeget várta.

Igy is szép és nagy közönség gyült egybe a vasuti indóháznál. Ott volt a megye részéről *Svastits Benő* főispán diszmagyarban, a városi hatóság élén a polgármesterrel, *Bobachay Györgygyel* s intén diszmagyarban, — a katonai hatóságok, — a vörös kereszt egylet hölgy képviselői; — a keresztény nőegylet választó tagjai közül sokan; a tűzoltó testület zenekarával, — a tornaegylet egyenruhásan; a hadastyán egylet tagjai egyenruhájukban és sok városi képviselő, nem számitva a nagyközönség százait. Pont 1 óra 59 perczkor robogott be a vonat az indóházba s a főherczeg kilépve onnan, dörgő éljenekkel fogadtatott, a tűzoltó zenekar pedig rázenditette a Kölcsey Hymnust. Legelőször is Csesznák Benő féldandár parancsnok jelentését fogadta ő fensége, azután előlépett a főispán, s a következő beszéddel üdvözölte ő fenségét:

Cs. királyi fenség! Kegyelmes Urunk! — Határtalan öröm érzetét kelti fel bennünk az, hogy Fenséged megyénk területét magas jelenlétével szerencséltetni kegyeskedik; — e feletti örömünknek egyetemi

Tárcza.

Öröm-hangok.

Nagyméltóságú és Főtisztelendő
Br. Hornig Károly
Veszprémi megyés püspök ő exciajának
Székfoglaló ünnepére.

Üdv, szerencse! dics, hosanna!
Megjövél, Isten hozott.
Mint kiért szivünk szerelme
Már oly rég óhajtozott.
Üdv! szerencse. Dics, hosanna!
Lelkesülve zeng szavunk,
Hogy Te lől mi jó Atyánk és
Fő kegyelmes Pásztorunk

Ünnepélyes zaj s öröm közt
Ujjong Veszprém ős fala,
Három vármegyének ajka
Visszhangzik ma általa
S mind, mi szép dicső, magasztos
Hódolául adja át,
Mint szerelme és bizalma
Törhetetlen zálogát

Mert Te vagy mi jó Atyánk, és
Mi Te áldó gyermekid,
Kiket legszentebb füzérként
A szeretet egyesit.
Melyben a mi hit- reményünk
Horgonya ingatlan áll;
Szent bizalmad szikla szirtje,
Az, hol kikötőt talál.

Nagy dicsők, hatalmasoknak
Ősi széke már e hely,
Melyet ezred éves dicsfény,
És szent hagyomány emel.
Hol mindig lobogva égett
A hit, s a honszeretet,
A tudomány, és művészet
Az erkölcs s a kegyelet.

Ős Berizló, Hédervári,
Bornemissza, Széchenyi,
Biró, Bajzát és Kopácsi,
Hitünk jeles ékei
Itt szereztek mind nevüknek
Halhatatlan érdemet,
Melyet szent talismánképen
Most nyujtanak át neked

Légy Te is oly nagy s dicső, mint
Ők valának egykoron,
Hogy viruljon tetteidben
Hit, tudomány és a hon
Tudj leszállni a magasból
Hova égi kegy emelt
Megismerni a szegényt és
Magadhoz emelni fel

Ez lesz legszentebb hatalmad,
És erődnek oszlopa.
Mert a hit s a szeretetet
Meg nem dönthetik soha.
És ki igy leve dicsővé
A valódi nagy csak az.
Mint ki századok multán is
Dicső emléket fakaszt

Üdv, szerencse! dics, hosanna!
Lelkesülve zeng szavunk,
Boldogulva, sziv szereteve.
Légy ma üdvöz általunk
Élj sokáig, nagy s dicsőként!
Dörgje Veszprém ős fala,
S három vármegyének ajka
Visszhangozzék általa

Matkovics Gyula

Élet és nevelés.

(Aforizmák.)

— A „Zala" eredeti tárczája. —

Az általános népnevelés arra való, hogy azok a javak, melyeket az emberi szellem fejlődése hosszu utján meghóditott, közkincsekké váljanak, mindenkinek igényeihez, jóvoltához képest. Arra való, hogy mindenkinek utat módot nyujtson, alapot adjon boldogulásához. De akkor legyen az az iskola szeretettel ápolt intézete a társadalomnak, a tanitó pedig nem lenézett, sokszor becsmérelt, számtalanszor félreismert napszámosa egy szertinek vallott ügynek.

*

Görögországban rabszolgák voltak a gyermekek nevelői és ma sem mind szabad emberek azok, kiknek jellemeket, derék jó embereket kellene nevelniök.

*

A paedagogia megköveteli az individualizálást, t. i. hogy a tanitó vegye figyelembe a gyermek egyéni természetét. De hát száz gyermekkel szemben találva magát, lehetséges-ez? Az általános iskolakötelezettség nagyban előmozditotta azt a gépies tömegoktatást, melyet a paedagogia annyira kárhoztat.

*

Feltünő dolog, hogy az uj tanitói nemzedék jobb viszonyokat nem létesitett eddig, a minek oka ugy látszik, abban rejlik, hogy a képezdei oktatás, habár a tanulási idő két évről négyre emelkedett, még mindig az avult formák nyügében mozog, a helyett, hogy növendékeit megismertetné a törvény szellemével, hogy azt azután maga is a lehetőség szerint érvényesiteni képes legyen.

*

Az osztályok túltömöttsége okozza, hogy a tanitó a törvényben előirt követelményeknek megfelelni akarván, oly mesterfogásokra ragadtatja magát, melyeknek az értelmi és kedélyképzés egyaránt megadják az árát. Itt gyökerezik a lelekölő mechanismus, a dióhéjba szoritott apró, tudomnyos systemával megirt tankönyvecskék magolása, melyeknek használata sohasem volt ugy elterjedve, mint ma. S igy az a hasznos tananyag megemésztetlenül terheli a gyermek agyát, mig végre szerencsésen elfelejti. Az életbe pedig nem visz ki egyebet, mint az iskolában eltöltött unalmas órák emlékét, mely még akkor sem hagyja el, mikor felnőtt, s maga is iskolába kezdi küldeni gyermekeit.

*

A nevelés czélját nem a növendéken kivül, hanem a növendékben magában kell keresni. A ki ellenkezőleg cselekszik megfosztotta magát a jellemképzés legkiválóbb tényezőjétől; mert jellemet fejleszteni lehet, nem rátanitani.

*

A szellemi nevelést a nevelés tudomány három ágra szereti osztani: az intellectuális, az aesthetikai és az erkölcsire. Minden költészeti termék alakját és tartalmát, tárgyát és kidolgozását tekintve a nevelés e három irányának szolgálhat: az alak és a kidolgozás módja az aesthetikainak, a tartalom pedig és a tartalomban levő erkölcsi alapeszme az értelmi és erkölcsinek.

*

A nyelv legkiválóbb eszköze a formális képzésnek; ez egyszersmind a mi eszközünk és a melylyel magunkat megértetjük, mentől jobban miveljük ki a növendék nyelvét, annál jobban fejlődik ki intellectuális ereje, gyarapodik nála a gondolat- és szóbőség, mely értelmi fejlődésének nélkülözhetetlen tényezője. Valamint a gyémántot

érzetét Zalamegye törvényhatósága és annak Nagy Kanizsa városa nevében mi vagyunk szerencsések Fenséged előtt tolmácsolni, és teszszük ezt a magyar hazafiasságnak azon benső hódolatával, mely Fenségedet a Kárpátoktól Adriáig mindenütt. — Hazánk bérczein — rónáin és tengerén egyaránt híven kiséri és a lelkesedés magasztosult érzetének ismeri, vallja és hirdeti elidegenithetlenül és kizárólag magáénak. Midőn tehát Fenséged boldogító érkezése elé feltárt sziveinknek benső érzetével rebegjük az Isten hozottat, leghübb óhajtásunk abban összpontosul, hogy valamint nékünk Fenséged jelenlétének ékessége teszi még szebbé és kedvesebbé megyénket, ép ugy tegye azt kellemessé Fenségednek az igazi magyar honosság érzetének varázsa. Az Ég áldja eláraszólag Fenségedet és Fenséges családját ugy, a hogy azt sziveinkben kitörülhetlenül élő kegyeletünk óhajtja, és a kire — mint dicső honvédségünk fővezére — büszkeséggel tekint szemünk, Fenségedet az Isten megszámlálhatlan boldog éveken át a legszerencsésebben éltesse.

A főispán messze elhallatszó hangon tartott lelkes beszéde több izben a közönség zajos éljeneitől szakittatott félbe.

E beszédre ő fensége a következőleg válaszolt: *Igen örvendek, hogy Kanizsára jöhettem, eddig mindig csak futólagosan láthattam meg e várost; annál inkább örülök, hogy ez alkalommal huzamosabb ideig tartózkodhatom itt.*

Én a hazának sorsát mindig szivemen hordom, annak minden részeét s igy ezen megyéét is, de nemcsak a megyéét, hanem annak minden lakosáét, legyenek meggyőződve róla; hogy szeretetem mindiq velük van.

Lelkes éljenek hangzottak fel a főherczeg szavai után; ekkor *Babóchay György* polgármester ur üdvözölte a főherczeget a következő szavakkal: Császári, Királyi Fenség! Hódoló tisztelettel és legnagyobb örömmel üdvözli Fenségedet Nagy-Kanizsa város közönsége és egyuttal egmélyebb háláját fejezi ki azon kegyért, melylyel a várost magas látogatásával szerencséltetni kegyeskedik. Isten hozta Fenségedet!

Ez üdvözlést ő fensége szivélyesen megköszönte s kétszer kezet szoritott a polgármester urral.

A főherczeg aztán a sorfalat képező tüzoltó testület elé ment, s itt a csapat élén *Sallér Lajos* parancsnok üdvözölvén a főherczeget jelentést tett a csapat létszámáról; a következőleg: *Fenséges urunk!* Üdvözlöm a nagy-kanizsai önk. tüzoltó nevében körünkbe érkezését. van szerencsém jelenteni, hogy a nagy kanizsai önkéntes tüzoltó egylet létszáma 75 tagból áll teljes felszereléssel és annak kebelében álló zenekar. A főherczeg egyszer végigment a soron s azután kiséretével a várótermen át elhagyván az indóházat kocsira ült s behajttatott a városba.

Ha szép napos időnk van, a bevonulás imposans képet nyujtott volna; mert daczára a nagy eső s a félázott földnek, mindenütt csoportok állottak lelkesen üdvözölve a főherczeget; az utcza hosszában szépen voltak diszitve az ablakok, a melyeket hölgyek foglaltak el. Igy hajtatott be a hosszu kocsi menet a »Szarvas Vendéglő« elé, ő fensége szállásához. Délután az eső kissé megszünvén, ő fensége kiséretével a város megtekintésére indult, a közönség pedig hullámzott az utczákon.

Hétfőn reggel a katonai gyakorlatok tartattak meg Kis Kanizsa és Sormás közötti téren. A főherczeg teljes megelégedésének adott kifejezést a csapatok kifogástalan magatartása és képessége fölött

A tüzoltók diszgyakorlata.

Szeptember 2-án délutáni 4 órára tüzoltói diszgyakorlat, 5 órára pedig a »Polgári Egylet« kerti helyiségében tartandó séta-hangverseny volt tervezve. Mivel azonban ekkor az esős idő miatt egyik sem volt megtartható, mindkettőt másnap, szept. 3. rendezték.

Sallér Lajos tüzoltó-parancsnok és Jack Ede, tüzvédőrégi I. tiszt jelentést tettek ő fenségénél, hogy a tüzoltói gyakorlat 4 órakor veszi kezdetét s arra egyuttal meg is hivták.

József főherczeg pontban 4 órakor saját kiséretével az »Arany Szarvas« szállóból kijött. A helyben állomásozó közöshadseregbeli és honvéd tisztek már várakoztak reá a szálló előtt és kiséretéhez csatlakoztak. A Főtéren, hol a gyakorlat tartandó volt, már nagy néptömeg hullámzott s a főherczeget — amerre ment — mindenütt lelkes éljenzéssel üdvözölte a közönség, mit ő katonás üdvözléssel viszonzott. Mikor a gyakorlatra szánt és elcordonozott helyiséghez ért, a tüzoltói kürtösök megadták a tüzjelzést, mire néhány percz alatt megjelent a tüzoltóság a fecskendőkkel és szerelvényekkel. Egy csapat megszállta a volt »Oroszlán« vendéglő helyiségét, egy másik pedig a közelében levő herczegi épületet, ahol előbb a »Casinó« helyiségei voltak. Az első csapatban müködtek: *Bódis* János mászó-parancsnok, *László* Boldizsár, csővezető, *Muzikár* Vincze, *László* Lajos, *Schável* Lajos, *Heffer* József, tüzoltók; a második csapatban *Győri* János, *Erdélyi* János, *Márk* József, *Ács* János *Dukay* György tüzoltók. Mindkét csapat kellő gyorsasággal a tetőn termett, gyorsan megerősitették a létrákat s néhány pillanat mulva a csővezetők hatalmas vizsugarakat bocsátottak szerte az épület tetőzetére.

Adott jelre a mászók elhagyták a tetőkön elfoglalt positiókat s ekkor következett az ugynevezett mentési munkálat. Előbb két egyént mentő zsákban leeresztettek a volt »Oroszlán« szálló II. emeletéből; azután *Schavel* Lajos, egy valóban gyönyörü és merész ugrással vetette le magát szintén a II. emelet egyik ablakából a lent tartott mentőponyvára József főherczegnek ez kiválóan megnyerte tetszését s kijelentette hogy ilyen szép, szabályos ugrást még nem látott életében. — *Muzikár Vincze és László Lajos* kötelen kuztak le szintén a II. emeleti ablakból; ami szintén megnyerte ő fensége tetszését s mosolyogva jegyezte meg, hogy az ő alcsuthi tüzoltói nem mozognak ilyen könnyeden, mert azok megcsontosodott vaskos termetü béresek többnyire. Általában úgy a gyakorlatok keresztülvitelével, valamint a szerelvényekkel nagyon meg volt elégedve s többek között hangsulyozta a mentő zsákok roppant fontosságát s azt mondta, ha a bécsi Ring-szinház égése alkalmával mentő zsákok voltak volna, igen sok odaveszett emberéletet meg lehetett volna menteni.

Gyakorlat vézeztével köszönetét fejezte ki a tüzoltó főparancsnoknak és a csapatparancsnoknak.

A vöröskereszt egylet sétahangversenye.

A tüzoltói gyakorlat után ő fensége a Polgári Egylet kertjébe indult a Vörös kereszt egylet által az előző nap helyett e napon megtartott sétahangversenyére. A délután folyamán már melegen sütött a nap, habár az eső folytán a lég erősen lekötvén, este felé már hüvösre vált az idő A pénztárnál ültek az egylet részéről; *Fischel Pálné, Knáusz Boldizsárné, Ebenspanger Lipótné* és *Székely Sándorné* urhölgyek, és *Knausz Boldizsár* ur, ők és a rendező bizottság tagjai fehér karkötőn piros keresztet hordtak. Ő fensége 4 óra 40 perczkor érkezett a kertbe, és báró Nyáry altábornagy, a főherczeg szárnysegéde, Dobitzky, százados, *Rózsa* dandárparancsnok, és Haas őrnagy és több más tiszt kiséretében 6 óra 40 perczig sétált a kertben, hol nagy közönség hullámzott s foglalta el az asztalokat. A tüzoltózenekar és Horváth Laczi zenekara pedig felváltva huzták a különféle indulókat és nótákat. Az ünnepély ezen része is igen sikerültnek mondható. A főherczeg 6 óra 40 perczkor távozott a főispán kiséretében a kertből és nevét sajátkezüleg bejegyezte a polgári egylet vendégkönyvébe Az asztalhoz lépte alkalmával a pénztárnál ülő választmányi tagok felkelve ülőhelyeikről, s ő nevét beirván a vendégkönyvbe e szavakat mondá: *Majd ha egyszer lelőnek a lóról, akkor ajánlom magamat a vöröskereszt egylet szép hölgyeinek figyelmébe*; mire *Knáusz Boldizsár* úr megjegyzi: Isten mentse ettől fenségedet. A közönség lelkes éljenei között távozott a főherczeg a kertből. A hangverseny bruttó jövedelme 144 frt 35 kr. melyből *fölülfizetések* 36 frt 80 kr.

Mint a »P C«-et Bukarestből értesitik, Natália szerb királyné, ki jelenleg nővérénél, Ghyka herczegnénél tartózkodik, nagyon le van verve. A boldogtalan asszony jelenleg csak oda törekszik, hogy házassága ne bontassék fel teljesen és megmaradjon a joga, magát királynénak nevezhetni. Konoksága meg van törve.

Mint a »P C« nek jelentik Bécsből, ott már előkészületeket tesznek a német császár fogadására, kinek ott léte alkalmából ki akarják fejteni az egész földön nem található azon teljes fényt, mely császári és királyi udvarunk nagy ünnepélyességeit körülragyogni szokta. A magyarországi méltóságokat és főnemességet megillető fényes szerepről is gondoskodva van.

Képviselőtestületi közgyülés.

Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete e hó 6-án 3 órakor tartotta meg közgyülését a városház nagytermében, melyen a képviselők elég érdeklődést tanusitólag meglehetős számmal jelentek meg.

A közgyülés első tárgyát az 1889, évi városi költségelőirányzat képezte. Az 1889. évre előirányzott kiadás 251.789 frt 22 kr. szemben az 1888. évre előirányozva volt 231. 549 frt 19 krral. A pótlandó hiány 66,766 forint 30 kr. szemben a mult évi 55847 frt 62 krral. Az 1889. évre pótlandó hiányra 115,277 frt 37 kr. államadó minden egyes forintja után 58 kr. pótlék esik.

A képviselőtestület elfogadja a költségelőirányzatot, mégis az egyházbeli kiadásoknál a 81. tételszám alatt felvett 600 frtnyi emelést, egy a városi közkórházi lelkiatya ellátására szükséges évi kiadás, melyet a városi pénzügyi bizottság megszavaztatni ajánl — *Plihál Ferencz* felszólalására elejtette; mivel ez összeg a közkórház költségvetésébe tartozik, az összegnek a városi költség előirányzatba való fölvétele nem indokolt. Ugyancsak a városi pénzügyi bizotts a szolgaszemélyzet fizetése és ruházatát illető pontnál tett inditványa, hogy »tekintve, mikép a községi rendőrség sem a törvény által felhatalmazott hatáskör, sem személyisége által azt a hatást, melyet a jó rend és csend megkiván, kifejteni nem tudja, a helyes közrend és közbiztonság szempontjából a v. tanács oda utasittatnék, hogy a tárgyalást az illető hatóságoknál megindítsa az iránt, hogy az eddigi közbiztonsági czélokra évenkint felmerült költségek mérveig a rendőrségi teendőket a magyar királyi csendőrség vegye át« — Plihál Ferencz felszólalására el nem fogadta.*)

A költségvetés XXV. rovatának 198 tételében előforduló 1262 frtnyi összeg, mely a 122 tételben előforduló s a Pécsvarasdi uttest fentartásához a helybeli m kir. adóhivatal pénztárából a városnak fizetett 2662 frtból fenmarad, s melyet a pénzügyi bizottság a tovább épitendő kongó út költségeire letétbe helyez, hogy a pécsvarasdi államuton levő klinker a város nagyobb megterheltetése nélkül tovább kiépitessék — az előterjesztés szerint fentartatott.

Az erdők jobb jövedelmezősege iránt utasittatik a gazdasági bizottság, hogy ez ügyben tanácskozván, tegyen előterjesztést.

A gyülés 2-ik tárgya Hencz Antal épitész kérvénye volt a honvédlaktanya épités utáni kárpótlás iránt. A jogügyi bizottsághoz tétetik át véleményadás végett.

Maár Nándor városi állatorvos l érvényének fizetése és dijai tárgyában hely nem adatott.

Horváth Vendel községi isk. tanitó nyugdijügye elintézést nyert.

Szó volt a közgyülésen a világitás kérdéséről is, a mely a pénzügyi bizottság figyelmébe ajanltatik, felhivatván, hogy e tárgyban jelentést tegyen a közgyülésnek

*) E határozat az autonomikus jog fentartás szempontjából helyeselhető s óhajtandó hogy a városi rendőrség szigorúbb fegyelem alatt jobb kiképeztetésben részesüljön; a mikor az igényeknek is meg fog felelhetni. Szerk.

Heti szemle.

Sok zaj semmiért — igy lehetne nevezni azt a conflikust, mely Olaszország és Francziaország között a massovai adók ügyében kitört. *Goblet*-nek felfogását, mintha Crispi eljárásával a népjogot sértette volna nem osztják a nagyobb európai hatalmak, s Ausztria-Magyarország, Németország és Angolország az olaszkormány álláspontját osztják, s a párisi külügyi hivatalnak egyelőre csupán Görögországgal kell megelégednie, mely eddig az ő állitólagos fiaival Afrikában nem sokat törődött, kiknek biztonsága kü-

---

csak saját porával lehet köszörülni, úgy a nyelv is csak a nyelv által tökéletesedhetik; s régismert igazság az, hogy gondolatait csak az képes helyesen és szépen kifejezni, ki mentől több remekművet olvasott; a jeles művek olvasása nem utolsóját képezi a jó styl törvényeinek, mert a jeles művek olvasása által egyszersmind a helyes gondolkodás törvényeit sajátitjuk el.

*

Habár nemzeti nyelvünk, úgy a mint az irodalmunkban elénk lép, nem külömbözik lényegében a nép nyelvétől, s nálunk dialektus abban az értelemben, mint más nemzeteknél nincs, — mostani alakjában mégis századok fejlesztő munkája, melyen nemzetünk legjobbjai fáradoztak s igy oly nemzeti kincs, melyet mentül tökéletesebb alakban kell átszolgáltatni a serdülő nemzedéknek, mert benne van a megtestült népszellem.

*

A szülői háznak az okszerü nevelés iránti büne ugyanabban gyökerezik, a melyben gyökerezik a társadalom büne az erkölcstörvény ellen — a látszat dédelgetésében. A nevelőnek tehát jellemnek kell lennie.

*

A conventionális formák nem követelnek egyebet a látszatnál. A nevelőnek pedig erkölcsi személyiségének egész súlyával kell ennek megsemmisitésén dolgoznia s a puszta látszatnak undoritó voltát kimutatni.

*

A conventionális nevelésnek legnagyobb veszedelme ott rejlik, hogy a kedélyélet elhanyagoltatik, vagy hogy az ennek fejlesztésére szolgáló disciplinák is a hiuság szolgálatában állanak.

*

A tanitó a lélektan tudománya nélkül a tanitásban chablonszerüvé válik, a nevelésben pedig csak tapogat, mint a vak. S mivel mai napság általános meggyőződés az, hogy az iskola nevelőintézet is, a tanitónak szükségképen ismernie kell az egyedet, az egyed természetét, hogy e szerint nevelhesse. Az általános iskolakötelezettség terhesebbé tette ugyan, a tanitó munkáját, de nem mentette fel nevelői kötelezettsége alól.

*

A chablonszerüség, mely különböző egyéni természetü, hajlamu növendékekkel egyformán bánik, nem végez oly sikeres nevelő munkát. mely teljesen megfelelne. Az átlagosság a nagyobb vagy kisebb töredéknek rovására megy.

*

Gyermekeink már nem is akarnak játszani; a koraérettség egyik tüneménye a blázirtság, már az alig serdülőknél mutatkozik. A játékot vissza kell helyezni jogaiba; inkább az élénk lapdajáték folytán egy pár törött ablak, mint később tört remények.

*

Első sorban a tanitót és nevelőt terheli azon kötelesség, hogy az ocsmány tartalmu irodalmi termékektől óvja növendékeit; komolyan intse arra, hogy az ilyenektől őrizkedjenek. Figyelmeztesse őket arra, hogy az emberben az isteni szellem egyenes lealázása, a tiszta emberi érzés megsértése, az emberi méltóság lábbal tiprása czéloztatik ily iratok által. A romboló hatás, melyet piszkos sajtótermékek a fiatal kedélyre gyakorolnak, csak sejthető, de ki nem számitható. A tiszta képzeletnek az olvasottak által való beszennyezésétől kezdve egész addig, mikor a beszivott méreg hatása folytán a lélekből kipusztúlnak a nemesebb érzelmek és gyökérre kap az a megbotránkoztató cynismus, mely a modern civilisátiónak, — nem mint a civilisátio természetes kifolyása, hanem mint annak természetellenes fejlődése — egyik nem szép jellemvonása, egész skálája van az erkölcstelenségeknek, melyek rothasztó befolyásukat kárhozatos módon érvényesitik családban és társadalomban egyaránt

*

Az iskolai élet alapja, lelke a szigorú iskolai fegyelem; ebből foly a figyelem és a rend, az engedelmesség és mindazok az erények, melyek az iskolai nevelés és tanitás sikerét előmozditják, de a melyek nélkül sikertelen minden egyéb buzgóság.

*

A vallási indifferentismusért, mely mai napság sok család körében feltalálható, sokan az iskolát okolják. Igaztalanul. Hiszen elég nagy volt az indifferentismus a vallás dolgában sok család körében még akkor is, mikor azok, kik iskolába jártak, majdnem kizárólag vallásoktatásban részesültek. Talán inkább meg lehetne forditani a dolgot, s azt mondani, hogy a gyermek sok oly megrögzött szokást és erkölcstelenséget hoz magával az iskolába, melyek ellen gyakran hiába küzd a tanitó és nevelő Az iskolai nevelés áldásos hatását nagyban gátolják azok a tényezők, melyek befolyásának a növendék az iskolán kivül ki van téve.

*

A nevelő oktatásnak mindazon tényezőket kell magában foglalnia, melyek a gyermek jövendő boldogságát előmozditani képesek. Csakhogy az elvnek sohasem szabad egyoldalúnak lennie. Különösen nem lehet a nevelésben elv a merev önzés Mert kevésbbé ártalmasnak fogják az emberi társadalomra nézve azt az embert tartani, a ki ábrándozik, mint azt, a ki mindig azon töri fejét, hogyan keseritheti meg csupa felebaráti szeretetből — felebarátja életét.

*

A gyermek öntudatlanúl vonzódik a költészet termékei iránt, maga is öntudatlan korát éli, költött világban él. Ezt a körülményt nem szabad figyelmen kivül hagyni a nevelőnek. Legjobban felel meg a zsenge kornak a gyermeki életet különféle vonatkozásaiban feltüntető dal, mely a gyermeket természeti önzéséből kiemelni igyekszik s fejlődő lelkébe oltani iparkodik: a szülei és testvéri szeretet szép érzelmeit, a melyek gyökeréből később a felebaráti és emberszeretet fakad; a könyörület, a háladatosság, a tisztaság, az engedelmesség, a rend és pontosság szép erényeit.

*

A történeti tartalmú elbeszélések, románczok és balladák kiáló támogatói a történet tanitásának; s mig ezek a hősies mult legkitünőbb alakjaival népesitik be a növendék élénk phantáziáját, termékeny harmatként hullva nyiló lelkére; addig a hazafias dalok a jövő feladataira készitik elő őt, a mikor majd a hazáért lelkesülnie kell, nem tartva nagynak semmiféle áldozatot.

*

Az ember oda van kötve a természetben a családhoz, a társadalomhoz, a nemzethez, a hazához és az egész emberiséghez; erős szálakkal füzi ezekhez az öröm és a bánat, a vigság és a keserv, a szeretet és a gyülölet, a rokon és ellenszenv, a hála és a kötelességérzet, a tisztelet és a bámulat; és oda van kötve az ember lelkének gyökér szálaival az Istenséghez is, mely végső vágyainak és reményeinek tárgyát képezi; vigasznak soha ki nem apadó forrását. Hogy ezeket az érzelmeket a fejlődő lélekben öntudatra ébreszszük, arra szolgál a költészet is

n— —r.

lőben Olaszország védelme alatt megéri azt a csekély adót, mit reájuk kivetettek. Olaszország nem fog engedni, s Francziaországnak még kell majd elégednie a puszta tiltakozással. A barátságot az olaszok és francziák között ez a dolog nem fogja emelni, söt ellenkezőleg még tápot fog adni annak a gyülölségnek, mely a két nemzet között fennáll.

* * *

A »Times« mult hó 31-iki száma közli Natália szerb királynénak a zsinat consistoriumához intézett védiratát. A szerb királyné említést sem tesz a válásról, söt bevallja a cselekedeteket, melyekkel vádolják, igazolván az által a király eljárását, de mindegyik cselekményére talál mentséget is.

Arra nézve, hogy a királyról sértőleg nyilatkozott idegenek előtt, azt mondja, hogy izgalmas állapotban mondhatott oly szavakat, melyeket most sajnál, de némileg nyilatkozatai sértett érzelmének tulajdonithatók.

Arra az állításra, hogy a király ellenségeivel közlekedett azt válaszolja, hogy azok a szerb politikusok, kiket bizalmával megajándékozott, nem voltak a király ellenségei, hanem csak Garasehanin miniszter politikai ellenfelei, s többen ezek közül az idők folyamán a király miniszterei voltak. A belgrádi orosz követhez Persiánihaz való barátsága nem politikai intriguák kifolyása volt. Ő csak jó tanácsokkal szolgált mindig.

A mi azt a vádat illeti, hogy a királyné mindent tett, hogy a király leköszönését előmozditsa, arra azt mondja, hogy a király többször kifejezést adott ebbeli hajlamának.

Mikor ezt a szerb bulgár háboru után tette ő azon nézetben volt, hogy haladéktalanul regensségét kell alkotni. Azért küldötte el az ismert táviratot, a mit most arra magyaráznak, hogy nincs szive. A király többször kifejezést adott annak hogy beletáradt az uralkodásba. A királynőnek erre csak azt kellett meglontolnia, minek kell történnie fia érdekében. Állitja, hogy sohasem szoritotta a királyt a leköszönésre, a nélkül hogy nem mondta volna neki azt sem, hogy ő nem szándékozik tovább viselni az uralkodás terhét, a királyságot mégsem hozhatja zavarba, hogy a kormány nélkül legyen.

A nőietlenség és megférhetlenség vádjára azt mondja a királyné, hogy házasélete nem volt boldog, de hivatkozik arra, hogy anyai kötelességét teljesitette csak, s Istenre bizza az eldöntést.

* * *

Az ó csehek vezére, Rieger az országgyülési bizalmi férfiak-collégiuma nevében nagy pártgyülést hivott egybe szeptember 16-ára Prágába.

Peterhofi zsenge gyümölcs

Berlinből, előkelő helyről irják a P. C.-nek:

»Hogy fiatal császárunk északi utja nem volt czéltalan, azt mindenki tudta, a ki II. Vilmos éles eszét markáns akaratát némileg ismeri. Az utazás hasznos cselekmény volt s már ma mutatkoznak reménydús virágai s bimbói, söt zsenge gyümölcse is. Vaknak kellene lennie annak, ki ama nagy interdinasztikus jelentőséget, nemzetközi horderőt látni nem akarná, mely a görög királyi háznak a német császárival való összeköttetésében, a spártai herczegnek, a görög trónörökösnek II. Vilmos császár testvérével váló eljegyzésében van.

Schleswigi Krisztián unokája az, ki Hohenzollern I. Vilmos unokaleányát arájául választotta; a schleswig-holsteini véráztatta csata sikokra a megbocsátás és feledés megszentelt fátyola borittatik, a győző és a legyőzött fél hőseinek sirjain myrthus és narancsvirág nyilik, illatozó ékessége egy császárlánynak, ki élte boldogságát egy királyi keblén akarja fellelni. A nászharang, mely spártai Konstantin menyegzőjére szól, az utolsó harangozás a német dán duzzogás és daczolás temetésére, a Német birodalom és Dánia közt a csatabárd végleg sirba tétetett s behantoltatott.

A görög trónörökös azonban nemcsak a dán király unokája, hanem fia is egy orosz nagyherczegnőnek, ama rajongó Olga orosznőnek, ki szerencsét hozó szent cselekedetnek tartotta, ha a késői gyümölcsöt, melylyel a szerencse kegyétől elárasztott házas élet nehét még a nagyanyaság küszöbén megáldotta, szülőföldén, orosz földön hozza világra. Midőn Vilmos császár ilyen férjet választott nővérének, felette értékes kezességet adott a világbékének és Konstantinnak eljegyezvén Zsófiát, valóban minden tekintetben szilárdságot egyesitett bölcseséggel.

És a császárnak második huga az, kinek részére megcsinálta az utat az oltárhoz; első huga, a menyasszony Zsófiánál négy évvel idősebb Viktoria herczegnő, vőlegényére várni kénytelen. Nem mintha a császár kevésbbé szeretné őt, mint ifjabb hugát; ő egyenlő benső, bár zajtalan gyöngédséggel szereti anyját s valamennyi testvérét. De Viktoria herczegnő Battenberg Sándort választotta eszményképül s ez a házasság jelenleg még mindig lehetetlen. De éppen nem mondtak le róla s a császár távol áll attól, hogy nővére szivéből e hü szerelmét kitépje; söt inkább az uj rokoni kötelékben, mely nővérének a görög trónörökössel leendő házassága által házát a czáréval összeköti, sikert igérő eszközt lát arra, hogy, III. Sándornak szelid érzelmek iránt tulajdonképpen igen fogékony szivét kiengesztelni megkisérelje unokaöcscsével, hogy lehetővé tegye Battenberg Sándornak befogadását a czár császári kegyeibe, vagy ha ez nem menne, úgy Cumberland herczegnek a bolgár trónra emelése által a bolgár kérdést s ezzel az unoka testvéreket egymástól elválasztó harag tárgyát számüzni a világból s igy tenni lehetővé, hogy Battenberg Sándor és Hohenzollern Viktória megpecsételjék szivük frigyét a nélkül, hogy a miatt a czár kedvetlenséget és féltékeny haragot érezzen. Ha a császár a bécsi udvart meglátogatja s az osztrák alpesekbe vadászni megy, ez időszerinti otthonokban fel fogja keresni a well-családot, ha t. i. Cumberland csak némi előzékenységet fog is mutatni, és ki fog békülni velük.

Amint mindebből látható, a zsenge gyümölcs, melyet a fiatal császár északi utja érlelt, nem kicsinylendő becsü s oly virágok és bimbók veszik körül, melyek a legpompásabb békegyümölcsök egész bőség szaruját helyezik kilátásba a jövőre.

Erélyesen s e mellett engedékenyen erősen és okosan lép fel az ifju császár; a mit szemei előtt tart s a mire összes uralkodói képességeivel törekszik, az a világ béka fenntartása oly értelemben, a milyenben azt mint szent missziót és hagyományt nagyatyjától, rajongva tisztelt eszményétől átvette. És sikerülni fog neki. Láthatólag követi nyomdokait a szerencse, a vérnélküli siker.«

Különfélék.

— **Eljegyzés.** Dr. Hauser János ügyvéd, előkelő birtokos s társaséletünk egyik kedvelt tagja mult vasárnap szeptember hó 2-án tartotta eljegyzését, Eperjessy Sándor ügyvéd, a délzalai takarékpénztár igazgatójának kedves leányával. Az ünnepélyen s a menyasszony szüleinél ez alkalommal tartott fényes estélyen részt vett vendégek közt voltak: Svastics Benő főispán, Csertán Károly alispán, Plihál Ferencz kir. közjegyző, Janky Károly főgymnasiumi igazgató, Dr. Tuboly Gyula ügyvéd, Hirschel Ede, Unger Ullmann Elek, Belus Lajos, Plihál Victor, a családtagok s a rokonság.

— **Az angol trónörökös,** a walesi herczeg f. hó 17-én Keszthelyre érkezik s Festetics Tassiló gróf vendégje lesz. Festetics T. gróf és családja f. hó 4-én már Keszthelyre jöttek, hogy kellő előkészületeket tegyenek a magas vendég fogadására s arra, hogy Anglia jövendő királya egy magyar mágnással jól mulathasson. A mulatság nagy részt vadászatokból fog állani.

— **A helybeli főgymnasiumban** a f. iskolai évre bejegyzett rendes tanulók összes száma *332* és pedig az I. osztályban 64, a II. 57, a III. 44, a IV. 55, az V. 38, a VI. 24, a VII. 22, a VIII. 18. — Ezek közül rom. kath. 244, gör. kel. 2, ág. ev. 7, hel. v. 6, Mózes v. 73. Anyanyelvre nézve magyar 307, német 11, horvát 13, vend 1. A növekedés a mult évi létszámhoz képest 22.

— **Herczeg Thurn és Taxis Egon,** baltavári nagybirtokos Miksa, és Viktor fiai a IV. és II. osztály tantárgyaiból f. hó 5. és 7, magánvizsgálatokat tettek a helybeli főgymnasiumban. Az ifju herczegek atyjok jelenlétében az illető szaktanárok előtt jeles sikerrel tették le a szóbeli vizsgálatokat.

— **Háromszoros betörés.** Aug. 31—szept. 1-ére átmenő éjjel a Rákóczy-utczában Krausz Hajdu György kamrájába bementek, s onnét egy zsák lisztet elemeltek. — Ugyancsak azon utczában Vidovics György kamrája falát is kibontották, ott azonban mit se találván, kudarczukkal tovább siettek kárpótlást keresni, mire a Rákóczy-utczában lakó Miid Teréz fakamrájában — pár db. lécz kitörése után — rá is akadtak két jámbor lud képében. De róka urra is csakhamar rátalált az éber rendőrség, s a fő dilettans: Andri János ismert betörő és tolvaj (kinél többféle bünjel mutatkozott) — már átadatott az illető biróságnak.

— **Időjárásunk** néhány nap ota szépen neki derült, a szőlő azonban mégis csak nagy nehezen kezd érésnek indulni. Mióta a jég megverte, alig fejlődött tovább, s igy se sok se jó nem lesz idei bortermésünk. — Legtöbbet igér a kukoricza; burgonyánk szintén, de alig lesz eltartható, legalább az eddig fölszedettek romlása ellen általános a panasz.

— **Kedélyes öltözködő.** Folyó hó 5—6 éjjel Horváth András király-utczai szücsmester nyugodtan aludt negyed magával záratlan szobájában, midőn valaki szép csendesen beosont ajtajukon, levetë kopott ruháit, s felölté — czipőktől kezdve végig — az ott talált jobbakat, söt néhány darabot még ezen felül is összenyalábozva, kicserélt toalettjével elégedetten tovább állt, de csakis állt, miután a rendőrségnek sikerült nyomban elcsipni s másnap már vizsgálat alá vétetett. Azt hiszszük H. A uram se fog többet a világ becsületességében ennyire megbizni s bezárja éjjelre ajtaját.

— **Dr. Schreyer Lajos,** kir. törvényszéki és pályaorvos lakását a takarékpénztári utczában levő ujonnan épült házába tette át.

— **Kinevezés.** Örömmel vettük a hirt, hogy dr. Szabó Elek fszéki jegyző a helybeli járásbirósághoz albiróvá, dr. Kiss István pedig alügyészszé neveztetett ki. — Mindketten a hivatalos úgy társadalmi életünknek is tiszteletben működő, elismert tagjai voltak, s igy ezen érdemileg történt kinevezetéseket városunkra csak nyereségnek mondhatjuk.

— **Hévizen** Magyar János veszprémi kanonokon kivül már alig van 1-2 vendég. A kanonok ur szept 15-ike előtt nem akarja elhagyni Hévizet, mely lábfájdalmait napról napra jobban- és jobban enyhiti.

— **Ismét a czigányok.** Szentgyörgy völgyén közelebb egy ottani gazdát, midőn éjjel szobájából kijött, a kóbor czigányok súlyosan megsebesitették. A csendőrség által azonnal letartóztatott tettesek az alsó-lendvai járásbirósághoz kisértettek.

— **Helyreigazítás.** Lapunk f hó 2-án megjelent 36-ik számában »Közbiztonsági állapotunk« czim alatt egy czikk jelent meg, melynek irója a csendőrség s a volt pandurok működését hasonlitja össze s ez utóbbiak rovására felhozza, hogy az akkor garázdálkodott szegénylegények iránt rokonszenvvel viseltettek, s ez állítása igazolására egy esetet, a szabari lelkész kiraboltatását beszéli el, mely alkalommal szerinte a Kutyási s három társa által elkövetett rablást hat pandur, daczára hogy az összegyült lakosok által a rablók megtámadása s elfogására fel lettek hiva — tétlenül nézte végig. Ezzel szemben a tényállás helyreigazitásául egy jelen volt tanu értesit bennünket, hogy a kérdéses alkalommal nem pandurok, hanem két csász. kir. csendőr volt jelen, kik mulasztásukért megis büntettettek. (Szerk.)

— **Papi gyülés.** A csurgó-kerületi esperesség lelkészei f. hó 4-én, Nagy-Kanizsán, a szent-Ferencz rendiek zárdájában tartották korona-gyülésüket, mely alkalommal több üdvös intézkedés nyert megoldást. A gyülést szokásos diszebéd követte, több irányu lelkes felköszöntővel füszerezve.

— **Vizbe halt.** Cs. F. felső-szemenyei községbiró 13 éves leánya közelebb — daczára a szegény szülői tilalmának — fürödni ment egyedül a Murába, melynek sebes folyása pillanat alatt magával ragadta a szegény leánykát úgy annyira, hogy holttestét maig sem lehetett megtalálni.

— **Requiem.** Bold. Trefort Ágoston volt vallás- és közoktatásügyi miniszter lelki üdvéért a keszthelyi r. k. templomban f. hó 6-án d. e. 9 órakor requiem tartatott, melyen a gymnasium és népoktatási tanintézetek tanárai, tanitói és a tanuló ifjuság megjelent. Az tanintézeteken gyászlobogó lengett.

— **Lemondás.** Wagner Antal, a keszthelyi közs. elemi isk.-hoz aug. 10-én megválasztatott tanitó, egyidejüleg Székes-Fehérváron is állomást nyervén, a keszthelyiről lemondott. A lemondás folytán üresedésbe jött tanitói állomásra a közs. iskolaszék *Ráthbáuer* Zsigmond gelsei tanitót hivta meg.

— **A keszthely-b.-szt.-györgyi vasut** köréből. Mikor hire érkezett, hogy a *walesi herczeg* f. hó 17-én Keszthelyre, Festetics T. grófhoz jövend, rögtön a legnagyobb erélylyel és megkétszerezett erővel folytatták a vasuton a munkát, hogy az angol trónörököst már az uj vasuton szállithassák a déli vasut b.-szt.-györgy-keszthelyi állomásáról Festetics gróf palotájába. Azonban nehéz akadály támadt, mely ugyan elháríttatott, de azért a vasut szept. 17-ére aligha fog teljesen készen lenni.

— **A beiratások** a helybeli tanintézetek mindegyikénél véget értek. Legtovább tartott a kis muzsaliak nyüzsgése a népiskolánál, hol a beirt növendékek létszáma megközeliti az 1200-at. E létszám azonban még mindig nem üti meg az előző évek létszámát. A felső-lányiskolában a beiratkozott növendékek létszáma 70. Megjegyzendő, hogy az I. osztályba csak az elemi 4. leányosztály kitünő, jeles és jó általános osztályzatú növendékei vétettek föl, mert több a felső lányiskola szük termeiben nem fért volna el. Az elemi 4. lányosztály növendékeinek létszáma eddig: 75. Most már a 4. lányosztály tavalyi, elégséges általános osztályzatú növendékei ha a felső-lányosztályba vétetnek föl, akkor ott tágasabb tanteremről, ha pedig a 4. osztályba vétetnek ujra (mint ismétlők) akkor legtöbb valószinüséggel osztály párhuzamositásról lesz szó. Erre nézve az iskolaszék fog majd határozni. — A kath. főgymnásiumban az ifjuság létszáma szintén emelkedett. A többi tanintézeteknél nem észlelhető nagyobb változás a létszámban. Az előadások csupán a felső és alsó-népiskolákban nem kezdődtek meg; itt f. hó 10-én tartatnak az első előadások. Ugy a tanerőknek, mint a tanuló ifjuságnak ez év folytára is erőt, kitartást kivánunk.

— **Tolvajlás.** A Horvát-szent-miklósi határ közelében levő 66 szám vasuti őrházból f. hó 4—5-ére átmenő éjjel a szegény őrnének 17 réczéjét s 5 tyukját ellopták. A gyanú szt.-miklósiakra esik, hol a nyomozás azonnal folyamatba is vétetett.

— **Figyelmeztetés.** Az ipariskolai beiratások szeptember 2-16-ig bezárólag minden vasár- és ünnepnap d. e. 12, d u. 2-4-ig a népiskola 4-ik osztály tantermében eszközöltetnek.

Zalá községből irják lapunknak, hogy ott egy szerencsétlen öngyilkostól — bár az orvos elméháborodottságot constatált — a tisztességes temetést megtagadták, söt temetőn kivül valami félre eső helyen ásták sirt számára. S mindez a 19-ik század második felének végén történik. Mert akár volt elmeháborodott akar nem, már csak közegészségi s rendészeti szempontból is hogy tagadhatatott meg tőle a temető?! Ezt valóban nem értjük?! Az ily barbár eljárás, bármily elfogult ürügy alatt, ... csak szégyene lehetett még a sötét középkornak is. — Ugyancsak vastag öreg szürben járhat még ott Zsid körül az alkotmányos korszellem!

— **Keszthelyen** mint már említettük lapunkban — a vicinális vasut-vonalon nem rég tartatott meg az első, ünnepélyes próbamenet. Ezen alkalommal a gróf major irányától a városig tartó lejtősebb vonalrészen oly sebesen neki lódult a vonat, miután fékezője nincs, hogy majdnem a Balatonba szaladott. No, akkor legalább — csakugyan lett volna benne egy — gőzkrokodil. — Most ujabb költséggel a lejtőt tetemesen alább fogják szállitani.

Közgazdaság.

Időleges sajtkiállitás (sajtvásár.)

1888. évi október havában.

1. A budapesti kereskedelmi muzeum a városligeti nagy iparcsarnoknak időleges kiállitások számára fentartott részében a sajtkiállitás (sajtvásárt) rendez, mely f. é. szeptember hó utolsó napjaiban megnyittatik és október hó 31-én bezáratik.

2. *A kiállitás czélja:*

a fogyasztó közönséget, valamint a kereskedőket a hazánkban termelt sajtnemekkel megismertetni, azok kelendőségét előmozditani és azoknak uj piaczokat szerezni.

3. *A kiállitás tárgyai:*

A) a sajt előállitására szolgáló gépek és eszközök (sajtkazánok, turógyuró-gépek, sajtprések kisebb segédeszközök stb.)

B) Tehénsajtok:

1. ementhali, 2. félementhali, 3. groji, 4. téglasajt, 5. limburgi, 6. romadoér, 7. eidami, 8. lágy csemegesajt, 9. Hungaria, 10. Excelsior, 11. tejszinsajt, 12. Imperiál 13. munkás sajt.

C) Sajt- és turófélék juhtejből:

14. friss juhturó, 15. tömlőturó, 16. kaskával, 17. karikasajtok tiszta juhtejből 18. nagyobb koczkasajtok juhtejből, 19. kis lágy csemegesajtok juhtejből, 20. egyébb jusajtok, 21. juhsajtok juh- és tehéntej-keverékből.

D) Sajtok bivalytejből.

4. A muzeum igazgatósága kizárólag gyakorlati czélokat tartván szem előtt, első sorban oly sajtnemek beküldését óhajtja, melyek minőségüknél vagy a termelés mennyiségénél fogva nagybani eladásra és kivitelre alkalmasak.

A beküldött sajtnemek a kiállítás ideje alatt eladás tárgyát fogják képezni és a fogyasztáshoz képest a muzeum igazgatóságának értesitése alapján folyton megujitandók.

5. A beküldendő mennyiség nem szabályoztatik; kivánatos azonban, hogy minél nagyobb készlet álljon a muzeum igazgatóságának rendelkezésére, és hogy különösen nagyobb fogyasztás esetében a megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltessenek.

Tájékozásul ajánljuk, hogy kereksajtokból 10 kerék, téglasajtból 40—50 tégla limburgi és romadour-sajtból, valamint csemege- és tejszin-sajtból 6 tuczat, juhturóból azok nagyságához képest 20—50 bödön küldessék első küldemény gyanánt.

6. A bejelentés az ide mellékelt bejelentési iv egyes rovatainak pontos kitöltése mellett f. é. szeptember hó 10-éig eszközlendő.

A bejelentett sajt szept. 25-ig küldendő.

7. A kiállitók vasuti igazolványt nyernek, melynek alapján a vasuti szállitási dij 50%-nak elengedésére tarthatnak igényt.

Minden küldeményhez a kiállitó nevét a sajt elnevezését, mennyiségét, a darabszámot vagy súlyát és az árt magában foglaló jegyzék csatolandó.

A küldemény tartalmáról annak feladásakor a muzeum igazgatósága levél utján is értesitendő.

8. Térdij nem fizetendő; a szükséges állványokat és asztalokat a muzeum igazgatósága dijtalanul szolgáltatja. Hasonlóképp gondoskodni fog az igazgatóság jégszekrényekről, a kényesebb sajtnemeknek elhelyezésére

A muzeum által eszközölt eladások és megrendelések után 10% jutalék fizetendő.

9. A muzeum igazgatósága a beküldött sajt elromlása esetében nem nyujthat ugyan kártéritést, mindazonáltal megteendi mindazon intézkedéseket, melyek a sajt jókarban tartására nézve szükségesek.

10. Azon sajt, mely a kiállitás befejeztéig el nem adatott s a mely felett a kiállitó november hó 5-ig nem rendelkezett, elárvereztetni és a befolyt összeg 10% levonásával a kiállitó rendelkezésére bocsáttatni fog.

Budapest, 1888. évi augusztus hó 1-én.

Matlekovics Sándor elnök. — *Németh Imre* igazgató.

Felelős szerkesztő:

VARGA LAJOS

Valódi csak e védjegygyel
Professor dr. Lieber
Ideg-erő-elixirje,
tartós gyógyitására a legmakacsabb *idegbajoknak* különösen sápkór, főfájás, migrain szivdobogás gyomorbajok stb. Bővebbet az üveghez mellékelt utasitás mond. Az ár előleges beküldése vagy utánvéttel üvegekben á 2 frt, 3 frt 50 kr. és 6 frt 50 kr. kapható a gyógyszertárakban. Főraktár **Török József** gyógyszertára Budapesten. *Say Rezső* gyógyszerész Székesfehérvárott. *Sipocz István és Göbel Kálmán* gyógysz. Pécsett.
183 4—13

5683/tkv 1888.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A n.-kanizsai kir. törvényszék mint telekkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Remete Géza végrehajtatónak Szarka Péter s neje végrehajtást szenvedett orosztonyi lakósok ellen 22 frt 15 kr tőke 9 frt 50 kr. korábbi árverés kérelmi 4 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tartozó orosztonyi 577 sz. tjkvben A + 758 hrsz. a. Szarka Péter s neje Rádi Ágnes tulajdonául felvett váltságköteles 636 frtra becsült ingatlan

1888. évi október hó 16 napján délelőtt 10 órakor

Orosztony község házánál Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1888 évi augusztus hó 4-ik napján.

237 1—1 Gr. HUGONNAY
kirendelt kir. tszéki biró.

Máriaczelli gyomorcsöppek.
Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Félülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rosz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböffenés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és daraképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — **Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.**

Központi szétküldés **Brády Károly** gyógyszerész által, **Kremsierben** (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.

Valódi minőségben kapható: *Nagy-Kanizsán*, Prager Béla gyógysz. *Kadarkut* Beck B. gyógyszert. *Kaposvár*, Collner Vincze és Babochay Kálmán gyógysz. *Marczali*, Kőrös Viktor gyógysz. *Merenye*, Fleischer Samu gyógysz. *Nagy-Bajom*, Kőrös L. gyógysz. *Muraszombat* Bölcs B. gyógysz.
29 38—52

4137/tkv. 1888.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a m. kir. állam kincstár végrehajtatónak Busa (Pálinkás) József végrehajtást szenvedő bánok-szent-györgyi lakos elleni 94 frt 31 kr. hátralékos tőke 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó bánok-szent-györgyi 47 sz. tjkvben A + 406 hrsz. a. felvett ingatlanból 69 frtra, + 438 hrsz. a felvett ingatlanból 29 frtra, + 511 hrsz. a felvett ingatlanból 22 frtra, + 704 hrsz. a. felvett ingatlanból 30 frtra, + 705 hrsz. a felvett ingatlanból 36 frtra, + 714 hrsz. a. felvett ingatlanból 43 frtra becsült Busa (Pálinkás) Józsefet illető 1/4 rész ugy a bánok szent-györgyi 251 sz. tjkvben A I. 1—6 sorsz. a. felvett ingatlanból Busa (Pálinkás) Józsefet illető 351 frtra becsült 1/4 része

1888 évi október hó 5. napján délelőtt 10 órakor

Bánok Szent György község házánál Varga Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlett után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi junius hó 9. napján

231 2—1 Gr. HUGONNAY
kirendelt kir. tszéki biró.

Budapest 1885. Nagy disz oklev	N.-Palánkán 1887. Aranyérem.	London 1879. Diszoklevél

Bécs 1873 Érdem-érem. — Paris 1867. Bronz érem.

Csik József

cs. és kir. kiz. szab. **első szerémi Portland cement- és vizhatlan mész-gyár**

BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár:

Budapesten V. k., Rudolf-rakpart 8. szám

ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elöljáróságok, valamint a n. é. épitő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu 118 26—30

***Portland-cement* és vizhatlan *meszét*,**

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállittatnak.

Árjegyzék s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1875. Arany érem. Szeged 1878. Érdem-érem. Trieszt 1882. Arany érem.

15984/n. 1888.

Zalavármegye alispánjától

Pályázati Hirdetmény.

Zalavármegye novai járásának orvosa ezen hivataláról lemondván, az igy megüresedett állomásra mely Nova székhelyhez van kötve, pályázat hirdettetik oly hozzáadással, hogy az ide vonatkozó törvények az 1883. évi I. t. cz. 9 §-a értelmében felszerelt alulirotthoz

folyó évi október hó 10-ik napjáig

annyival is inkább benyujtandók, minthogy a későbben érkező jelentkezések figyelembe vétetni nem fognak.

A járási orvosi javadalmazás 250 frt évi fizetés s 150 frt uti átalány, továbbá a megyei betegápolási pótadó alap terhére megállapitott és a nyugdijazásnál számba nem vehető 250 frt fizetés és 50 frt utiátalány pótlék, végül a novai körorvosi teendőkért megállapitott 120 frt utiátalány.

Kelt Zala-Egerszegen, 1888. szeptember 5-én.

239 1—1

Csertán Károly sk.
Zalavármegye alispánja.

Felhivás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészet segélyével egy arczbőr finomitó kenőcsöt feltalálni, melyet **Quirini Alajos** gyógyszerész ur, hites törvényszéki vegyész a m. k. kormánytól nyert szabadalom alapján állit elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arczránczok eleimitése által egészséges üde és finom arczbőrt s igy ifjabb kinézést idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrének szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő évekig megmaradnak. Továbbá felülmulhatlannak bizonyult mindennemü arczfoltok, szeplők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nem csak eltünteti, hanem az arczbőr finomságát és üdeségét is helyreállitja. — Az arczbőr rég elveszett üdeségének az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemü tisztátlanságainak eltávolitására egyedüli biztos hatással bir. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kézbőr puhitására és finomitására nézve.

Főraktár egész Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, ujvilág-utcza 2. szám.

Árak: 1 nagy tégely Dr. Plausitz-féle kéz- és arczkenőcs 80 kr. 1/2 tégely 50 kr. 1 üveg arczmosóviz 1 frt 1/4 doboz rizspor 1 hét vagy rózsaszinü 40 kr. 1/2 doboz 60 kr. 1 egész doboz 1 frt 10 kr., mind Dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasitás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget hogy csakis az tekintendő Dr. Plausitz-féle kenőcsnek a melynek tégelyén *„Quirini Alajos gyógyszerész“* felirat bevésve van.

Kapható a következő gyógyszerészeknél: Arad: Ring L., Alba: Riegel B. Agram: Pessics J., Békés-Gyula: Winkler Fer., Brassó: Kugler E., Debreczen: Mihálovits J. Eszék: Dijenes J., Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: Dr. Hinz Gy., Kassán: Mégai G., Kecskemét: Katona Zs., Komárom: Schmidthauer A., Lugos: Wertes L., Miskolcz: Ujházi K. Nagyvárad: Bleyer K., Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Göbl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Barcsai K., Szolnok: Adler M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausman.
230 3—10

Óvakodjunk a hamisitásoktól.

Megbizhatlan szerek veszélyesek. — Ki nem próbált szereket ne használjunk.

!! Figyelmeztetés !!

Mintán tudomásomra jutott, hogy **40 év óta készitett** kipróbált és az *egész czivilizált világon kedvelt fog- és szájkonzerváló szereimet* nagy kelendőségük miatt *hamisitják* illetőleg más, gyakran ártalmas szereket is hasonló elnevezéssel és külső kiállitással hoznak forgalomba, ennélfogva mindenkit a következőkre figyelmeztetek:

A ki száját alaposan konzerválni, fogait a fogkőtől megszabaditani, *foghusát felfrisiteni*, a száj kellemetlen szagát és a fogfájást eltávolitani akarja, az kérjen:

Dr. Popp-féle Anatherin-szájvizet.

Ára: nagy üveg 1 frt 40., kisebb 1 frt és kicsi 50 kr.

A ki ragyogó fehérségü, tiszta fogakat és kellemes tiszta szájizt akar az kérjen:

Dr. Popp-féle Anatherin fogpasztát.

Ára 1 frt 22 kr.

Aki a kellemesen ható és a fogakat kitünően tisztitó fogszappannak barátja, az kérjen:

Dr. Popp-féle aromatikus fogpasztát

Ára: 35 kr.

Aki a legjobb fogpornak barátja, az kérjen:

Dr. Popp-féle fogport. **Ára 63 kr.**

Aki odvas fogait önmaga akarja kitömni, az kérjen:

Dr. Popp-féle fogtömőt (Plombe.) Ára 1 frt.

A kinek kitünő pipere és gyógyszappanra van szüksége, az kérjen:

Dr. Popp-féle növényszappant. **Ára 30 kr.**

E szerek kaphatók *Nagy-Kanizsán*: **Práger B., Belus L.,** gyógyszertárában, **Rosenfeld A., Sommer J.** és **Marton & Huber** üzletében.

Dr. POPP J. G. *udvari fogorvos.*

Csak a legjobbat szokták hamisitani.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó mint bir. kiküldött ezennel közhirré teszi, hogy a nkanizsai kir. járásbiróság, mint kereskedelmi biróság 8345/888. számu végzése alapján Graner Géza zala-egerszegi lakos tulajdonát képező 1886. és 1887. évi termésü mintegy 150 hectoliter bor a gelsei hegyben mely Schönberger Mór zala-lövői lakos mint vevő által a kitüzött időben át nem vétetett és a melynek becsértéke 1200 frt o. é. képvisel nyilvános árverés utján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszinén vagyis a gelsei szőlőhegyben leendő eszközlésére

1888 évi szeptember hó 10 napjának d. e. 10 órája

határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett bormennyiség az 1881. 60. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fog. — Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. 60 t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Árverezttető megengedi hogy a megvett borok a vétel után 3 napig az ő hordóiban és pinczéjében a vevő veszélyére maradhassanak.

Az illetéki bélyeg a vevőt terheli a vételáron felül.

Kelt N.-Kanizsán 1888 évi augusztus 28-án.

238 1—8

Fábián Ferencz
b. vhtó

Mely czigaretta papir a legjobb?

Ezen minden czigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendü tudományos személyiségek által összehasonlitott vegyelmezések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségü czigarettapapirok között a

„Les dernières Cartouches“
Braunstein Frères gyárából.
Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mind *jóval könnyebb s legjobb czigarettapapir* elismertetett. Mivel ez már többi közt *Dr. Pohl* tanár által a bécsi vegytani egyetemen, *Dr. Liebermann* tanár a budapesti állami vegykisérleti állomás főnöke által megállapitott 1887. jul. hóban. *Dr. Hoyka* Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból ujabb összehasonlitó *vegyelmezést* a lehető legfényesebb eredmény koronázta, a mennyiben a *„Les dernieres Cartouches“* czigarettapapir 28—74%-al könnyebb és hogy a dohányfüsthöz 28—77%-al *kevesebb* idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papir. — *Valódi* csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és *Braunstein Frères* czéget viseli.

A gyár *czigarettapapirjainak* és *czigarettahüvelyeinek* nagyban elárusitása végett

Braunstein Frères

saját czége alatt *Bécsben, I. ker. Schottenring 25. sz. a.* raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemü czikket árusitó kereskedőknél.
45 42—50

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1888.

38. szám. Nagy-Kanizsa, 1888. szeptember 16-án. XV. évfolyam.

Szerkesztőség:
Batthyány- és Kisfaludy-utcza sarkán
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal: Városház-utcza 1.
Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „
Hirdetések jutányosan számittatnak.
Árverési s egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr. bélyegdijon felül 100 szóig 1 frt. azontul minden szóért egy fél kr.
Nyilttér petitsora 10 kr.

A világitás kérdése városunkban.

Fejlődő városnak nem utolsó követelménye a világitás is. Kétségtelen, hogy nem csekély mértékben terheli meg ez a rovat a város budgetét, de e kiadás elől egy város sem térhet ki, s ha a kérdés többé kevésbbé mindenütt hosszabb ideig szokott vajudni, mig általános megelégedésre megoldatik, de mindenütt iparkodnak azt a kor követelményéhez, az illető város sajátlagos viszonyaihoz képest megoldani.

A világitás kérdése régóta foglalkoztatja már városunk irányadó tényezőit; hosszu beható tárgyalások folytak már a gázvilágitás behozatalát illetőleg a város mérvadó körei s a gáz-társulatok között; az erre vonatkozó szerződések is ki voltak már dolgozva, csak meg kellett volna véglegesen kötni az egyezséget s a szerződéseket alá kellett volna irni; — de hát mindannyiszor abba maradt. A kivitel elé az utolsó pillanatban is akadályok gördültek, olyanok, melyeket leküzdhetni nem véltek; a gázfogyasztó közönség kevésnek bizonyult, s a város pénztárának súlyos megterheltetése nélkül nem ment volna a dolog, s igy a petroleumnál jobb világitásunk még most sincs. Jelenleg azonban ez is kevésnek bizonyul; a város minden oldalról épül, s vannak már jelenleg utczái, a hol egész hosszában egy, legfeljebb két lámpás egymástól pár száz lépésnyire szórja csak kétes világosságát. A dolgon tehát gyökeresen segiteni itt az ideje.

Ép azért igen időszerü volt Garai Benő városi képviselőnek, a városi képviselő-testületnek e hó 6-iki közgyülésében történt felszólalása a világitás ügyében. Felszólaló utalt arra, hogy a város már évek óta vajudik a világitás kérdésével s magán értesülése szerint a gázvilágitás tárgyában több projectum feküdvén a városnál, melyeket a pénzügyi bizottság részben vagy tán egészben is tárgyalt már: szeretné tehát tudni, hogy minő stadiumban van az ügy. Minthogy pedig már nagy ideje volna tisztességes világitásról gondoskodni, inditványozza, hogy a pénzügyi bizottság sürgettessék meg s mielőbb tegyen jelentést a képviselőségnek. Nézete szerint egyszersmind a város érdekében fekvőnek találja, hogy a gázvilágitás bevezetését maga a város initiálja; ne pedig egyesek vagy egyesekből alakuló társulat, mert nagy különbség van abban, ha a város maga a gáz tulajdonosa és egyesek tőle veszik, mintsem hogy az megforditva van.

Nagyon természetes, hogy a közgyülés a tárgy meritumába nem bocsátkozhatott, de nem zárkozik el annak szükségességének beismerése elől s ép azért megbizta a pénzügyi bizottságot, hogy tanulmányozza az ügyet és terjessze jelentését annak idején a közgyülés elé.

Nem kivánunk elébe vágni a pénzügyi bizottság tanácskozásának; de szükségesnek tartván, hogy a világitás dolgában legyen világosság; lapunkban is megbeszélés tárgyává tesszük a dolgot, s nagyon örülnénk ha szakavatottan szólnának hozzá a dologhoz mások is.

A költségvetés szerint az 1889. évre 5052 frt 45 kr. volt előirányozva a világitás czimén az 1888-iki 5163 frt 48 krral szemben; csekély differentiát mutat tehát a jövő évi különbözet. Városunk jelenlegi kivilágitása tehát ötezer forintnál többe kerül, elég szép összeg, mint ilyent véve, mely a városi budgetet terheli, daczára annak, hogy mint már előbb emlitettük, nem elégséges.

Az a kérdés tehát, nem lehetne-e jobb és czélszerübb világitást nyerni, akár gáz- akár más legyen az, olyant, mely némiképen a mellékutczákra is kiterjedne, mert úgy látszik 173 métermázsa petroleummal elégséges módon csakis a főbb utczákat lehet megvilágitani, habár nem mondhatnók, hogy ezek valami nagy fényárban úsznak. A pénzügyi bizottság tehát bizonyára megfontolandónak fogja tartani, hogy nem volna e czélszerübb még most is kisérletet tenni a gázvilágitással, habár kétségtelennek látszik előttünk, hogy a város költségét ez némiképen emelné; vagy pedig arra fogja magát határozni, hogy egyelőre a petroleum lámpák gyarapitását hozza javaslatba, s később talán a most már sok helyütt sikerrel alkalmazott villamos világitással fognak kisérletet tenni?

Mi abban a nézetben vagyunk, hogy a gázvilágitás behozatala jelenleg nem fogna leküzdhetetlen nehézségekbe ütközni, s talán oly tetemesen sem gyarapitaná a költségeket, hogy a terv a városi képviselőségben ellenkezésre találna; mert a képviselőség körében sem zárkozik el senkisem azon tény elől, hogy a jelenlegi világitás, amellett, hogy elég költséges, nem elegendő, s valami uton módon kell az állapoton segiteni.

Nem ismerjük ugyan a város előtt fekvő gázvilágitási projectumokat közelebbről, de ha nem csalódunk, van ott egy, melynek számitásai alapján gázvilágitási vállalat nálunk a város nagyobb megterheltetése nélkül létesithető volna.

Ha pedig ez még sem volna lehetséges, mindenesetre arra kellene gondolni, hogy a jelenleg világitásra szolgáló lámpák száma gyarapittassék, s mindenhol állittassanak fel uj lámpák, (különösen a kevésbbé ellátott mellékutczákon) a hol ezek száma eddigelé is elégteleneknek bizonyult.

Ugy hisszük, hogy egy városnak, melynek évi költségvetése egy negyedmilliónyi forintot tesz ki, a világitás dolgában sem szabad fukarkodnia, s más hasonló nagyságu városok mögött visszamaradnia.

Ha nem ismernők a város áldozatkészségét, talán jobb időkre hagynók ez ügy ajánlását is, de tudjuk hogy az áldozni képesek készek is áldozni s szivesen áldoznak ott, a hol

---

Tárcza.

A „büvös vadász."

— A „Zala" eredeti tárczája. —

Belegy Kristóf, antalfai földesur két dologról vala nevezetes. Először, hogy vén volt már és rozoga, mint a mádi torony; másodszor, hogy a felesége fiatal volt még és üde, mint a harmatos virág.

Ehhöz a két nevezetességhöz azután nem kellett egyéb jó tulajdonság, mint hogy Belegy Kristófnak nagy legyen hirneve a vármegyében és azon kivül is. Mivel pedig nála ez a másik két dolog nem hiányzott, hát volt is hire neve. Nagy tiszteletben és becsülésben állott az agottabb koruak előtt mint kitünő borász, a fiatalság előtt pedig, mint kitünő feleség tartó ember.

Vasárnaponkint egyik fogat a másikat érte. Volt dinom, dánom, lakodalom; volt muzsikaszó; szólt a nóta Henczhidától Bonczhidáig.

Belegy böven adta vendégszeretete áldásait. Vendégeié volt mindene, szabadon rendelkezhetett a vendég ott mindennel. Csak egy volt tilos, még pedig nagyon tilos. Az asszony.

Az arany fiatalság lehetőleg meg is tartotta a tilalmat és a szigoruan megkövetelt három lépést; de hát végre még is, hol van az a tilos terület, hova az orvvadász még élete koczkáztatásával is be ne hatolna?

A Belegynél mulatni szokott aranyfiatalságnak volt egy igen daliás tagja, aki valóságos éltető lelke volt a társaságoknak. Kitünően lőtt; minden lövése talált. Pompásan vivott. Élczei csakúgy pattogtak. Előadása, humora lebilincselt mindenkit, ha nő volt, ha férfi. És még mindehhez kifogyhatatlan volt a büvészi produkcziókban.

Bálványosy Gézának hivták. Föerdésze volt az Eszterházy-féle dunántuli urodalmaknak.

Pajtásai szokottan és bizalmasan csak »büvös vadász«-nak hivták, mivel kitünően sikerültek büvészi mutatványai. A nők körében is elterjedtté lett ez a neve, csakhogy ott már valamivel mélyebb jelentőségü volt.

Okos és tapasztalt emberek számára teljesen fölösleges dolog mondanunk, hogy Bálványosy Gézának hatalmas szerencséje volt a nőknél; amiből azután megint, az következik önként, hogy a férjekre nézve veszélyes ember volt.

A szép Belegyné után epedő szeladonoknak egyike volt ő is, azzal a különbséggel, hogy az ő epedésének volt a legtöbb alapja. De azért a jól őrizett szép asszonyt teljesen megközeliteni neki sem volt módjában. Néhány szó, egy-egy égő tekintet értették meg csupán a szép asszonynyal, hogy a »büvös vadász« szive érte dobog, érte ég.

A lángoló tekintetek a bizalmas [illegible]lomások viszonzásában a szép asszony sem volt fukar, különösen, ha férjétől nagyobb biztosságban lehetett.

A sok édes szónak, a lángoló tekintet váltásnak azután mindkét részről az lett következése, hogy a szép asszony is, a »büvös vadász« is, fülig szerelmes lett. Égtek, lángoltak egymásért olthatatlan vágygyal.

De a vén farkas jól őrizte a tilos területet.

Csakhogy nincs olyan argus-szem, mit ki nem játszana a szerelem turfangja.

A »büvös vadász« a Belegyéknél tartandó legközelebbi estékre egy egészen uj büvészi mutatványnyal igérte meglepni a vendégkoszorut.

Igen természetes, hogy egyik sem maradt volna el arról az estélyről a világért sem.

Mindenki égett a vágytól, hogy mi lesz a »büvös vadász« legujabb produkcziója?

Majdnem valamennyien hanyatt estek bámulatukban, mikor kirukkolt vele, hogy a szép urnőt fogja eltüntetni egy bambusznád-székről s adott jelre ismét visszavarázsolja.

De már ez egy kissé mégis hihetetlen boszorkányság! Különben sok egyéb hihetetlen ördögséget megcselekedett már szemük láttára a »büvös vadász.« Ez is sikerülhet neki.

Mindenki feszült kiváncsisággal várta a büvészi mutatványt. Különösen pedig az öreg Belegy, akit minden alkalommal szerfölött mulattatott a »büvös vadász.«

— »Bizony ördöngös ficzkó ez a büvös vadász!« mondotta feleségének; aki csak vállat vont rá.

— »Különös, hogy ti ezt a Bálványosyt annyira bálványozzátok. Én nem látok benne, mint felületes, üres világfit, aki sokat látott, sokat tapasztalt a nélkül, hogy a látottak és tapasztaltak leikében, szivében mélyebb benyomást tettek volna. Es ő most ezzel a kétes értékü ismerettel akként gazdálkodik, hogy bolonddá teszi, ahol lehet: a férfiakat, ahol lehet: a nőket.«

— »De kérlek édesem, hogyan tudsz ilyen erős balitélettel lenni szegény Bálványosy iránt? Valld meg őszintén, hogy magad is akárhányszor örömmel hallgattad kaczagtató tréfáit.«

— Igaz! mert minden ostoba bolondságnak van akkora vonzó ereje, hogy néhány pillanatot csak rá szentel az ember. Vigyázz rá, hogy ez a mai büvészi mutatvány sem más, mint üres felületés, melyre csak azért vállalkoztam a ti imádott büvészekkel, hogy még inkább nyitjára jöjjek annak a közönséges raffineriának, melylyel benneteket elszédit és vakká tesz.

Az öreg Belegy csak a fejét csóválta ilyen beszédre, hogy miképen lehet egy asszony olyan erős gyülölettel valaki iránt. Hanem belül ugyancsak örült a lelke. Mert hát hogyne örülne az a férj, kinek nejét teljesen hidegen hagyja oly férfi, kit az egész nő-világ, de még a férfi világ is bálványoz.

Ez, aztán asszony-hüség!

Ettől az asszonytól kitelik, hogy az egész büvészi produkcziót elrontja s elárulja a büvészi titkot.

Mosolygott már ezen előre a jó Belegy. Milyen homéri kaczagás lesz akkor!

A »büvös vadász« ezalatt jelt adott, hogy kezdetét veszi a produkczió.

Egy bambusznád-széket tett a szoba közepére; azután fölkérte Belegy feleségét, hogy foglaljon azon helyet.

A szép asszony gunyos mosolylyal ült a székre, mire a »büvös vadász« egy lepellel leboritotta. Ekkor kérte a társaságot, hogy vonuljanak mindnyájan a mellék terembe, mig némi készületet tesz, hogy az eltüntetés teljesen sikerüljön.

A közönség vigan nevetgélve s élczelődve ment át a másik terembe.

— Kricsi bácsi — szólt Belegyhöz egy fiatal ravaszkás mosolyu földbirtokos — nekem ez a büvészi produkczio igazán pompásnak tetszik. Ez az első eset, hogy valaki elől a feleségét a saját tudtával és beleegyezésével tüntessék el.

A társaságnak tetszett az ötlet. Belegy Kricsi bácsi is jót nevetett rajta.

— »Igazad van öcsém, igazad van. Hanem én attól tartok, hogy ez az én Málcsim (a milyen csintalan teremtés: kitelik tőle) tönkre teszi szegény Bálványosy barátunk egész büvészi hirnevét. Csak pár perczczel előbb mondta nekem, hogy csak

a város elöbbrevitelének fejlesztésének egy — ha nem is elsörendü — tényezöjéröl van szó! Azért bizvást reméljük, hogy sem Garai Benö urnak felszólalása, sem a mienk nem marad a pusztában elhangzó s megvagyunk györödve róla, hogy a pénzügyi bizottság fog találni utat módot arra, hogy oly javaslatot tegyen annak idején, mely által a jelenlegi világitási mizeriák meg fognak szünni.

A nöképzés hazánkban.

De Gerando Antonina egy kérvényt intézett a képviselöházhoz, a nöi középoktatás kérdésében, a melyhez szükségesnek tartjuk a hozzászólást. Teszszük ezt azzal a tisztelettel, melyet a kitünö hölgy, ki leányoktatásunk érdekében annyira buzgólkodik, teljes mértékben megérdemel, habár egészen más eredményre jutunk, mint ö.

A kérvény lényege a következö pontokban jut kifejezésre: 1. »Mondja ki a képviselöház egyszer elvileg, hogy a nöi középoktatást Magyarországon megalapitandónak nyilvánitja s azt mulhatatlan szükségnek tekinti. 2. Hogy a nök középoktatása czéljául nem a szakképzést, azaz: bizonyos vizsgákra való dressirozást, hanem a gondolatfejlesztést, az értelem helyes gyakorlását, a szép és jó iránti szeretet ébresztését, az erkölcsi érzék megszilárditását a nemzeti érzet eröteljes és józan fejlesztését tüzi ki. Kárhoztatja az emlékezö tehetség gépies terhelését. Keveset kiván felölelni, de azt *felsöbb módon*, a müveltség valódi követelményei szerint. 3. Ezen iskolákban a tanitónöknek ép annyi jogot biztosit és ép oly erkölcsi tekintélyt, mint a férfi tanárnak. Egyenlö képességnél pedig határozottan mindig a nönek kiván elsöséget adni. 4. Elrendeli, mihelyt lehetséges lesz, egy középoktatási tanárnö képezde szervezését, mely a fentebbi értelemben képezne tanitónöket és igazgatókat a nöi középiskolák számára.«

E javaslati pontok indokolását, ugy, mint az de Gerandó Antonina kérvényében elöttünk fekszik, szóról szóra nem reprodukálhatjuk, lapunk nagy terét venné az igénybe, csak nézeteinket kivánjuk elmondani e pontok kapcsában, habár az indokolás nem egy részlete bövebb fejtegetésre hiv fel bennünket. Mert — és azt itt elöre megmondhatjuk — bármily dicséretes a szándék, mely de Gerandó Antoninat kérvénye fogalmazásánál vezette; az indokolás bármily erösnek lássék is az elsö pillanatban: behatóbb elmélkedés után nagyon eröttlenné válik, s csak annyit bizonyit, hogy a kérvényezö nö nagyon lelkesül a jobb leányoktatásért, de az eszközökkel maga sincs tisztában, a miért is csak általánosságokban mozog.

Csak végig kell olvasnunk javaslatának pontjait, s mindjárt tisztában vagyunk vele, hogy a mi paedagogiai követelményeket állit fel az általa tervbe vett és ajánlott nöi középoktatási intézetekre nézve, azok a követelmények minden iskolára nézve állanak. Hiszen magának az elemioktatásnak is törvényesen s nemcsak a józan paedagogia által követelt czélja: a gondolat fejlesztés, az értelem helyes gyakorlása, a szép és jó iránti szeretet ébresztése, az erkölcsi érzék megszilárditása stb. stb. Azt meg épen szerencsétlen gondolatnak tartjuk, mikor javaslata 2. pontjában azt kivánja, hogy a nök középoktatása czéljául nem a szakképzést tüzi ki — ez meg azt a gondolatot ébreszti fel bennünk, hogy a kérvényezö a nöi középoktatásnál a mint ö értelmezi, csakis a gazdagok leányait tartja szem elött, kikkel minél több »irodalmat és történelmet« kell elsajátittatni, s azután a a müvelt nö ideáljat érték el. A javaslat e pontjából nem lehet jól kivenni, vajon a szakképzés alatt csak tudományosat ért-e? Bármint értette, a tudományos szakképzést egyelöre ni is feleslegesnek tartjuk, de annál inkább szükségeseknek tartanók az ipari szakképzést a nök részére, a mint az Németországban söt Osztrákországban is fennáll. Hogy ilyen iskoláink nincsenek, ez okozta, hogy középosztályunk és kevésbbé vagyonos vagy szegénysorsú polgáraink leányai mind tanitónöi vagy óvóképezdébe mentek, mivel kevés más kenyérkereö szakma áll rendelkezésükre; igy történhetett, hogy a tanitónöi pályán tültermelés állott be; elannyira, hogy a miniszter kénytelen volt megszoritani a képezdékbe való felvételt. Ép azért a nöi középiskoláknai sokkal fontosabbaknak tartanók a leányok számára a polgári iskolákkal kapcsolatos kereskedelmi és ipari szakiskolákat, hogy a leányok a tanitónöi és óvónöi pályán kivül valamely más szakban is kiképezhessék magukat, hogy a családnak ne csak fogyasztó, hanem kenyérkereö tagjai lehessenek. Ha ezek esetleg kevesebbet fognak tudni a történelemből és irodalomból, de lesz nekik képességük, hogy a praktikus életben kezüknek és eszüknek hasznát vehessék. Ez sehogysem zárja ki azt, hogy jó hitvesekké, gondos anyákká, derék honleányokká ne váljanak, ha esetleg — saját dolgaikkal elfoglalva — kevesebb zajjal is vesznek részt a korteskedésben és követválasztási mozgalmakban. Nem nöi középiskoláink kellenek nekünk; a felsöbb oktatásról — habái ez reformra szorul is — gondoskodva van a polgári leányiskolákban, az állami felsöbb leányiskolákban, a tanitónöképezdékben, melyeket ugyan mi sem tartunk a nöképzés bámulandó ideáljainak, de melyek jó reform mellett javithatók és virágzó állapotba hozhatók.

Nagyobb szükségünk van nekünk oly leányiskolákra, a hol a leányok az élet küzdelmére képeztetnek elö; a melyekben mindegyik saját hajlama és tehetsége szerint egy szakmában képezhesse ki magát, mely öt kenyérkeresövé teheti, anélkül, hogy a szükséges elméleti tanulmányokat elhanyagolná. Németországon nagyszerü szakiskolák vannak, melyekben évenkint ezer és ezer leány szerzi meg későbbi fentarthatásának eszközeit. Nekünk ilyen intézeteink nincsenek. Az állami felsöbb leányiskolák többnyire drágák, s ezekre középmódu szülök gyermekeinek nincs is szüksége. S az a nevezetes, hogy azok a kiváló németországi és austriai szakiskolák a társadalmi törekvések eredményei. Külföldön felismerték a nök, mire van szüksége szegényebb sorsu testvéreiknek, mi még ebben a tekintetben a kezdet kezdeténél sem vagyunk, mindaméllett, hogy egyleti életünk annyira ki van fejlödve. Ha az özvegy leányainak adnának alkalmat, hogy jól fözni megtanuljon, vagy más szakmában magát kiképezze, kevesebbet kellene az özvegyeket pénzzel segélyezni, a mi csak pillanatnyira segit rajta.

Evvel úgy hisszük halomra döntöttük de Gerandó Antonina egész okoskodását, mely különben a tényeket is elferditi, és hamis feltevésekböl nagyon természetes hamis következtetésekre is jut.

Még egy pontja ellen kivánunk megjegyzést tenni. A harmadik pontja értelmében a *tanitónöknek* az általa tervezett leányiskolákban ép annyi jogot kivár, mint a tanitóknak; mert de Gerando Antonina nézete szerint, a tanitó nem való lányiskolába, mert nevelni nem tud stb.

Ezzel oly kérdést vetett fel, mely megfontolásra méltó, de mely már sokszor beható megfontolás tárgyát képezte is ziváló egyesületekben. Ha a votumokat összegezzük, hogy felsöbb leányiskolákban »nötanitó-e vagy férfitanitó« — akkor a kérdés az utóbbiak javára döl el. S ki tudja, az ismeretes miniszteri leirat a képezdébe menö polgári iskolai nötanulók irásbeli dolgozatait illetöleg, nem abban lelte-e okát, hogy a felsöbb leányiskolákban máris fölös számmal vannak a tanitónök, kik az irásbeli dolgozatokat nem azzal a pedans szigorusággal javitják, a hogy ez szükséges, hogy eredmény éressék el. Csak egy véleményt idézek. Egy sweiczi iskolatanács elnöke, Dr. Wagner, a ki nem hivatásszerü paedagogus, de egy igen szép könyvecskét irt »A nönevelés és nöképzésröl« erröl a dologról igy nyilatkozik: A tanitó férfias, erkölcsi ereje, akaratának erélye, mely tiszta értelem által irányoztatik, az a törzs melyen a leány fogékony kedélye, mint örökzöld felkuszik. Egy nö sem képes hasonló áldásos befolyást gyakorolni saját nemének gyermekeire.« S ebben a véleményben vannak a legkiválóbb paedagogusok.

A nélkül, hogy de Gerando Antonina indokaira, melyek itt-ott meg külön indokolásra szorulnak, tovább is kiterjeszkednénk, azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy az országgyülés az emlitett kérvény fölött napirendre fog térni.

A veszprémi püspök beiktatási ünnepsége.

— A »Zala« eredeti tudósitása. —

A mult hét utolsó napjai nagy izgatottságban tartották nemcsak Veszprém városát, hanem az egész vármegyét is.

Az ujon kinevezett püspök, Hornig Károly báró megérkezése és fogadtatása; azután a püspök felszentelésére jövö herczegprimás érkezése és fogadtatása; a püspökszentelés, a reá következett fényes bankettek oly mozzanatokat képeztek, mik ritkaságuknál fogva a közönség idegeit erösen felhangolták.

Sok teret igénybe venne az ünnepség lefolyásának teljes leirása. Erre lapunk nem vállalkozhatik.

Mind a mellett szükségesnek láttuk annak több mozzanatairól rövid tömörséggel megemlékezni.

Első vendégül f. hó 5 én Hornig Károly báró, az uj megyei püspök érkezett, ki elé egy küldöttség élén Kletzár Ferencz főszolgabiróval, Vár-Palotáig ment.

A vonat-érkezéskor a püspök a vasuti coupé ajtajához lépett s onnan hallgatta meg Kletszár üdvözlö beszédét; mire szépen válaszolt s biztositotta a küldöttséget, hogy minden törekvését hivei boldogitására fogja irányozni. — Kletzárt meghivta a coupéba, mire a közönség zajos éljenzése kiséretében a vonat tova robogott Veszprém felé.

Veszprémbe teljes zajtalansággal szándékozott az érkezö püspök bevonulni, ami azonban lehetetlenné vállott; mert az állomáson Pribék István fölszentelt püspök vezetése mellett a papság, Véghely Dezső alispán és Kovács Imre polgármester vezetése mellett pedig a megye és város notabilitása várta az érkezö püspököt.

Kiszálltakor Kovács Imre polgármester üdvözölte, mire a püspök röviden válaszolt; azután kocsiba szállott s a fogadók kiséretében gyors menetben hajtattak a fölloborzott Veszprém város sürü néptömegektöl hullámzó utczáin át egyenesen a templomba, hol a püspök a szokásos imát végezte. Innen a püspöki palotába ment, hol a papság fogadta s annak élén Pribék István fölsz. püspök üdvözölte. Hornig püspöknek e beszédre adott válaszában különösen nagy tetszést és lelkesedést keltett e kijelentés: *„Ö felsége és szentséges atyánk magyarabb és szebb megyét nem bizhatott volna gondjaimra.“*

A papság távoztával a megye és város tisztelgett nála. Az utóbbi küldöttsége üdvözletében adott válaszában többek között ezeket mondotta: *„A város öröme ezután az én örömöm is, gyászа pedig az én gyászom is leend.“*

A püspök érkezése utáni napon, szept. 6-án, a gymn. bizottság Ruttner Sándor elnök vezetése mellett és a kath. iskolaszék, továbbá a takarékpénztári küldöttség, az irodalom gazdatiszti kara, az adófelügyelöség, és adóhivatal, a törvényszék, a kir. ügyészség, a városi képviselö-testület, a lutheranus gyülekezet, a reformatusok és izraeliták küldöttsége, a tüzoltóság s gazdasági egyesület tisztelegtek. A gazdasági egyesületnek az uj püspök alapitó tagjává lett.

* * *

Szept. 7-ikén érkezett Simor János, herczegprimás. Ez alkalomra a város épületei gyönyörüen föl voltak diszitve s egy impozans diadalkaput állitott az egyházmegye e fölirattal: *„Az egyházmegye üdvözöl“*, más felül: *„Az egyházmegye imája kisér.“* A városháza elött szinten diadalkapu állott e fölirattokkal: »*Veszprémmegye üdvözöl*« — »*Élj sokáig a hazának!*«

A vonathoz diszesebbnél diszesebb fogatokon vonultak ki az elfogadó küldöttségek. A székesegyház körüli tér az ifjuság s lobogóik körül az egyesületek és testületek foglalták el.

A primás a györi és szombathelyi püspökök kiséretében érkezett meg. A fogadtatás után Eszterházy gróf főispán, valamint a zirczi apát is a kiséréthöz csatlakozott. Elül haladt a lovas banderium, azután a tüzoltóság, s ezt követte a fényes kocsisor.

A primás is elöbb a székesegyházba ment a szokásos ima elvégzésére, hol az »Ecce sacerdos magnus«-sal fogadták. Itt a szentséggel áldást adott; azután a püspöki lakba ment, hol *Laky* Kristófné, a törvszéki elnök neje fogadta 60 fehérruhás leánynyal, bokrétákat hintve eléje.

A püspöki lakban fogadta a növendék-papság, a kir. törvényszék tisztelgését.

Este a primás tisztelet re nagyszerü kivilágitás és fáklyás zene rendeztetett, mely alkalommal Vikár Lajos városi tö jegyzö üdvözölte a főpapot.

* * *

September 8-án ment végbe a püspökszentelés. A szertartás reggeli 8 órakor vette kezdetét, melynek a szokásos egyházi formákkal való) végeztével következett a tulajdonképeni beiktatás, mely alkalommal megint Pribék István fölsz. püspök üdvözölte az uj megyés-püspöket a papság nevében, mire az uj püspök többször zokogásba fuló hangon s latin nyelven válaszolt. Ezután a megyei papság minden tagja egyenkint üdvözölte az uj püspököt, melynek végeztével a szószékre lépett és »*Dicsértessék a Jézus Krisztus!*« köszöntéssel üdvözölte hiveit s egy valóban remek beszédet intézett hozzájok.

Az ünnepies beiktatást bankett követte.

Az ünnepségeken Széchenyi miniszter, Máday és Széchenyi Jenö oszt, tanácsosok, továbbá Somogymegye küldöttségének élén: Tallián főispán is jelen voltak, nagyban emelve annak fényét. Zalamegye nem volt képviselve.

A beiktatási ünnepély igen sokáig emlékében fog maradni azoknak, kik annak imposans lefolyásának tanui voltak,

Az uj püspök föllépése mindenkire mély és kedvezö benyomást tett s remény nyel néznek további müködése elé.

A király Belovárón.

Nagy-Kanizsa, szept. 12.

A belovári hadgyakorlatokat megelözö fogadtatások egyik epizódja megelégedéssel és lelkesült érzelemmel fog fogadtatni széles e hazában. Mindenütt, a hol a szivek az alkotmányos fejedelem iránti szeretettöl dobognak; a hol az alkotmányos hazát szeretik, s a hol kárhozatosnak, veszedelmesnek, hazaárulásnak tartják a panslav agitatiót.

Olvasóink emlékeznek az annak idején általunk is reprodukált táviratra melyet *Strossmayer* djakovári püspök megloghatatlan elvakultságában a kievi ünnepélyek alkalmából Moszkvába küldött, kivánva Oroszországnak, hogy világmissióját teljesitse.

Hogy mit követett el a magyarok iránt gyülölettel eltelt püspök e távirat elküldésével, ezt legjobban megmagyarázzák a király szavai melyekkel Strossmayert a kléros tisztelgések alkalmával megdorgálta.

A belovári szept 12-én kelt táviratok szerint a király az egész papság jelenlétében s felhozva az ismert üdvözlö táviratot és felháborodva a következöket mondá: »*Ön magánkivül volt! Ön beteg volt! Józan észszel a monarchia és saját egyháza ellen ilyent nem lehet cselekedni.*« Elözöleg is már a megérkezö király fogadtatása alkalmával ugy ö Felsége, mint Rudolf trónörökös által teljesen ignoráltatott, pedig ott állt Mihálovics bibornokérsek és Angyalics patriárcha mellett.

Hogy a király feddö szavai bizonyos körökre kellemetlenül hatottak az nagyon természetes, mert azt remélték ezek, hogy éppen a király belovári utját fogják czéljaikra kiaknázhatni. Hogy az uralkodó — mondja egy belovári távirat — Strossmayer viselkedését egyenesen antidynasztikusnak bélyegezte és éles hangsulyozással épen a nagy számban egybegyüllt alsó papság jelenlétében tette és a püspököt ily módon — mindenesetre érdeme szerint ugy szólván pelengére állitotta, a püspöknek eddig mindig hü követöit felettébb zavarba ejtette.

Ö felsége belovári fogadtatása rendkivül fényes volt. September 12-én reggel érkezett Körösre, hol a körösi polgármester német nyelven üdvözölte. Maga Belovár tül van tömve emberekkel. A város bejáratánál készitett diadalkapunál, mely magyar és horvát nemzeti zászlókkal volt feldiszitve megállott a király s meghallgatta *Guinz* polgármester üdvözlö beszédet, melyre kegyesen válaszolt. Azután a fényes kisérettel behajtott a városba, hol zájos zsivio kiáltásokkal fogadtatott. Itt történt, hogy mig Mihalovics bibornokérseket s Angyalics petriarchát mind a király, mind Rudolf trónörökös megszólitották, *Strossmayer püspököt* teljesen mellözték.

Tiz órakor kezdödött a küldöttségek fogadtatása. Jöttek: a közös hadsereg és honvédség tisztikara, melyet József töherczeg vezetett. — A katholikus klerus Mihálovics érsek vezetése alatt, s ekkor rótta meg ö felsége Strossmayert a kievi távirat

---

azért vállalkozott a büvészi produkcióhoz, mert nevetségessé akarja tenni a mi kedvenczünket. He! he! he! Bizony még kitelik töle, hogy kikaczagtatja szegény Bálványosyt.«

Erre azután meg a vendégek néztek nagyot és már elöre nevették, hogy milyen pompás dolog is lesz már egyszer nekik kaczagni a mindig máson kaczagó Bálványosy felsülésén.

Igy beszélgetve, jó negyedóra mulott el.

A vendégek már türelmetlenkedni kezdettek s biztatták Belegyet, hogy éljen háziuri jogával s tekintsen be a praeparáló büvészhöz.

Belegy át is ment a büvészi terembe.

Megint elmult egy uj negyed óra. Ekkor már a vendégek teljesen elvesztették türelmöket s a szó szoros értelemben rohammal vették be a büvészi termet. Ugy tódultak oda, mintha valami rengeteg nagy ponyváról guritották volna le öket egyszerre.

Hanem csakhamar mindnyájan elképedtek.

A bambusz-nádszéken csak a lepel bevert; mellette pedig az öreg Belegy feküdt eszméletlenül. Kezében egy czédula volt, melyre a »büvös vadász« saját kezüleg ezt irta:

»A produkció azt hiszem — teljesen és pompásan sikerült. Isten Önökkel:

Géza és Málcsi.«

* * *

Ettöl fogva Belegy háza valóságos kolostor lett. Gazdájának is hire veszett a vármegyében.

A »büvös vadász« meg most valahol Brazziliában irtatja az erdöt.

—y.

miatt. — Azután a gör. kel. egyház tisztelgett, mire a titkos tanácsosokra és kamarásokra következett a sor. Azután Belovár, Körös, Zágráb, Pozsega, Varasd és Verőcze megyék küldöttségei jöttek főispánjaik vezetése alatt. Fogadta meg ő felsége Zágráb és Eszék városok küldöttségeit, a megyei és kerületi hatóságot, a törvényszéket, a járásbiróságot, a városi tanácsot, a görög keleti és izr. hitközségeket különféle hivatalok tisztjeit, a gimnazium és elemi iskola tanári karát, végül a körösi és vagyonközségek küldöttségeit. Mind e küldöttségek a magiztrtus épületében fogadtattak. — Délután ő felsége meglátogatta oldalán Khuen Hédervári gróffal a kaszinót a katholikus egyházat, a szerb egyházat és a kórházat. Esti 6 órakor udvari ebéd volt 57 teritékkel. 13-án voltak a gyakorlatok. Ő felsége a valesi herczeggel péntekeu este utazott Gödöllőre, Rudolf trónörökös pedig Bécsbe.

Különfélék.

— **A belovári hadgyakorlatok.** Király ő felsége e hó 12 én hajnali 3 órakor utazott keresztül Kanizsán a belovári hadgyakorlatokra. Kiséretében volt Rudolf trónörökös, s mint vendége a valesi herczeg is, Anglia trónörököse. A vasutnál a városi kapitány és a főjegyző jelentek meg. A kora hajnali órában a közönség csak igen gyéren volt képviselve. A vonat 3 perczig késett s azután tovarobogott. Mire lapunk megjelenik a belovári hadgyakorlatoknak is végük lesz.

— **József főherczeg Kanizsán.** A József főherczeg fogadtatásáról lapunk mult számában megjelent közleményből *Csertán Károly* alispán, *Srastics Károly* fő szolgabiró és *Hertelendy Béla* országgy. képviselő nevei, kik mindhárman diszmagyarban jelentek meg a fogadtatásnál, s a főispán ur által ő fenségének be is mutattatának, s kiket ő fensége ittléte alatt megszólitással kitüntetett, sajnálatos tévedésből kimaradtak; mit ezennel utólag helyreigazitunk.

— **Laktanya épités.** A közös hadsereg laktanyájának épitése Erdélyi Mihály és társai által már megkezdődött, s körülbelül két hét óta serényen hozzáláttak. A laktanya helye körül van kerítve s már néhány százezer téglát oda hordottak az épülethez. Jelenleg a kutakat ássák. Megelégedéssel constatáljuk, hogy az épitkezéshez szükséges anyagot, u. m. téglát, fát, meszet helybeliektől szállittatják s munkásokul is kizárólag helybeliek vannak alkalmazva. Az épület nagyságáról némi fogalmat nyujt, hogy hozzá 5—5½ millió tégla fog szükségeltetni. Ha az idő kedvező lesz a vállalkozók még az idén 1 millió téglát fognak felhasználni.

— **Requiem.** Boldogult Trefort Ágoston volt m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter lelki üdvéért az alsó-lendvai polgári iskolaszék és polg. isk. tantestület a r. kath. templomban szep. hó 11. requiemet tartott, melyen a polg. iskolaszék, a polgári és r. kath. elemi iskola tantestület tagjain kivül képviselve voltak még a kir. járásbiróság, továbbá jelen voltak a polgári és r. kath. elemi iskolai tanulók is.

— **A walesi herczeg** hétfőn f. hó 17-én érkezik Keszthelyre Festetics gróf-hoz. Ugy halljuk, hogy a keszthelyi Festetics-palotát, melyről valóságos csudákat beszélnek, hogy mily meses berendezésü s egész épitésmódja mily rendkivüli, most ez alkalommal fogják installálni.

— **Közgyülés.** A kis-kanizsai polgári olvasókör f. hó 16-án, d. u. 6 órakor tartja rendes közgyülését, melyre a tagok külön is meghivattak. Fő tárgyát a számadás megvizsgálása képezi s netáni inditványok. Kivánatos volna, ha ezen üdvös intézményt Nagy-Kanizsáról is minél többen felkarolnák.

— **A polgári-egylet** vendéglő bérletét — a közzétett pályázat után — ismét Torma Imre előbbi bérlő nyerte el. Nagyon helyes. A ki megküzdött a kezdet nehézségeivel, illik, hogy hasznát vegye a majdan hálásabb napoknak is, melyek a nagyterem megnyiltával — ugy hisszük — épen nem fognak hiányozni. De személyiségét tekintve is, igazán rászületett, ritka jó modoránál fogva sem igen találhatott volna az egylet alkalmasabb egyént nálánál. — Ő akar és meg is fog a közbizalomnak felelni.

— **Jószágvétel.** Sommer Ignácz ur a helybeli kereskedő világ egyik fiatal derék tagja megvette örök áron Odonel gróf csapii jószágát 138.700 frtért.

— **A keszthelyi gymnasiumban** az 1888—9 tanév kedvező körülmények között nyilott meg. Ugyan is ezen gimnasium első osztályában 42, tehát jóval több tanuló iratkozott be, mint az előző években. Arról hogy e gymnasium beszüntettessék, most már egyátalán nem beszélnek. Ugy halljuk, hogy az inditó ok is megszünt, mert a szombathelyi gymnasiumban megszünt a tultömötség azzal, hogy Szombathelyen polg. fiu-isk. állittatott fel.

— **Keszthely város** képviselő testülete f. hó 11-én tartott ülésén tárgyalta és állapitá meg az 1889. évi költségvetést. Előirányzat 1889-re bevételekben 19.966 frt 15 kr. kiadásokban 29,661 frt 75 kr. Mutatkozik fedezetlen 9,695 frt 60 kr., mely községi pótlék utján fedezendő. A községi pótlék alapját képező adók összege 1889-re 24,809 frt. Adó frt után 28 krt számitva községi pótlékra, a hiány fedezhető lesz. Ugyan ezen ülésen Keszt. város tanácsa jelentést terjesztett elő az 1887. évi müködéséről. E deficites korszakban jól esik tudni, hogy Keszthely város pénzügyi viszonyai örvendetesen javulnak, ugy annyira, hogy e város már is képes évenkint, a polgárok megeröltetése nélkül 2150 frtot középületek emelésére forditani, a honvédlaktanya mellé pedig 4500 frton raktárak épittetnek 1889-ben, 500 frt pedig csatornázásokra fog forditatni. Keszthely tehát, ha lassan is, de halad előre, mert jó kezekben van a birói pálcza, id. Reischl Venczel jubiláris városbiró tud és akar is hatalmával élni; ő okos észszel és vasszorgalommal magának is, de városának is jólétet szerzend. Ugy legyen!

— **Király** ő felsége átutazása alkalmából pénteken este a Csengery-utcai átjáró fényesen kivilágittatott lámpiónokkal. A vonat 10 órakor ment keresztül, mely alkalommal nagy közönség jelent meg a perronon.

— **A Dunai jó sziv ünnepélylyel** a rendezők, mint több helyütt olvassuk ismét fiaskót csináltak; a bevételek aligha fogják födözni a kiadásokat. Itt is csak igaz marad a közmondás: Ki sokat markol, keveset szorit.

— **Elgázolta a vonat** Sallér Sándor helybeli vasuti kalauzt, melyről f. hó 13-án Kottori közelében véletlenül leesett a sinek közé. A szerencsétlen ember halálát özvegyén kivül még 7 gyermek siratja.

— **Rajt' vesztett** csakhamar azon kis-kanizsai tolvaj-banda, mely betöréseivel nálunk már legutóbb épen nem boldogult a folytonos rendőri szemmel tartás miatt és Somogyba költözött szerencsét próbálni. Gaz müködésüket mindjárt Pogány-Szent-Péteren kezdték meg, de vesztükre, mert midőn a lopott zsákmánynyal betértek egy közeli erdőbe, a csurgói csendőrök szemközt találkoztak velük és rögtön kézre került a jómadár-kompánia.

— **Rókahir.** Fityeházán Rosenthal Mihály ottani korcsmárostól közelebb 16 darab ludat elloptak, melyek közül kettőre a Kanizsai piaczon ráismertek, a nyomok Bajcsáig vezettek, hol a kutatás erősen megindittatott az ismeretlen ludpecsenyére gusztáló róka ur után.

— **Kamatfelemelés.** Mint a »P. C.«-nek Bécsből sürgönyzik, az osztrák-magyar bank főtanácsa a kamatlábnak ½%-kal, 4%-ról 4½%-ra leendő felemelését elhatározta. Ez intézkedés elengedhetlenné lett a bankhitelnek egészen rendkivüli, folyton emelkedő igénybevétele folytán, mely már az osztrák-magyar bank összes jegytartalékának abszorbeálásával fenyeget. — Ha ezen absorbtió bekövetkeznék, a banknak legalább 5%-ra kellene emelnie a kamatlábat, miután a legujabb kiegyezés által tudvalevőleg azon kötelezettséget vállalta magára, hogy ama jegyek után, melyeket 200 millió frton felül érczfedezet nélkül kiad, 5% ot az állampénztárakba fizet.

— **Öngyilkosság.** Horváth József vindornya-foki földbirtokos neje szül. Farkas Juli f. hó 5 én egy pisztolylyal sziven lőtte magát. A golyó a szivet szétroncsolta, mi rögtöni halált okozott.

— **Hirtelen halál.** Vékási Zsófia cseléd f. hó 11-én Fábián Ferencz kir. végrehajtónál tisztogatás közben összerogyott és azonnal meghalt. — Az orvosi vizsgálat szivszélhüdést constatált.

— **Tüz.** Folyó hó 7-én éjjel 11 órakor a letenyei önk. tüzoltóság vésztjelző kürtje riasztotta fel az alvókat első álmukból. A mondott időben ugyanis a becsehelyi hegyen eddig ismeretlen okból egy pincze kigyuladt s a pusztitó elem csakhamar a mellette levő pinczét is lángba boritotta. Mire azonban a tüzoltók segélye megérkezett volna, a tüz is teljesen elaludt.

— **Szerencsétlenség.** Letenyéről irják nekünk: A letenyei állami uton a Mura hidjánál az állam egy útkoprói lakást s az ahhoz szükséges szereknek elhelyezésére való raktárt épittet, melynek egy része emeletre van épitve. A már majdnem elkészült épület f. hó 11-én délután összedőlt s négy munkásnő, úgy Oesterreicher zalaegerszegi vállalkozónak fia is megsérült. Egy letenyei lakos napszámosnő mellén zuzódást szenvedett.

— **Megjárta.** Egy becsehelyi urodalmi kocsis a legutóbbi napok egyikén letipratott illetőleg fellőketett kocsijával bizonyos somogyi asszonyt a nélkül pedig, hogy gyorsan, vagy vigyázatlanul hajtott volna, s igy az asszony csak önmagának tulajdonithatta kellemetlenségét, mi szerencsére nagyobb bajt nem okozott neki. — A kocsis mind a mellet félvén a rendőri beavatkozástól, megcsapkodva lovait s villámgyorsan nyargalt a felsőtemplom irányába, melynek közelében egyik kocsikerék kiesvén, feldült és mégis — azonnal — rendőri kézre került, mely az utczai gyors hajtást esetleg büntetéssel is ellenőrzi!

— **Gyászhir.** Rutics Béláné, Sólyomi Lipót, taponyi kaszár leánya f. hó 12-én Mihálfdon 28 éves korában meghalt. A fiatal, kedves nőt, példás jó auyát férjén, 3 kedves gyermekén és közelebbi rokonain kivül, nagyszámu ismerőse gyászolja. Béke hamvaira!

— **A czigleneze** — daczára többszöri felszólalásnak, s a közegészség veszélyeztetésének, még mindig zölden virit posványos medrében. Bizony nagy kár, hogy József főherczeg megtekinteni nem szándékolta a városi közkórházat, akkor legalább csak történt volna valami, ezen mondhatni piszok-emlék elháritására. — No, de remél-jük, hogy az ősz beköszöntével a különben alkalmas szép közkórházi tér befásitása sem fog elmaradni, mi épen nem gátolhá a szépészeti bizottságnak talán egy későbbi tervének megvalósitását, például sétatért illetőleg, mig az egészségre nézve addig is — főleg a kórházi betegeknek — vajmi nagy szolgálatot tehetne.

— **Térszüke miatt több rendbeli közleményünk e számból kiszorult.**

— **Hal helyett hulla.** A keszthelyi halászok f. hó 10 és 11-ik közt a balatoni vasuti hidnál egy férfihullát fogtak ki hálójukkal. A hulla Keszthelyen orvos-rendőrileg megvizsgáltatván, rajta külerőszak nyomai nem találtattak. A hullában Mikulka I-né kéthelyi lakos saját férjére, ki Kéthelyen magtáros volt, ismert.

— **Hirtelen halál.** E hó 1-én Vakonyán Gerencsér László földmives hirtelen meghalt. Felesége ellen ez a gyanú támadt, hogy férjét ő mérgezte meg; ennek következtében a letenyei kir. járásbiróság a gyanús asszonyt letartóztatta és a mérgezés kideritése végett a szabályos bonczolást eszközöltette. Hogy ez igazolta-e a gyanút? arról levelezőnk nem emlékszik meg.

— **Nyilvános köszönet.** A n.-kanizsai iparos ifjuság önképző segélyző és rokkant pénztár egyesülete azon tekintetnél fogva mert mult augusztus 19-én Szt. istváni ünnepélyen az egylet javára rendezett mükedvelői szini előadás alkalmával Pichler Roza, Kondor Leontin, Kis Verona, Selig Fáni, Lirheim Teréz, Bodis Mari és Molnár Teréz, kisasszonyok mégis Halvax Frigyes, Thurn Lipót, Halvax Lajos, Metz Lajos, Szilák Andor, Tóth Lajos, Schröder Zsigmond, Metz József, Csallanyi István, Horváth Mihály, Guttentag József, Szondi Károly, Sáretz József, Ronai Béla, — Geiger Miksa és Kondor Jenő urak közre müködni szivessek voltak, legőszintébb köszönetünket nyilvánitjuk, és továbbra is az egylet iránti pártfogásukat kérjük. N.-Kanizsán 1888. szeptember 13-án. A választmány.

— **Fegyveres tolvajok.** Néhány nappal ezelőtt két ismeretlen egyén éjjel belopódzott Peti Józselné sormási lakos udvarába, s onnét a sertéseket elhajtották. — Gál nevü szomszédja azonban észrevevén a gaz dolgot, többed-magával utána iramodott a tolvajoknak, kik négy lövéssel feleltek vissza üldözőik kiáltásaira. Szerencsére egyik lövés sem talált, s igy tettesek jónak látták a zsákmány hátrahagyásával kereket oldani. — Ugyan akkor hajtották el a rigyáczi kanász elől is öt drb sertést, melyek — daczára az erélyes nyomozásnak — maig sem kerültek meg.

— **Felső-Szemenyéről** irják lapunknak, hogy az ottani biró 13 éves leányának hullája, kiről mult számunkban tettünk emlitést, a napokban végre mégis megtaláltatott egyik murai malom közelében.

— **Irodalombarátok és nyelvészek figyelmébe!** Alulirott kiadásában meg fog jelenni a *Magyar nyelvtörténeti szótár a legrégibb nyelvemlékektől a nyelvujitásig.* A Magyar tudományos akadémia megbizásából több szakférfi előzetes közremüködésével, szerkesztették *Szarvas Gábor és Simonyi Zsigmond* akadémiai tagok. A nyelvészek, az irodalombarátok, az iskola emberei s a szaktudományok müvelői rég érezték egy nyelvtörténeti szótár szükségét, mely biztos fölvilágositást adhasson mindazon esetekben, melyekben a magyar kifejezések korára vagy történetére nézve kétségek merülhetnek föl. A nyelvujitás annyi s oly messzemenő változást eszközölt irodalmunk nyelvében, hogy a hagyománynak számtalan szála elszakadt s nyelvérzékünk is annyira megzavarodott, hogy gyakran cserbenhagyott vagy álutra vezetett: annak a megitélésében, mi helyes, mi helytelen, mi régi kincse nyelvünknek s mi ujabb szerzeménye. Hogy az égető szükségnek eleget tegyen s hogy nyelvtudományunknak megvesse a legbiztosabb alapot, a Magyar Tudományos Akadémia megbizta fönt nevezett szakembereinket a magyar nyelvtörténeti szótár szerkesztésével. A nagy mü, melyet számos évek munkája érlelt, immár elkészült, úgy hogy gyors megjelenése biztositva van. Magában foglalja e szótár a nyelvujitás előtti gazdag irodalompak lehetőleg teljes szókincsét, fölsorolja pontosan a szóknak alakjait, jelentéseit, mondatbeli szerkezeteit, azontöbül a velük alkotott állandó szólásokat és közmondásokat. Mindez pontos idézetekben van feltüntetve, melyek az árpádkori nyelvemléken kezdik s elkisérik a szótörténetet egészen a mult század végén megindult nyelvujitás küszöbéig. A szerkesztők kritikával dolgozták ugyan föl az anyagot, de a legnagyobb tárgyilagossággal közölnek mindent s óvakodnak a szubjektiv magyarázgatástól. Még a szóknak latin s német forditását is, a mennyire lehetett, a régi szótárakból meritették, s a szóknak történetét magukkal a jól megválasztott idézetekkel beszéltetik el. Hogy az összetartó szók egymást is megvilágositsák, a M. T. Akadémia az etimologiai sorrendet alkalmaztatta, de csak annyiban, a mennyiben a kétségtelen s nyilvánvaló származékok és összetételek tárgyalása mindig közvetetlen az alapszóé után következik. Számos régi szavunk e szótárban van először kiemelve a feledés homályából, sok más itt jelenik meg először valódi alakjában s jelentésében. Sok szép és velős szólás és közmondás magyarázódik meg e korszakos munkában. Számos alig ismert kifejezés van itt a mai költői nyelvnek s a mai müjnyelvnek rendelkezésére bocsátva, ugyszólván csak válogatni kell benne. S igy e szótár a tanulságnak dúsgazdag forrása lesz mind a szófejtés, mind a mondattan, s mind a nyelvészet, mind az irodatom számára. Nem is kételkedünk, hogy a magyar közönség e tudományos és hazafias vállalatot megérdemlett támogatásban fogja részesiteni. A magyar nyelvtörténeti szótár 10—12 ives füzetekben jelenik meg, rendesen öt-hat heti időközökben. Egy-egy füzet ára 1 frt. A füzetek száma körülbelül 30 lesz, s ezek három nagy kötetet fognak képezni. Mindazon tisztelt előfizetőknek, kik ezen munka megküldésével bennünket biznak meg, a füzeteket megjelenésük után azonnal bérmentve küldjük. Maradunk kiváló tisztelettel *Hornyánszky Viktor* akadémiai könyvkereskedése.

Közgazdaság.

A belügyminiszter e hó 7-én tüzrendészeti rendeletet bocsátott ki, mely a tüzoltásnak kötelező behozatalát az egész országban dekretálja. A miniszter hangsulyozza, hogy minden községnek tüzoltósággal kell birnia s felhivja a municipiumokat, hogy a tüzoltóságok felállitását erélyesen eszközöljék.

Óhajtandó volna, hogy e rendelet ne csak irott malaszt maradna, hanem mindenütt az óhajtott sikert érné el, a községeket pedig felverné páratlan indolentiájukból, melylyel a közvagyon százezreinek pusztulását a legnagyobb egykedvüséggel nézik.

Elég az 1885, 1884, és 1883. évek tüzi statisztikájára oda mutatni, hogy mindenki belássa a szervezett tüzoltóságok szükségességét. Ez évek statisztikája a következő adatokat szolgáltatja:

	1888	1884	1883
A tüzesetek száma	9731	8614	7847
Okai			
Gyujtogatás	1835	1623	1468
Vigyázatlanság	1101	971	195
Villám	192	229	195
Ismeretlen okok	6603	5791	5253
Az elégett tárgyak összértéke	15287859	11368316	11340832
Biztositó társaságoktól fizetett összegek	5835862	4676534	3645842

Ezek a statisztikai adatok nemcsak azt mutatják, hogy évenkint a jó tüzoltósági intézménynek hiányában jelentékeny értékek lesznek a tüz martalékává; hanem ezt a szomoru körülményt is hogy pl. 1884-ben 8614 tüzeset közül 5791 esetben a tüz oka kipuhatolható nem volt; 1885-ben 9731 eset közül 6603 esetben nem tudták meg a tüz okát. Ezen körülmény kétségkivül a tüzrendőri intézmények hiányos voltában leli magyarázatát, s valóban ideje volt már oly intézkedéseket tenni, melyek biztositékot nyujtanak arról, hogy a jövőben szigoru vizsgálatok fognak indittatni a tüzesetek okainak kiderítésére.

Felelős szerkesztő:

VARGA LAJOS

A legjobb
SZIVARKA PAPIR
A VALÓDI
LE HOUBLON
franczia gyártmány
Cawle és Henry-től Párisban.

Ovakodjunk az utánzásoktól.

E papirt dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, Dr. E. Lippmann urak bécsi egyetemi vegytanárok különösen ajánlják kitünő minősége, absolut tisztasága és amiatt, hogy abba semmi ártalmas anyag nincsen belekeverve. 889 29—36

FAC-SIMILE DE L'ETIQUETTE — 17, rue Béranger, à PARIS

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Félülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rossz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböfögés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és darakepződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.
Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremsierben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.

Valódi minőségben kapható: *Nagy-Kanizsán*, Prager Béla gyógysz. *Kadarkut* Beck B. gyógyszert. *Kaposvár*, Collner Vincze és Babochay Kálmán gyógysz. *Marczali*, Körös Viktor gyógysz. *Mernye*, Fleischer Samu gyógysz. *Nagy-Bajom*, Körös L. gyógysz. *Muraszombat* Bölcs B. gyógysz.
89 29—52

Az első osztrak

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

Bécs IV. Heumühlgasse Nr. 13, alapittatott **1817.**

MARKERT M. vezetése alatt

ajánlja **nagy áruraktárát kész ajtókból** és **ablakokból lakatosmunkával együtt**, valamint **puha hajópadozat** és **tölgyfából való amerikai eresztékes- és parquette padozatoknak.**

A gyár úgy **száraz faanyagok** nagy raktáránál mint kész áruinak készleténél fogva azon helyzetben van, hogy bármily szükségletet a legrövidebb idő alatt kielégithet. A gyár azonkivül **kapuzatokat, kaszárnyák, kórházak, iskolák irodák** stb. stb. berendezéseit **rakládákat** minden nagyságban, s gép által előállitandó mindennemü **famunkákat** a kivánt rajzok és minták után elvállal.

Farugony-matráczok ára 6 frt.

171 10—26

Hirdetmény.

A keszthelyi uradalmi tisztség ezennel közhirre teszi, hogy a Tolnai Gróf Festetics Tassilo cs. kir. kamarás Úr Ő Méltóságának keszthelyi uradalomhoz tartozó *Balaton-fenéki hidvám szedési jog* a hozzá tartozó lakház és mellék épületekkel együtt f. évi október 1-től számitva három évre zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverezés utján haszonbérbe adatni fog.

Az árverezés f. hó 25-én délelőtt 10 órakor a keszthelyi uradalmi számtartói irodában fog megtartatni, mely időig zárt ajánlatok is oda adandók be az ajánlat 10%-ának megfelelő bánatpénzzel.

Az előleges feltételek mától fogva a fenjelelt számtartói irodában megtekinthetők.

Keszthelyen 1888. szeptember 13. 241 1—1

A keszthelyi uradalmi számtartói hivatal.

Mely czigaretta papir a legjobb?

Ezen minden czigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendü tudományos személyiségek által összehasonlitott vegyelmezések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségü czigarettapapirok között a

„Les derniéres Cartouches"

Braunstein Fréres gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mind *jóval könnyebb s legjobb czigarettapapir* elismertetett. Mivel ez már többr közt *Dr. Pohl* tanár által a bécsi vegyfani egyetemen, *Dr. Liebermann* tanár a budapesti állami vegykisérleti állomás főnöke által megállapitott 1887. jul. hóban. *Dr. Hoyka* Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból ujabb összehasonlító *vegyelmezést* a lehető legfényesebb eredmény koronázta, a mennyiben a *„Les dernieres Cartouches"* czigarettapapir *28—74%*-al könnyebb és hogy a dohányfüsthöz *28—77%*-al *kevesebb* idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papir. — *Valódi* csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és *Braunstein Fréres* czéget viseli.

A gyár *czigarettapapirjainak* és *czigarettahüvelyeinek* nagyban elárusitása végett.

Braunstein Frères

saját czége alatt *Bécsben, I.* ker. *Schottenring 25. sz. a.* raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemü czikkel árusító kereskedőknél. 45 43—50

Felhivás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészet segélyével egy arczbőr finomitó kenőcsöt feltalálni, melyet **Quirini Alajos** gyógyszerész ur, hites törvényszéki vegyész a m. k. kormánytól nyert szabadalom alapján állit elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arczránczok elsimitása által, egészséges, üde és finom arczbőrt s igy ifjabb kinézést idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrének szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő évekig megmaradnak. Továbbá feltülmulhatlannak bizonyult mindennemü arczfoltok, szeplők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nem csak eltünteti, hanem az arczbőr finomságát és üdeségét is helyreállitja. — Az arczbőr rég elveszett üddeségének az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemü tisztátlanságainak eltávolitására egyedüli biztos hatással bir. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kézbőr puhitására és finomitására nézve.

Főraktár egész Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, ujvilág-utcza 2. szám.

Árak: 1 nagy tégely Dr. Plausitz-féle kéz- és arczkenőcs 80 kr. 1/2 tégely 50 kr., 1 üveg arczmosóviz 1 frt. 1/2 doboz rizspor fehér vagy rózsaszinü 40 kr., 1/1 doboz 60 kr. 1 egész doboz: 1 frt 10 kr., mind Dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasitás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget hogy czakis az tekintendő Dr. Plausitz-féle kenőcsnek, a melynek tégelyén *„Quirini Alajos gyógyszerész"* felirat bevésve van.

Kapható a következő gyógyszerészeknél: Arad: Ring L., Alba: Riegel B., Agram: Pessics J., Békés-Fynla: Winkler Fer., Brasso: Kugler E., Debreczen: Mihálovitcs J., Eszék: Dijenes J., Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: Dr. Hinz Gy., Kassán: Mégai G., Kecskemét: Katona Zs., Komárom: Schmidthauer A., Lugos: Wértes L., Miskolcz: Ujházi K., Nagyvárad: Bleyer K., Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Göbl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Barcsai K., Szolnok: Adler M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausman. 230 5—10

Régi híres valódi

Szt.-Jakab gyomorcsöppök

a mezitlábos-szerzetesektől.

Gyomor és idegbajok biztos gyógyitására, még olyanoknak is melyek minden eddigi gyógyszernek ellent állottak. kiv. idült gyomorhurut szivdobogás, fájás stb. Bővebbet a minden üveg mellé tött prospektuson. — Kapható a gyógyszertárakban á. üveg 60 kr. nagy üveg 1 frt 20 kr. — Főraktár Török József gyógyszertára Budapest, Say Rezső gyógyszerész Székesfehérvárott, Sipócz István és Göbel Kámán gyógysz. Pécsett. 184 4—13

A legjobb

BRÜNNI SZÖVETEK

szállitja gyári árakon

Siegel-Imhof

posztó gyári raktára

Brünnben.

Egy elegans

őszi vagy téli

férfi öltönyhöz

elegendő 1 coupon 3.10 m. hosszu ez 4 bécsi rőf

1 coupon ára

frt 4.80 közönséges

„ 7.75 finom

„ 10.50 legfinomabb

„ 12.40 rendkivüli finom

valódi gyapjuszövetből.

Továbbá nagy választékban kaphatók: selyemmel átszőtt kammgarn, felöltő szövetek, Palmerston és Boy téli kabátokra, Loden vadászok és gazdáknak, Peruvienne és Tosking salonöltönyökre, posztók női öltönyökre stb.

Jó áruért és pontos szállitásért kezeskedünk.

Minták ingyen és bérmentve.

„Zacherlin"

a legkitünőbb szer minden rovar ellen!

Ez az uj, kitünő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhákból, szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláirással és védelmi jegygyel ellátott eredeti üvegben kapható. A mit pusztán papirzacskóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás!" 207 2—10

Nagy-Kanizsán	kapható	Fesselhofer J. urnál.	Alsó-Lendván	kapható	Fuchs Ferdinand gyógysz.
„	„	Schwarz és Tauber uraknál	Csáktornyán	„	Strohia testvéreknél.
„	„	Strem és Klein uraknál	„	„	Göncz L. gyógyszert.
„	„	Rosenfeld Ad. urnál.	„	„	Graner testvéreknél
„	„	Marton Adolf urnál	Csurgón	„	Hafner Albertnél
„	„	Preslmayer és Deutschnál	Pacsán	„	Schleiffer M. G.
„	„	Arnut Nathan urnál			

ZACHRL J. Bécs.

Budapest 1885. Nagy disz oklev.	N.-Palánkán 1887. Aranyérem.	London 1878. Diszoklevél

Bécs 1873. Erdem-érem.

Csik József

Páris 1867. Bronz érem.

cs. és kir. kiz. **mi Portland** szab. **elsőszerű cement- és vizhatlan mész-gyár**

BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár:

Budapesten V. k., Rudolf-rakpart 8. szám

ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községek és egyházi elöljáróságok, valamint a n. é. épitő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu. 118 28—30

Portland-cement

és vizhatlan ***meszét,***

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállittatnak.

Árjegyzék s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1875. Arany érem. Szeged 1878. Érdem-érem. Triesz 1882. Arany érem.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1888.

39. szám. Nagy-Kanizsa, 1888. szeptember 23-án. XV. évfolyam.

Szerkesztőség: Batthyány- és Kisfaludy-utcza sarkán. Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utcza 1.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk. hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számittatnak.

Árverési s egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr bélyegdijon felül 100 szóig 1 frt. azontul minden szóért egy fél kr.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A vadházasságok.

A közerkölcsiség iránti érzék tompultságát mutatja az is, hogy korunkban mind inkább szaporodnak a vadházasságok.

Férfi és nő a helyett, hogy a szokásos és megkövetelt törvényes formák betartásával kelnének egybe, — egyszerüen egybekelnek közös háztartásra csak ugy naturalis módon, mintha csak Jókainak „Czigány báró"-jának ama poëtikus részlete ihlette volna meg lelköket, hol a „czigány báró" szép áriában elénekli, hogy miképen keltek egybe virágtól illatos pázsiton, szép aranyos fák alatt, a fülemile hangoknál.

Hát ez nagyon megjárja szinpadon, különösen pedig operette-ben, de az életben egyátalán nem lehet azt olyan szemüvegen néznünk sem közerkölcsiségi, sem nemzeti érdekek szempontjából.

A törvénytelen házasságok vagy miként azt igen helyesen nevezni szokták: a vadházasságok rendesen oly körülmények között s oly czélból erednek, mik már magukban sértik a morált, az által pedig, hogy másokat is hasonló lépésre indítanak, vagy indithatnak, határozottan veszélyes példák.

Abban az időben mikor még a tisztességes, törvényes uton való család alapitást emberi rendeltetésül, élet-czélul tekintették, a vadházasság majdnem a hallatlan dolgok közé tartozott. A vadházasságban élőket sujtotta a törvény szigora, sujtotta a közvélemény, a társadalomnak az emberek egészséges erkölcsi érzékén alapuló itélete, ami bizony legtöbb esetben visszariasztóbb hatalom magánál a törvénynél is.

A ki abban az erkölcsileg szigorubb világban mellőzte a törvényes, a szentesitett formákat, azt a törvény elitélte, a társadalom megvetette. És igy volt jól.

Ma már egészen más hurok pengenek, Most a törvény hivatott őrei nem is tudják, tudomásúl sem veszik a meglevő vadházassági eseteket, a társadalom meg éppen nem érezteti az illetőkkel, hogy dolgukat, állapotukat a közmorálba útközönek tartja. A társadalom még meg is adja az együtt élőknek a férfi rangjához méltó titulust. Különösen azután, ha módjukban van egyszer másszor egy-egy gazdag teritékü estélyt rendezni: akkor egészen rendjén van a dolog. Jó konyha, jó pincze, teritett asztal mellett könnyen szemet hunynak az emberek, könnyen elalszik bennök az erkölcsi érzék, az erkölcsi szigor. Igy szentesiti azután a vadházasságokat maga a társadalom.

Hol van itt azután a magasabb felfogás, az emelkedett gondolkodás?! Hova törpül, mivé lesz ilyen körülmények között a családi élet szentséges volta?

A családi szentély megszünik családi szentély lenni. A házasféleti köteléket nem szenteli meg, nem emeli ki közönséges materialisztikus állapotából semmi magasztosabb tudat, semmi szentebb czél.

Minő közerkölcsiségi állapotokat teremt hova-tovább a házaséleti kötelék szent volta iránti érzéknek és szigornak ilyként való meglazulása? Aki ezt komolyan meggondolja és figyelembe veszi, az be fogja látni fölszólalásunk jogosultságát és időszerüségét is.

Kötelességünknek tartottuk ezt úgy is mint a sajtó képviselői, ugy is mint hazafiak, kik szomoruan tapasztaljuk és látjuk a magyar fajnak évenkint rosszabbuló szaporodási viszonyait. Az aggódásba ejtő statistikai adatok is jó részben visszavezethetők a vadházasságokra, miknek minden egyéb lehet és szokott is czélja lenni, csak család alapitás és a családtagok számának növelése nem.

Ez már pedig azután olyan dolog, ami nem annyira közerkölcsiségi, mint nemzeti érdek szempontjából veszélyes.

Az illetékes hatóságoknak volna föladata a vadházassági eseteket kipuhatoni s azokkal szemben megtenni a szigoru lépéseket; de — amint már fennebb is emlitettük a hatóságok tudomásul sem igen veszik vagy ha éppen tudomásul veszik is, mint p. annak idején a mi városi kapitányságunk: nem jár el elég szigorral, elég erélyességgel. Egy kicsit megrezegteti ugyan az illetőket; de azok esetleg (ugy kapóra) olyan nevet találnak oda vetni, a minő teljesen elég arra, hogy a hatóság a közönséges dirregés durrogás határain tul ne lépjen. Végre is kénytelen bármelyik hatósági személy belátni, hogy vagy egyenlőn kell a törvény szigorát alkalmazni vagy sehogysem. Mivel pedig egyenlőn nem alkalmazhatják, hát sehogyse alkalmazzák.

Igy van ez nálunk Nagy-Kanizsán, hol pedig már egy alkalommal tett intézkedést a kapitányság. Hát azután minő állapotok lehetnek ezt illetőleg az oly helyeken, hol az illetékes hatóság még csak szempillát sem mozditott!

Hány elválási esetnek adta meg a rugót éppen az a körülmény, hogy hatóságaink semmi gátat sem vetnek a vadházasságok elé! Ha valamelyik házasfél a másikat megunja, ott hagyja minden tekintetet nélkül és vadházasságra lép (vagy miként a nép mondja: összeáll) egy másik olyan egyénnel, akinek kedvesebb a szeme székja amannál.

Ez pedig most már türhetetlen.

Végre is, ha minden forumon fennen hangoztatjuk a közerkölcsiségi állapotok javitásának szükséges voltát; de folytonosan egészséges morálról beszélünk a kathedrákon és folyton arról irunk a sajtóban: itt van az ideje, hogy a nemzet és a társadalom boldogsága, ereje, virágzása érdekében hangoztatott igék ne maradjanak pusztába kiáltott szók.

Reméljük, de várjuk is illetékes hatóságaink erélyes intézkedését.

Tárcza.

A vén színész.

Irta: **Daudet Alphouse.**

Azon este volt, mikor az ifju Bloucourt a »Chatterton« czimü szinmüben fellépett. A darab, melyről még nem feledkeztek meg, de mely már éveken át a könyvtárban pihent megtisztittatott mindentől a mi ósdiságára emlékeztetett s igy majdnem ujdonságképen jelent meg, s az előadás ugyanazon érdekeltséget ébreszté, mintha premiéréről lett volna szó. Azok, kik a darabot ismerték, a nélkül, hogy a szinpadon látták volna feszült figyelemmel hallgatták az előadást, melyben a szövegnek számos szépsége, elmés megfigyelések és megjegyzések elvesztek s a lámpavilág mellett ugyszólván elenyésztek, mások ismét a dictio ereje, a nyomatékkal, melyet nekik taglejtéseik által a művészek kölcsönöztek, annál jobban előtérbe léptek. Azok meg, kik a darab előbbi előadásait látták, megelégedettek valának, hogy ifjukoruk néhány óráját elővarázsolták, s őket visszahelyezték abba a korba, mikor első művészi ösztönzésüket nyerték. Egyszóval — a régi darab a közönséges napi repertoire banálitásai közé helyezve, elragadta és kielégitette az egész szinházi közönséget.

Mindenesetre meg kell engedni, hogy jobb és csábitóbb Chattertont alig lehetett képzelni, mint a milyen a fiatal Bloucourt volt. Mint szinészeknek fia és unokája valódi művészvér volt ereiben és ez estén teljes bizonyságot tett erről.

Mindazon emberek között, kik mindig ujabb és ujabb tetszésnyilatkozatokba törtek ki, kiknek szemei a szinpadra valának szegezve s kiknek kezei bele nem fáradtak a tapsolásba, időről-időre egy férfiut vettem észre, ki halványan és láthatólag felizgalva, majd itt, majd ott tünt fel a páholyok és padsorok hátterében, Bloucourt volt az atya, ki ma eljött, hogy fiának diadalánál jelen legyen. Nagy lelki izgalomban nem volt maradása sokáig sehol, folytonosan változtatta helyét, megjelent mindenütt a szinházban, s majd a páholyok homályos hátterében, majd a felső karzatok embertömegében tünt fel alakja, mintha ezt a sikert, mely részben az övé is volt, egész terjedelmében akarta volna megismerni, mintha minden irányban akarta volna kiszámitani. A közönség csakhamar felismerte és egyik a másikat tette reá figyelmessé. Azt mondák; »Nézze csak az öreg Bloucourt! Hja, ez ma boldog és elégedett lehet.« S hogyha a nézők egyszer ismét tapsoltak, ő feléje is fordultak, mintha a nagy müvészt is részeltetni akarták volna tanitványa sikerében, ki egyszersmind az ő fia is volt.

Bizonyára nincs dicsőség, mely rövidebb élettartamu volna, mint a szinészé. Mihelyt ő a szinpadról lelép, már vége is van a dicsőségnek; nem foglalkoznak többé vele, nem gondolnak többé reá. Részesse a kimondott szó sorsának, bármily szép és magasztos legyen, lételének vége, mihelyt elhangzott a hangja. Ugy látszott azonban, hogy az öreg Bloucourt, hála fiának, a nagy szinészek e szánandó sorsát elkerülni fogja. Már elhalványodó dicsőségéből uj sugarak látszottak kiindulni, élete végén egy várakozások és reményekkel teljes uj élet látszott számára kezdődni.

A szegény ember nyilván a legmagasabb izgatottság állapotában volt. Mig a szinpadon elhangzott szavakra figyelt, idegesen reszkettek ajkai és kezei. A felvonás közökben a foyerben járt fel alá, és figyelemmel hallgatta azt, a mit az egyes csoportokban beszéltek, s mindazon kézszoritásoknak, melyeknek részese lett, mindazon szerencsekivánatoknak, melyek körülötte raizottak, a debutáns zavarával iparkodott utjából menni — szerénysége, mint atyáé, valóban meginditó volt.

Az egyik felvonásköz alkalmával mellette állottam, s nem tehettem, hogy csendes szerencséje fölött való részvétemnek kifejezést ne adjak.

— Ön igen igen boldog lehet, mondám neki, kezét megszoritva, valóban nagy siker —

— Hideg, izzadó kezet éreztem a magaméban, a mely gyorsan, mintegy haragban iparkodott magát kivonni az enyémből. Rút mosolygás játszott a férfiu ajka körül, mikor azt mondá hozzám:

— Mit? Ön is, — ön is bókokat csinál nekem? Tehát egy sincs, kinek sejtelme volna arról, mennyit szenvedek! Ah! nem birom itt ki tovább, megfulladok! Menjünk!

Magával vont ki.

Fagyos, hideg szél fütt az oszlopcsarnokban, mely a szinházépület homlokzatán végighúzódott, de a vén szinész nem ügyelt erre. »Ah, ez jót tesz, ez jó!« mondá, kéjelegve magába sziva a friss levegőt. »Azt hittem, hogy megőrülök odabenn. Két óra folyásig kell e zajos tapsokat, e tetszést hallgatnom, ez ostromló szerencsekivánatokat, melyek mind oly gúnyosan hangzanak — önt ámulatba ejti, a mit itt mondok? Nos, igen, bátran kimondom, féltékeny vagyok! Féltékeny vagyok ez ifjura, ki hiszen saját fiam. Féltékeny vagyok, hogy belé halhatnék! Az iszonyatos, az utálatos nemde? De miért rabla el szerepemet? Én vagyok az, én magam, kinek a szerepet játszania kellett volna. Szerepkörömbe vág, s azon kivül Vigny, a darab szerzője, határozottan nekem igérte. Nyolcz nappal halála előtt még azt mondá hozzám: »Bloucourt, ha a Chatterton megint egyszer a repertoirra jön, számitok önre.« Elgondolhatja tehát, mily türelmetlenül óhajtottam e pillanatot. Már régen nem játszottam és Páris már kezdett elfeledni. Reméltem, hogy e szerep megteremtése második ifjuságomat, dicsőségem megujitását fogja eredményezni. S most éjjel nappal tanulmányoztam e szerepet, most oly sok uj nuanceot találtam s már is kész voltam.

— Egy napon haza jön a fiam és nyakamba borul. Ah, atyám, mennyire meg vagyok elégedve! Chattertont fogom játszani! — Ő tudta, jobban tudta, mint bárki más, hogy a szerep nekem volt igérve, de örömében nem is gondolt erre. Hiszen gyermekek szerencséjükben oly önzők. Nevetése késszúrásként hatolt szivembe. Azt is elbeszélte, hogy eredetileg nekem akarták e szerepet adni, de később még is azt találták, hogy nehézkes vagyok hozzá. — Nehézkes, öreg! Az képzelhetetlen volt! Hiszen önmagam fölött nem csalatkozhattam annyira. De mikor a hirt vettem, akkor érzém, kogy 5 percz alatt husz évvel öregedtem. Ha a fiu csak a sajnálkozás egy szavát, csak egy gyengéd indulatot mutatott volna, akkor egyszerüen azt mondtam volna neki: Ne játszd ezt a szerepet, megölsz vele. Meg is vagyok győződve róla, hogy ez esetben nem is játszotta volna, mert végre mégis valóban ugy szeret, mint gyermekem. De igy a büszkeség visszatartott minden nyilatkozattól. Kicserélték nézeteinket a szerepről és tanácsomat kérte. Két hónapig nem került le a könyv az asztalomról; együtt olvastuk a darabot s én mutattam neki, mint fogom fel a dolgot. Időről időre kifogásokat tett, s megitélte a szerepet más szempontokból — ő oly szemekkel látott, a milyenekkel én már nem birok; ő ismeri a mai közönséget, fogásokat fedezett fel, a hol én olyanokat nem is láttam — ah mit szenvedtem és türtem értekezéseink alatt. Azt tapasztalni kell, hogy utána lehessen érezni. S mégis sem-

Belpolitikai hirek.

Érdekes esküdtszéki tárgyalás volt Aradon e hó 17-én. Az aradi esküdtszék ugyanis e napon tárgyalta *Doda Traján* nyugalmazott tábornok sajtóperét, melyet az államügyészség ellene megindított. A vád alapját azon kiáltvány képezte, melyet Doda Traján »Posaune« czim alatt a karánsebesi választókerület választóihoz intézett és Karánsebesen és vidékén kiosztott, s melyben a vádlevél a nemzetiség elleni izgatás vétségét látja beigazolva.

A sajtópör tárgyalása nagy érdeklődéssel kezdődött. A vádlott azonban nem jelent meg, elmaradását betegséggel indokolva.

A sajtóbiróság *Ottrubay Károly* elnökből, valamint *Péczely Ferencz* és *Petrovszky József* szavazóbirákból állott. Jegyző: *Simon Ákos.* A vádhatóságot *Cserna Vincze* főügyészi helyettes, a védelmet *Eötvös Károly* képviselte.

A tárgyalás kilencz órakor kezdődött. Eötvös Károly kivánta védenczét képviselni és kéri, hogy ismerjék őt el védőnek. A főügyészi helyettes azonban ezt ellenzi, s kéri az esküdtszéket, hogy a védőre való tekintet nélkül az ügyészi előterjesztés alapján mondjon itéletet. A biróság ez inditványt fogadta el, mi ellen a védő ügyvéd semmisége panaszt jelentett be. Az esküdtszék erre megalakittatván, felolvasták a vádlevelet, majd az inkriminált közleményt, s ez után az ügyész inditványára a vádlottnak vallomását, melyben az inkriminált kifejezések ártalmatlanságát iparkodik bebizonyitani. Azután Cserna Vincze tartotta meg vádbeszédét, melyben Doda Traján kiáltványának dakoromaniai tendentiáira utalva s az esküdtek honpolgári érzületére appellálva, a vádlott elitéltetését kéri. A vádbeszédet a hallgatóság zajosan megéljenezte. Az elnök azután összegezve a vádat felteszi a kérdéseket, melyekre az esküdtek egyhangulag igennel feleltek. A törvényszék a büntetőtörvénykönv 172. szakasza értelmében és az 1867. máj. 17-én kelt I. M. B. 83 szakaszának figyelembevételével Doda Trajánt két évi államfogházra és ezer frt. pénzbüntetésre, esetleg további három hónapi fogságra és a költségek 66 frt 45 kr. megtéritésére itélte.

*

Tisza Kálmánnak e hó 17-én volt alkalma nyilatkozni a király szavairól, melyekkel Strossmayert lesujtotta. A miniszterelnök ugyanis e hó 17-én Pápára érkezett a református egyházkerületi gyülésre. Tiszteletére déli 2 órakor diszebéd tartatott, melyen Papp Gábor püspök a királyra mondott felköszöntője után Tisza felemelkedett s a következőket mondotta:

»Az igazság érdekében szólok. A horvátországi megérdemelt hideg zuhany forrása ama jó sziv, mely mindig hazánk érdeke, alkotmányunk szentsége által vezéreltetik. Engedje a magyarok Istene, hogy e nemes sziv minél később szünjék meg dobogni. Éljen királyunk!«

A miniszterelnök e szavait, melyek lelkesült éljenekre ragadták a diszebéden résztvevőket, azoknak közlése mellett a bécsi lapok is élénken commentalják.

*

Több lapban bizonyosnak állittatott, hogy Csáky Albin gróf lesz Trefort utóda, s hogy a hivatalos lap már legközelebb hozni fogja kineveztetését. Mind a »Bud. Corr.« irja a miniszterelnöknek csak e hó 19-én nyilt alkalma, hogy a közoktatási tárcza betöltése tárgyában tanácskozzék. Ez ügyben határozat a legközelebb napokban fog hozatni. Ugylátszik, hogy az eddigi híresztelések koraiak voltak. Egy bécsi lap különben azt akarja tudni, hogy Dr. Berzeviczy államtitkár lesz Trefort utóda.

A testi egészség érdekében.

N.-Kanizsa, szept. 19.

A budapesti országos kiállitás alkalmával tartatott meg az első országos tornaünnepély; akkor határozta el az országos tornászszövetség közgyülése, hogy minden három esztendőben egy orsz. tornaünnepély tartassék az ország más-más városában. Ezen második országos tornaünnepély tartatott meg e hó 9-én *Aradon.* Post festa jönnenk, hogyha most e helyütt az aradi tornaünnepély lefolyásáról akarnánk hosszabban referálni. Különben is az ünnepség untató, száraz leirása nem ezélunk, különösen az ünnepély után 10 nappal. De mivel a mi kanizsai tornaegyletünk is képviselve volt három taggal *Weiszmeyer, Reichenfeld* és *Weisz* urakkal, s a tornászatot általában igen fontos tényezőnek tartjuk a nemzet testi nevelésének fejlesztésében, a minthogy kötelezőleg is van behozva tanodáikban: nem tartjuk időszerütlennek ez alkalommal az aradi tornaünnepélyből kiindulva az ügy érdemében egyetmást elmondani.

Az aradi tornaünnepély a mi az ottani tornaegyletnek, s a hatóság főbbjeinek vendégszerető lelkesedését illeti, szép sikerrel dicsekedhetik; habár mint az ottani lapok emlitik a *tornaverseny* és a *bál* kivételével alig lehetett látni az aradi közönséget. S hogy az Aradi Közlöny saját szavaival éljek: »a tornászok egyáltalában nem valami nagyban érezhették a tulajdonképeni vendégszeretet melegét a vendéglő és a kibérelt privát lakások sajátságosan ható helyzetén kivül.«

Az is feltünő, s e fölött eléggé nem csoda kozhatunk, hogy a legközelebbi városok tornaegyletei nem képviseltették magukat s tornászai távol maradtak ez országos ünnepélytől, mikor ezektől legkönnyebben lett volna elérhető Arad.

Ott, a hol a tornászatot igazán mint nemzeti intézményt tekintik s annak rendszeres fejlesztésére minél távolabbi körökben való terjesztésére mindent elkövetnek, — azt tapasztaljuk, hogy százanként seregelnek össze a tornászok a legtávolabbi vidékekről, mikor olyan »Gauturnen«-féle rendeztetik.

Az aradi félsiker után azt kell tehát sajnosan feltételeznünk, hogy a tornászat kérdése, még mindig kérdés s hogy a három év előtti budapesti orsz. tornaünnepély óta nem fejlődött, nem gyarapodott semmit, s a tornászat ügye iránti buzgólkodás ha nem is fogyott, de nagyobb sem lett.

Ezt igen szomoru dolognak tartjuk. Mit ér az a sok szép szó, a mit üdvözlések, bankettek alkalmával elhangoztatnak, a közönség falrengető éljenei között áradó lelkesedéssel beszélve az ügyről, mikor ennek az ügynek évtizedeken át nem lehet megnyerni Magyarország intelligentiáját; s mikor ez az ügy azóta bizony óriásilag fejlődhetett volna, ha erélyünk, akaratunk és példaadásunk nem gyorsan ellángoló szalmatüz volna. Mikor az ügy iránti érdeklődést nem vagyunk képesek bevinni szélesebb körökbe. Mikor még az ifjuság, melynek mulatság lehetne a testet edző tornászás, sem melegszik érte, s ugy látszik nem is akar róla tudni semmit. Mit ér az a pár ember, ki el van telve a legnemesebb szándékkal, a legszentebb akarattal, ha minden kisérlet daczára nem képes megtörni azt a fagyasztó közönyt, mely nálunk épen a tornaügy iránt mutatkozik? Vagy a keleti faj indolentiája vágja ennek utját; vagy az a komolyság mely jellemző tulajdonsága a magyar embernek, hogy az ilyen mutogató productióknak sohasem volt nagy baratja, s tényleg a magyar fajból került ki a legkevesebb komédiás ugráló művész, bukfenczhányó?

Ki tudná megmagyarázni a közönyt? És ugy látszik a tornászatnak az iskolákban való kötelezővé tétele daczára, mihelyt a növendék kikerül az iskolából, már derogál neki a tornászat, nem akarja, vagy nem birja felfogni, hogy erőt edző s a testnek egészségét előmozditó gyakorlatok azok, melyeket kár elhanyagolni.

Hanem hát sajna, az ilyen felszólalások mind a pusztában hangzanak el. Hiszen a mi a tornaegyletek életét illeti, hát azok ellen nem lehetne nagy panasz. A helybeli tornaegylet is szép számu tagokkal rendelkezik, de működő tagja kevés van, olyan tagja ki rendesen látogatná a tornaórákat s valóban részt venne rendesen a tornászatban. Majdnem azt kell feltételeznünk, hogy tornaegyletünk virágzási ideje már elmult; hogy abban a boldog időben volt az, mikor 30 söt 40 tag tornászott rendesen, s az évenkint visszatérő disztornászatok a közönségben is folyton ébren tartották a tornászat ügye iránti érdeklődést.

S ilyen az állapot ugy látszik szerte az országban. Mostoha ügy ez melyet nem kedvelnek, s melyért csak néhányan, kevesen lelkesednek, s valóban csoda, hogy e lelkesedés egyáltalában meg van.

A mint már mondám szép volt az aradi ünnepély is; de nézetünk szerint az egész tornaünnepély, de különösen a *verseny* nem azon a nivón állott, a melyen a tornászat ma már Magyarországon álhatna. S mig egy közös szellem, mely magának az ügynek forrásából veszi lelkesitő tápját, át nem fogja hatni a közönséget, addig mindig *szép sikerrel* (a mint mondani szokás) fognak megtartatni az ünnepélyek és országos gyülések, de magára a tornászatra nézve egy pár lelkesitő beszéden és lelkes toaszton kivül semmi hatásuk sem lesz.

Kölföldiek nyilvántartása Magyarországon.

A Magyarországon tartózkodó, vagy itt letelepülni akaró külföldiek nyilvántartása ügyében a belügyminiszter a törvényhatóságokhoz körrendeletet bocsátott ki, melynek főbb pontjai a következők:

1. A községekben és városokban tartózkodó külföldiekről nyilvántartás vezetendő.

2. Ezen nyilvántartásnak alapul a lakástadoknak, fogadósoknak és vendéglősöknak az idegenek megszállásáról teendő jelentései szolgálnak.

3. A községben 24 órán túl megszálló idegen, a ki nevét és kilétét bemondani, valamint a lakástadók, fogadósok, vendéglősök, akik az idegenek megszállásáról a jelentést 48 óra alatt megtenni elmulasztják, közbiztosság elleni kihágást követnek el és a szerint büntetendők.

4. A bejelentés alapján a községi elöljáróság mindenekelőtt az idegenek külföldi minősége felöl lehetőleg biztos meggyőződést szerezni tartozik, mire nézve a községek a főszolgabiró, a városok az alispán közbenjárását veendik igénybe.

5. A külföldinek ebbeli minősége megállapittatván, annak a község területén való tartózkodása nyilvántartásba jegyzendő, a törvényben kitüzött 3 hó leteltével pedig, amennyiben a külföldi ezen idő alatt önként nem jelentkezett, lakhatási engedély iránti kérvényének 8 nap alatt leendő benyujtására felhivandó.

6. Ha a külföldi a hozzá intézett felhivásnak még nem felelne akkor az elöljáróság a főszolgabiróhoz jelentést tesz, illetőleg a rendőrkapitányt értesiti, aki a körülményekhez képest a büntetés kirovása iránt első fokulag intézkedik. Ha a külföldi a 8 napon tul nem terjedhető határidőn belől önként nem távoznék, akkor alkalmas módon való eltávolitásáról gondoskodandó. Ha pedig a külföldi lakhatás iránti kérvényét a kitüzött határidő alatt benyujtja, a képviselőtestület az engedély megadása érdemében határoz. A lakhatási engedély megtagadása esetén a határozat jogerőre emelkedése után a külföldinek a község (város), illetőleg azon esetben, ha rendőrileg veszélyes egyénnek lenne tekintendő, az ország területéről való eltávolitása iránt intézkedik.

7. Minthogy a lakhatási engedély csak is a község (város) területén való tartózkodásra községi szempontból adatott, ez által a főszolgabirónak (rendőrkapitánynak) államrendőri szempontból fennálló hatásköre nem érintetik, minélfogva nevezett közegek a külföldi magatartását figyelemmel kisérik és ha bebizonyulna, hogy annak az ország területén való tartózkodása tenterintett szempontokba ütközik, eltávolitása iránt a lakhatási engedélyre való minden tekintet nélkül a fennálló szabályok szerint intézkedni tartozik.

Különfélék.

— **Az uj közoktatásügyi miniszter.** *Ő felsége, mint a félhivatalos „Budap. Corr.“ értesül vallás- és közoktatásügyi miniszterré Szepesmegye főispánját, a főrendiház alelnökét, Csáky Albin gróf főasztalnokot nevezte ki. Ez az első eset, hogy miniszternek zászlós úr neveztetett ki, bár a két méltóság nem összeférhetlen. A főrendiház alelnöki széke azonban e kinevezés által megürül.*

— **A walesi herczeg.** Festetics Tassiló grófot most már másodizben éri a szerencse, hogy az angol trónörökös, a walesi herczeg, *Albert*, őt Keszthelyen magas látogatásával megtiszteli. F. hó 17-én a déli vasut 14. számu vonatán Budapestről utazott a keszthelyi állomásra, hol Festetics gróf várta s pompás 4-es fogatán röpteté fejedelmi palotájába. A walesi herczeggel érkezett még Aponyi Albert gróf, Rothschild báró, Kund s több más magas aristokrata. Az egész hét folyamán nagyszerü vadászatokat rendezett vendégei számára a házi gazda. Vadásztak a Balatonon vadkacsákra, a mezőkön foglyokra, nyulakra; az erdőkben őz- és szarvasra. Vad temérdek esett, mert a rendezés kitünő volt. Ez alkalomra Festetics gróf *Berkes* bandát is Keszthelyre hozatta Budapestről hogy a walesi herczeg a magyar vendégszeretetet magyar zene fülbemászó hangjai mellett is élvezhesse. A 8-ik honvédhuszár ezred a herczeg tiszteletére f. hó 19-én d. u. a pahoki mezőn diszlelvonulásokat tartott. Eddigi hirek szerint szombat folyó hó 22-ig lesz Keszthelyen a walesi herczeg. Keszthely város lakossága grófjával együtt örült a magas látogatás fölött; örömét azzal nyilvánitá hogy a herczeg érkezésekor egész nap nemzeti zászlóval diszité fel a házakat.

»**A nagy-kanizsai** keresztény jótékony nőegylet« legközelebb következő átiratot intézte a helybeli népiskolák igazgatójához: »Az egylet jótékony működését minden oldalra szándékozván kiterjeszteni, — különösen szegény, de segélyre érdemes *árva leányokra és fiukra*, kik az iskolában varrásban, női munkákban vagy tanulásban szép előmenetelt téve, pályájuk folytatásában reményekre jogositanak: — az egylet felajánlja közremunkálását a szegény árva fiuknak nemcsak iskolai könyvekkeli segélyzésére, a leányoknak a szabászatban szükséges anyag beszerzésére, de segiteni akar árva gyermekeknek mesterségre taníttatásában, mesterinasok elhelyezésében; — iskolába akar járatni szegény leányokat, ezeket ruházni s tanszerekkel segiteni, egyes kiváló nőket a varrás-, szabászatban, női ipariskolában kiképeztetni, vagy a legjelesebbeket tanitónővé és más női foglalatosságra is tőle telhető módoni képeztetésében segélyezni; szülészetre taníttatni; — szegény fiukat mesterembereknél elhelyezni, — e végből felkéri az illető igazgatóságokat, a szükséges adatok időről-időre, különösen pedig a téi beálltával leendő szives beterjesztésére.« Ily emberbaráti szeretet, ily nemes buzgalom méltán megérdemli nemcsak a legháláabb elismerést, de ritka szép példájának minél szélesebb körü követését is, melyet kisérjen mindenütt az Isten áldása!

---

misem volt az ahhoz a martiriumhoz hasonlitva, a mit a mai est alatt eltürtem.

Persze, bizonyos, hiszen nem volt szükséges, hogy a mai előadáshoz elmenjek, de ez túlhaladta erőmet. Engem a kiváncsiság kergetett ide, és szégyenemre kell bevallanom, a titkos remény, hogy mind e tetszésbe a nem tetszés egy jele is vegyül, vagy pedig a személyemre való megemlékezés egy jele. Azt hittem, hogy az egyik másik azt fogja mondani: »Ah, ha Bloucourt az atya játszotta volna ezen szerepet!« De, nem, nem, semmi ebből, egy szó sem. Nem volt egyébre idejük és elméjük, mint a tapsra. És e mellett a fiu nem is játszsza jól a szerepet, sőt igazán rosszul. Mindjárt, mikor a szinpadra lépett, azt hittem, hogy ki fogják fütyölni. Hát tud-e menni? Hát tudja-e hogyan viselkedjék nyilt jelenetben? Tudott-e valami különöset csinálni e briliáns, tartalomdús szerepből? Nem! A fiatalság egész elfogulatlanságával és merészségével fogott hozzá, ez minden. Őt a lelkesedés tartja fenn, nem pedig tehetsége. Lássa, mikor Chatterton a Kellyvel való nagy jelenetben —«

S most a szegény ember hosszan kifejtette, miben állottak fia hibái. Utánozta hangsulyozását, mozdulatait. A szini technika álláspontjából ez előttem nagyon helyesnek, figyelemreméltónak tetszett és meg voltam lepetve, mikor kimutatta, hogy mindenben, mi nekem előbb annyira tetszett, annyi hamis és hibás volt. De most, mint előbb, hangzott fel bent a teremben a tetszészaj, s halkan hatolt ki hozzánk — és sajátságosan hangzott a zaj e csendben, mely a szinház folyosóján s az előtte való téren uralkodott.

— Csak tapsoljatok, mondá a szánalomra méltó öreg szinész, ki minden tapsnál elhalványult, csak tapsoljatok. Hiszen ő még fiatal, s fiatalnak lenni minden. Igen, igen, én öreg vagyok — és nehézkes. Ah! mily buták, mily buták! Halkan, mintha önmagához beszélne, folytatá: Megfoghatatlan valami a mi érzésünk. Itt van ilyen egy fiezkó, ki mindenemet elveszi, nevemet, dicsőségemet; ki alig várhatja, hogy meghalok, hogy azokba a czipőkbe bujjék, melyeket én hordok — s mégis szeretnem kell őt. Mégis csak fiam ő. Én neveltem fel, én oktattam és képeztem — s mikor most hallom, hogy ily tetszésben részesül, akkor mindennek daczára, sőt akaratom ellenére mintegy elégedett büszkeséget érzek. Különben a fiezkó némely dologban ma este valóban kitünően szerepelt. No a szerencsetlenség abban fekszik, hogy saját szakmámra képeztem ki. Mást kellett volna vele tanultatnom. Akkor minden tartózkodás nélkül örülhetnék ma neki, akkor igazán büszke lehetnék rea, s akkor az sem fájna látni, hogy harmincz évi sikerdús tevékenység semmiként enyészik el diadalmának első napján.

Ebben a pillanatban kezdé a közönség elhagyni a szinházat. A darab véget ért. A még az imént oly rideg és puszta hely tele volt emberekkel, élénk sürgés-forgás fejlődött. A tetszés morajja futott csoportról-csoportra — a siker athmosphaerája hatolt ki ugyszólván a terembül a térre, s elömlött a csendes utczákon s áradt el egész Páris fölé. A vén szinész lehajolt fővel állott egy oszlophoz támaszkodva s figyelt az utolsó elkésett nézők tetszésnyilatkozataira.

Hirtelen élénk mozdulattal egyenesedett fel.

Isten önnel — szóla hozzám röviden. Szava érdes volt s egészen másként hangzott mint előbb. Ez meghökkentett s vissza akarám őt tartani.

— Bloucourt, Bloucourt, kiáltám én. Hová megy ön?

Hozzám fordult. Vonásai szét voltak dúlva, de szemeiben könyek fénylettek.

— Hová megyek? Istenem, meg akarom ölelni a fiut és szivemből szerencsét akarok neki kivánni.

»B. T.«

— **Apponyi Albert gróf** f. hó 20-án Keszthelyről jövet, a hol Festetics Tassiló gróf vendége volt a nagy-kanizsai pályaudvarba érkezett Inkey László meglátogatására. A vasutnál párthivei közül fogadtatására többen jelentek meg, és kisérték öt el Récsére.

† **Halálozás.** Ambrus Mihály hahóti apát és keszthelyi plébános életkora 63-ik, áldozársága 40-ik, apátsága 6 ik évében hosszas szenvedés után f. hó 17-én elhunyt. A tisztes állást viselő egyházi férfiu halalhirét a plebániai templom tornyáról hosszan alá lengő fekete zászló és a harangok mélabús hangja messze és fennen hirdeté bekövetkezett halála perczétöl — a rideg sirgödörig. A középületekre is felvonták a fekete zászlókat, melyek három napig jelzék a gyászt, mely a hitközséget a helyi társadalmi — és humanus intézményeket halálával érte. A megboldogultért a szt. mise áldozat 19-en mutattatott be a Mindenhatónak. A gyászmisét *Mild Mihály* sümegi prépost plébános mondá segédlettel. A misén jelen voltak az iskolák növendékei, tanárai, tanitói, a városi hatóság, a főszolgabiróság, az urod. kormányzóság s nagy számu közönség. Temetése ugyanaz nap d. u. 4 órakor ment végbe. A gyászszertartást itt is Mild prépost végezte, mintegy 30 lelkész segedletével Az iskolák tanárai, tanitói és azok növendékei a testületek és hatóságok s egyesek számosan beláthatatlan hosszu sorokban kisérték az elhunyt apát-plébános porhüvelyét a Szt. Miklós temetőbe, hol örök nyugvóhelyre tétetett. Béke poraira!

— **Dr. Csempesz Kálmán** ügyvédi irodáját a jövő hónapban Kanizsáró Letenyére teszi át.

— **Trefort-gyász.** A helybeli fő gymnasium tanári testülete a tanuló ifjusággal egyetemben az Urban elhunyt miniszter lelki üdveért f. hó 22-én gyász isteni tiszteletet tartott a felső templomban, mely alkalommal az ifjuság énekkara válogatott alkalmi énekeivel hathatósan járult a gyász szertartás ünnepélyességéhez. A plébánia templomban is tartatott gyász isteni tisztelet, hol a nép- és polgári iskolai tanestületek s a tanuló ifjuság vett részt. A tanuló ifjuságon kivül nagyszámu közönség is is ajtatoskodott mindkét templomban a nagy nevü miniszterért tartott requiemen.

— **Filloxera.** Miklós Gyula orsz. borászati kormanybiztos f. hó 17-en megjelent Keszthelyen s az nap d. u. 6 órakor a filloxera ellen való védekezésről előadást tartott a városház tanácstermében mintegy 40 intelligens szőllősgazda elott. Nincs kétség — ugy mond Miklós — hogy a filloxera nem fenyegetné szölöinket, jövedelmünk egyik forrását. E vidéken már a meszes györki szölőket elpusztitotta, most a Tiri-féle gyönyörü szölőtelepet Tomajon, mely évenkint 4–5 ezer hektóliter finom fajbort adott, támadta meg a féreg. S ha M. Györkön és Tomajon már van filloxera, valószinüleg az egész vidéket uralja s nekünk gazdáknak meg kell élnünk a filloxerával. Az irtással való pusztitást és szénkénegezést nem ajánlja; előbbivel czélt nem érünk, az utóbbi sokba kerül. Ajánlja, hogy legjobb erőben levő, még filloxera ment szölötökéinket a'ant a földben oltsuk be amerikai szőlő fajokkal, melyek ellenállanak a filloxerának. Ez oltas után szép vesszőt kapunk, melyet 2-ik évben lehuzunk és gyökereztetjük; a 3-ik évben haza jó faju szölővel beoltjuk az amerikait s filloxera ellenálló szölöt nyerünk. Ne rezzük összedugott kézzel a felénk közelgő nagy veszélyt, hanem — ugy mond — ideje korán védekezzünk!

— **Hangverseny.** Grünfeld Alfréd kamaramüvésznek lapunkban már jelzett hangversenye e hó 29-én lesz a nagykanizsani Casino nagytermeben a következő műsorral: *I. Szakasz. 1. Mendelssohn*, Praeludium Fuga E moll. *2. Beethoven*, Sonate D moll, op. 31. Allegro, Adagio, Allegretto. 3. *Grünfeld* a) Gavotte b) Menuetto c) Serenade Nr. 2 d) Mazurka Nr 4 e) *Shytte*, Durch die Steppe. *II. Szakasz. 4. Schumann*, Etudes symphoniques *5. Chopin*, a) Nocturne b) Etude. c) Mazurka. d) *Grünfeld* (a dolgozás), Magyar tánczok. Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdete pontban 8 órakor Jegyek előre válthatok Práger Béla ur gyógyszertárában és este a pénztárnál. Helyek ára: 1. sor 2 frt 50 kr. 2. 3. és 4. sor 1 frt 50 kr. a többi számozott ülőhely 1 frt — karzati ülőhely 1 frt 20 kr. belépti jegy 60 kr. A zongorát Bécsből Bösendorfer műtára szállitja.

— **Kitüntetés.** A helybeli Blau M fia czég a pécsi iparkiállitáson cognacot és sósborszeszt állitott ki saját gyártmányaiból s mint értesülünk gyártmányai kitünő minősége a jury tetszését annyira megnyerte, hogy a czég az aranyéremmel tüntettetett ki. Midőn ezt szivesen felemlitjük, figyelmeztetjük olvasóinkat lapunk jelen számának közgazdasági rovatára, hol a soproni kereskedelmi kamara jelentésének e czég emlitett gyártmányaira vonatkozó közleményét reproduká́ljuk.

— **Csáktornyai-zalaszentiván-ukki helyi érdekü vasut.** A közmunka és közlekedésügyi miniszter a Csáktornyáról Zalaszentivánon át Ukkig vezetendő helyi érdekü vasut engedélyezési tárgyalását elrendelvén, az e részbeni értekezlet Lukács Béla államtitkár elnöklete alatt ez évi október 7-én d. e. 11 órakor lesz a közmunka és közlekedésügyi miniszteriumban

— **Ki lesz hahóti apát és keszthelyi plebános?** E kérdés felett töprenkedett a mult héten Keszthely és vidéke lakossága. Festetics Tassiló gróf, mint patronus ez ideig még nem határozott, el lévén foglalva a magas vendéglátással. Egy pár nap mulva bizonyosan többet tudunk Emlegetik Kavulák berzenczei, Király hahóti, Dr. Dunst l. tomaji, Kránitz páhoki és Hajba szántói plebánosok neveit.

— **Tüz.** F. hó 16-án délután 5 órakor *Becsehelyen* ismét tüz ütött ki. Ez alkalommal Récsei József becsehelyi lakos pajtája gyuladt ki, s összesen 2 pajta 1 istálló, 1 gabnakazal, széna és szalma takarmány nemüek estek a pusztitó elem martalékául. Becsehely községben rövid pár év óta ez már a 8-ik tüzeset s aligha csalódunk, ha azt hisszük hogy a legtöbb gyujtogatás eredménye. Ez alkalommal a letenyei önk. tüzoltó egylet működő tagjai mutatták be első izben ügyességüket és dicséretükre legyen mondva, hogy tekintette Becsehelynek Letenyétől való távolságára oltó szereikkel s az ujonnan szerzett remek fecskendövel gyorsan megjelentek a tüz szinhelyén s működésüknek a szélcsendes idő is kedvezvén, a pusztitó elemet csakhamar elnyomniok sikerült

— **Változások** a helybeli szent-Ferencz-rendiek házában: Berdin János szigetvári házfönök helyettessé, helyébe pedig Novák Félix neveztetett ki; Gudlin Gellért kis-kanizsai hitoktatóvá és pallini páterrá; — Nucsecz Márton frater pedig Següsdre helyeztetett át az ott — aug. 24-én — tartott kormány-tanácsi ülés által.

— **Megszökött.** Török György, előbb városunkban is tartozkodott tolvaj, Somogyban többrendbeli betöréses lopás miatt üldöztetvén, mint legyveres csavargó a csendőrség által elfogatott s a csurgói járásbirósághoz bekisértetett. — Kényelmetlennek találván a dutyi életet — szerencsésen megszökött, miről csend és rendőrségünk egyaránt értesittetvén, erősen nyomoztatik.

† **Gyászhir** Özv. Wegscheider Krisztina szül. Wackant urnő f. hó 17-én éjjel után 1 órakor életének 61-ik évében elhunyt. Temetése e hó 18 án ment végbe nagy részvét mellett. Az engesztelő szt. mise áldozat pedig e hó 19-én d. e. 10. órakor tartatott meg a plébánia templomban. Az elhunyt urnőt nagyszámu rokonok gyászolják. Béke hamvaira!

— **Öngyilkosság.** Walper Sándor keszthelyi déli vasuti forgalmi tiszt f. hó 17-én 28 éves korában öngyilkos módon kiolta életét. Hir szerint pár száz forint hiány fedeztetett fel s ez vitte volna a végzetes lépésre.

— **A féktelenkedő czigányok.** Somogyból irják lapunknak, hogy Hajmás községben közelebb három férfi kóbor-czigány lólopást kisérlett meg, de a szemfüles háziak által elugrasztattak. — Ugyan ezen czigányok szept. hó 10-én Lőrincz D. szelicz-kistaludi lakost a szomszéd községből hazatértekor megtámadván, agyonütötték s elrabolt kocsiját lovakkal együtt a legközelebbi erdőben elrejtették. Pár nap mulva már nyolcz férfi és egy nő tagból állt az összeverődött gaz kompánia és Kis Hárságyon éjjel kezdte meg garázdálkodását, hol egy — istálója előtt fekve talált B. J. nevü lakost agyonütötték és zárallan istálójából két db mintegy 350 frt értékü lovat elhajtottak, valamint egy másik lakosét is ugyanakkor. — Hogy pedig nálunk folytassák krónikájukat, Hahótról értesitenek bennünket, hogy három ottani lakostól szintén kóbor czigányok, ugyanannyi lovat loptak el. Mig Makári István tótlaki korcsmáros fuvarosának 500 frtos lovait lötték meg forgó pisztolylyal. Mi ugy történt, hogy nevezett korcsmáros Homok-Komáromból ponyva alatt egy szekér bort szállitott haza felé mikor két czigány Zsitkócznál — este levén — utána lopózott a kocsinak, melyen holmi vásári árukat gondolván benyultak a ponyva alá és motozni kezdték az ott szundikáló korcsmárost. Persze hogy ennek se kellett több. Látván a veszélyt, Dobronok közelében elkezdett kocsisával együtt éktelenül kiabálni segélyért. Ekkor történt lovaikra a két lövés, mely miatt Dobronakig elértek ugyan valahogy, de ott már az egyik ló összerogyott. Azonnal jelentés tétetvén, csendőrségünk erősen nyomozza itt is ott is a vakmerő tetteseket. — Mióta megszünt hazánkban a régi jó patriarchális élet, azóta kóbor czigányaink mindinkább félelmetessé lesznek — nyomoruk miatt — országszerte; no, meg a túlhumanus birói eljárás is csak fokozza vakmerőségüket, hogy meddig? feleljen meg rá a magas kormány mielőbbi erélyes intézkedése.

— **Szt. Grót vidékén** az őszi vetés már kezdetet vette, könnyü szántás és elmunkálása esik, elegendő nedvességet tartalmazván a föld. — Kukoricza és krumpli szedés már szintén folyamatban, mindkettő elég böven lesz. — Kitünő időjárasunk levén jó bort remélhetni, mennyiségre azonban kevés lesz, mert a korábbi esős idő miatt beállt rothadás is sok kárt tett.

— **Ösz.** A naptár szerint szeptember 22-én van az első őszi nap. Kellemes évszak kezdődik e nappal, hogyha az időjárás olyan, a minőnek kellene lenni, s az őszi esőzések évadja nem korábban lép be, mint kellene. Időjárásunk különben az utolsó hetekben tartósan szép volt, Erre a szőlőnek ugyan nagy szüksége volt, de nagyon üdvös volna, hogyha tegalább a szüretig kellemes meleg idők járnának. Sok gazda állitása szerint ez már nem sokat lenditene az idei boron, mely minőség tekintetében aligha lesz olyan, mint a tavali volt. Az őszi idő beállta már meglátszik a társas egyleteken is, habár vacsora után még mindig kevesen jelennek meg ezek helyiségeiben; de kint ülni már nem igen lehet, s a ki a künt sétálást nem szereti, mégis felkeresi már a nyáron át csendes egyleti helyiségeket. A fák már üde zöld szinben pompáznak, s még mi sem emlékeztet a — mulandóságra. De majd nemsokára a sárga lomb fogja jelezni a nyár pompájának mulását; a hideg szellő és busl omor ég azt a győzelmet melyet az ősz a nyár felett kivivott. S akkor élénkülni fog a társasélet, s a gyakoribb együttlét csak emelni fogja azt a barátságos érzelmet, mely oly sok üdvös kezdeményezésnek forrásává válhatik a társadalomban, s a társadalom egymásra utalt tagjainál. Hát csak nézzünk elébe az ősznek és a télnek Örökké ezek sem tartanak s az idők körforgásában csakhamar bejő ismét aváltozás.

Sertés-lopás. Korpaváron legközelebb három darab sertést loptak el Marczin Ferencz földmivestől. A gyanu valami Pozvári Péter kanászra esik, kit a csendőrség erélyesen nyomoz is.

— **A Számi gyerek.** ki eszelős ujjmutogatása és bökéseiről mint vice »Sülthal« ismeretes városunkban, nem egyszer a szemérmet nagyon is botrányosan sértő szakadozott rongy kosztümben ögyeleg az iskola ház körül, mikor az ifjuság onnét kisereglik, nem kis mulattatására a csintalan nebulóknak, mig a gyengédebb rész pirulva kénytelen undorával tovább szaladni. Ajánljuk ezen erkölcsrontó körülményt rendőrségünk legszigorubb figyelmébe.

— **Megkéselte** Vámosi József f. hó 19-én este dulakodás közben bajtársát: Török Jánost, ki a rendőrségnel e miatt panaszt emelvén, ellenök a vizsgálat megindittatott.

— **Hasonló** ének szól Kis-Kanizsáról is, hol Horváth Jánosné korcsmájában f. hó 16—17 közti éjjel több odavaló legény összeverekedvén, e közben Aner László társuk fejét beverték, balczombján pedig egy arasztnyi hosszu vágást ejtettek. — Az értesitett rendőrség rögtön ott termett s még az éj folyamán kivitelé a városi orvost s a vizsgálat jegyzőkönyvét másnap már áttette a kir. törvényszékhez.

— **Az ipartörvény magyarázata.** Mióta az ipartörvény hatályba lépett, a kereskedelmi miniszterium oly számos elvi határozatot és rendeletet adott ki, hogy egyes szakaszokra nézve egész serege keletkezett a kommentároknak. Ezeket kivánja Grünwald József; a debreczeni keresk. s iparkamara fogalmazója, ki az ipari szakirodalom terén eddig is sikerrel munkálkodott, egybegyüjteni s az érdekelt közönség számára hozzáférhetővé tenni. Az e tárgyban kibocsájtott föhivásból adjuk a következőket: Az uj ipartörvény életbe lépte óta a törvény egyes szakaszainak értelmezésére vonatkozólag annyi miniszteri rendelet és annyi elvi határozat adatott már ki és jelent meg szétszórva, hogy az iparügyi vitás kérdésekben itélni és biráskodni hivatott közegek — a legjobb akarat mellett, is — alig, vagy épen nem képesek, a törvény egyes szakaszainak magyarázatául vagy felmerült analog esetek alkalmából kiadott miniszteri rendeletekre és közétett elvi határozatokra emlékezni, vagy azokat a rendeletek tarának és a miniszterium hivatalos közlönyének halmazából felkutatni. Ez volt az inditó ok, mely e munka kiadására ösztönzött. Azt hiszem, hogy ez által hasznos szolgálatot teszek mindezen hatóságoknak és ipartestületeknek, melyek az ipartörvény állandó használatára utalva vannak. De hasznos szolgálatot vélek tenni a mü kiadásával általában az összes hazai kereskedő és iparos közönségnek, mely hasonló, a miniszteri rendeleteket és elvi határozatokat magában foglaló mü hiányában a törvény intézkedéseinek helyes értelmezése és megértése tekintetében teljes tájékozatlanságban volt hagyva. Munkám, mely mintegy 20—25 nyolczadrét ivet fog magában foglalni, akként lesz beosztva, hogy az ipartörvény egyes megfelelő szakaszainál feltalálhatók lesznek, az illető szakaszra vonatkozó eddigi összes miniszteri rendeletek és elvi határozatok, valamint az egyéb utbaigazitó magyarázatok. Tehát ugy az iparhatóságok és ipartestületek, mint az iparosok és kereskedők e műben együtt fognak találni mindent, a mi, mint az ipar és kereskedelem körébe tartozó törvényes intézkedés e mai napig érvényben van; miáltal az, ki e munkát megszerzi abba a kellemes helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen a különböző időkben megjelent rendeleteket és elvi határozatokat 5—6 helyről beszerezni.« A mü kiadására az e téren már előnyösen ismert debreczeni könyvárus és kiadó ifj. Csáthy Károly vállalkozott, kihez 1 frt 50 kr. előfizetési ár küldendő.

Irodalom.

— **Budapesti Hirlap.** A „Budapesti Hirlap"-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap elejétől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden párterdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért. ez egyetlen jelszóval: *magyarság!* Viszont az ország legkiválóbb intelligencziája is azonositotta magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar hirlapirás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap" érte el; legnépszerübb, legterjedettebb lapja az országnak. A külső dolgozótársak egész seregén kivül a szerkesztőségnek ann i belső tagja van mennyivel egy magyar lap sem dolgozik, minden rovatot külön vezető gondoz a helyi tudósitókon kivül, a kik a nap történetét irják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendes levelezőn kivül *saját külön tudósitó* értesit közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a Budapesti Hirlap" arról rögtön ne adjon hü és kimeritő tudósitást. A *„Budapesti Hirlap" politikai czikkeit* Kaas Ivor báró, Rákosy Jenő, Balogh Pál irják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független. magyar, párterdekeket nem ismerő szellemé hez. *Politikai hirei*, széleskörü összeköttetések alapján a legmegbizhatóbb forrásokból származnak. Az országgyülési tudósitásokat a gyorsirói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közélete felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban söt nagyobb községben is bir a lap: *„Budapesti Hirlap" távirati tudósitásai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szerezett hirszolgálatával* Európa összes metropolisaiban Londontól Konstantinápolig saját tudósitók vannak a kik ugy az ott történő eseményeket mint az elektromos drótou oda futó hireket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósitókon kivül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésü tagja adnak gyors és bő értesitést. A „Budapesti Hirlap" e czélokra havonkint oly összeget fordit, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt: de sikerült is elérnie, hogy ma a *legjobban, leggyorsabban* értesülő organuma a sajtónak. A *„Budapesti Hirlap" Tárczarovata* Teleky Sándor gróf, Tóth Béla Rákosi Viktor (Sipulusz) és több kiváló irók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordit rá hogy megmaradjon előkelő szinvonalán *A napirovatokat* kitünő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósitókra van bizva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap" helyet foglalhat *minden család asztalán. A közgazdasági rovatban* a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. *A regénycsarnokban* csak kiváló irók legujabb műveit közöljük. Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt. félévre 7 frt negyedévre 3 frt 50 kr. egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legczélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő czim alatt: *A „Budapesti Hirlap" kiadó-hivatalának, IV. kerület kalap-utcza 16. szám.* 244 1—2

Közgazdaság.

Egy kanizsai ipartelep.

A Különfélék rovatában található hirünk kiegszitéseül itt közöljük a soproni keresk.- és iparkamra ez idei jelentésének azon passusát, mely a Blau M. fiai helybeli czég cognak és sósborszesz-gyárára vonatkozik. Az ebben közlött adatokból is kitünik, hogy a czég rövid fennállása és a rossz vámviszonyok daczára máris szép hirnévnek örvend, melyet eddigi törekvéseit tekintve, bizonyára még gyarapitani és tovább terjeszteni fog. A kereskedelmi és iparbank jelentése e gyárról a következőleg szól:

Mint kamarakerületünknek a jelentésünk tárgyát képező évek elsejében létesitett egyik különlegességét Blau M. fiai nagykanizsai bejegyzett kereskedelmi czég cognac-gyárát külön is felemlitjük. Ezen gyári telep az 1883. év telén keletkezett, a legujabb és legczélszerübbnek bizonyult gépekkel van felszerelve, naponkint 15—25 hl. bort képes feldolgozni s évenkint körülbelül 120,000 egész 150,000 palaczk cognacot és 200—300,000 palaczk sós borszeszt (Franzbranntwein) állit elő. Gyártmánya fő fogyasztó területe, a külföldi kedvezőtlen vámviszonyok következtében, Ausztria-Magyarország. Kiválóan élénk a tulsó államfél felé irányitott forgalma, a mint hogy Felső-Ausztria, Cseh- és Morvaország, Szilézia és Gácsország likörgyárosai a hordókban, — ezen országok számos anyag-, csemege- és füszerkereskedője pedig a palaczkokban forgalomba hozott gyártmány rendes vevői közé számithatok; mig Gácsországban és Bukovinában ezen cognac orvosi czélokra használtatik. Bécsben és Budapesten ezen törekvő és fáradhatlan czég raktárral egybekötött főképviselőségeket, Triesztben, Gráczban, Prágában, Brünnben, Linzben, Bielitzen, Bialaban, Csernowitzen, Brodyban, Krakón, Lembergben, Fiumeban, Nagyváradon, Eszéken, Temesvárott, Kolozsvárott, Zágrábban, Szeszeken, Banyalukán és Belgradban ügynökségeket szervezett, söt Indiába és Zanzibárba is menesztett egyes próbaküldeményeket. Reméljük, hogy ezen iparvállalatunk, mely kamarakerületünk területén régen érzett hiányt van hivatva pótolni, jelen tapintatos, körültekintő s szakavatott vezetése mellett, csakhamar erős gyökeret fog verni és sikerrel megküzdeni a külföldnek e téren eleddig uralkodó versenyével.

Felelős szerkesztő:

VARGA LAJOS

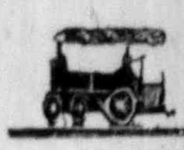

Vasuti menetrend.

1888. junius 1-jétől.

Kanisa-Budapest Ind	gyors vonat reggel 6 ó. 28 p.	vegy. vonat reggel 7 ó. 30 p	sz. von. d. u. 2 ó. —	szem von. este 12 ó. 09.
Budapest Kanisa Érk	szem. vonat délután 1 ó. 19 p.	vegy vonat este 10 ó 45 p	gy. v. este 11 ó. 7.	szem. vonat reggel 4 ó 40 p
Kanizsa-Pragerhof Ind	szem. vonat d. u. 2 ó. 45 p		gy. v. este 11. 19	szem. vonat reggel 5 ó 28 p
Pragerhof Kanisa Érk	gyors vonat reggel 6 ó. 22 p.		sz. v. d. u 1.15	szem. vonat este 11 ó. 39 p
Kanizsa-Mécsb. Ind	szem. vonat éjjel 12 ó 15 p	szem. vonat reggel 6 ó 55 p	sz. v. d. u. 2.15	
Bécs-Kanizsa Érk	szem. vonat d. u 1 óra 44 p.	szem. vonat este 10 ó. 76 p	sz. von reggel 4.16	
Kanizsa-Barcs Ind	szem. vonat d. u. 2 ó. 25 p		sz. von reggel 5 48	
Barcs-Kanizsa Érk	szem. vonat este 11 ó 79 p.		sz. v. d. u. 1 40	

Hirdetések:

Hölgyközönségünk figyelmébe.

Van szerencsém városunk t. hölgyközönségével tudatni, miszerint *mintarajzolás-szabászat*, *női ruhakészités* (bécsi mód szerint) *valamint mindennemű női kézimunka* oktatására folyó évi október hó 1-én uj tanfolyamot nyitok. Tekintettel arra, hogy csak egy bizonyos csekély számu tanitványt vehetek fel, kérem az ezen tanfolyamon résztvenni szándekozókat nálam délelőtti 11–12 óra közt, minél előbb jelentkezni.

Tisztelettel

Rosenberg Ádámné

245 1—1 Eötvös-tér Keller-féle ház.

Jó sziv sorsjegyek

Naponként **10** forintot bizton kereshet

tőke és rizikó nélkül bárki a „*Jó sziv*" sorsjegyek igen kedvező föltételek mellett való eladása által, melyek húzása *20.000 frt* főnyereménnyel *már október hó 15-én lesz.*

Ajánlatok intézendők:

RIESZ S.

Budapest, Hatvani-utcza 18. szám.

247 1—3

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeseg, rosz illatu lélekzet, felfuvodás, savanyu felböffenés, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és darakepződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak etelekkel és italokkal való tulterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetelben. — **Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.**

Központi szétküldés **Brády Károly** gyógyszerész által **Kremsierben** (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott boritékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt **használati utasitáson** meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott. **MU**

Valódi minőségben kapható: *Nagy-Kanizsán,* Prager Béla gyógysz. *Kadarkut* Beck B. gyógyszert. *Kaposvár,* Collner Vincze és Babochay Kálmán gyógysz. *Marczali,* Körös Viktor gyógysz. *Merenye,* Fleischer Samu gyógysz. *Nagy-Bajom.* Körös L. gyógysz. *Muraszombat* Böles B. gyógysz.

89 40—52

5579/tkv. 1888

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Sümeg Nándor végrehajtatónak Eisner Nándor s társai végrehajtást szenvedő pákai lakos elleni 425 frt tőke, 1863. évi október hó 25-ik napjától járó 6% kamatai 20 frt per, 12 frt zálogjog előjegyzési 15 frt 75 kr. és 5 frt 75 kr. végrehajtás kérelmi 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tortozó maróczi 58. sz. tjkvben A + 277 hrsz. a. Eisner József és neje Sümeg Anna tulajdonául bejegyzett váltság köteles 786 frtra becsült ingatlan

1888 évi október hó 20. napján délelőtt 10 órakor

Marócz község házánál Isóó Ferencz felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlett után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. t.szék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi julius hó 30. napján.

243 2—1 Gr. HUGONNAY kirendelt kir. t.széki biró.

5677/tkv 1888.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A n.-kanizsai kir. törvényszék mint telekkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Herbai Anna és Herbai Éva végrehajtatóknak Benke Péter végrehajtást szenvedett eszteregnyei lakos ellen 56 frt tőke 1876. april hó 6-tól járó 6% kamatai és 33 frt 20 kr. per 7 frt 30 kr végrehajtás kérelmi 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvszék területéhez tartozó eszteregnyei 56 sz. tjkvben A I. 1—4 7. 10—25. 27—31 és 23 sorsz. a. 1191 frtra becsült ingatlanoknak Benke Pétert illető fele része a tartozó és legelő illetménnyel

1888. évi október hó 22 napján délelőtt 10 órakor

Eszteregnye község házánál Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888 évi augusztus hó 4-ik napján.

242 1—1 Gr. HUGONNAY kirendelt kir. tszéki biró.

Árverési hirdetmény.

Vagyonbukott Sigmund & Theodor Weisz csődtömegéhez tartozó azon aktiv követelések, melyek tömeggondnok által a csődválasztmányhoz *beadva* f. évi febr. hó 22-én kimutatás szerint még behajtva nincsenek. — 8508 frt 43 krt tevő összegben a csődválasztmány határozata folytán nyilvános árverésen eladatnak.

Árverési határnapul **f. évi szept. hó 25-ik napjának d. u. 3 órája** alulirt tömeggondnok lakásán (Csengery-utcza 4. sz.) kitüzetik, a hová az árverelni szándékozók meghivatnak, egyszersmind ott az adósok névsora is naponkint délután 3–5 óra körül megtekinthető.

Árverési feltételek: Árverezni szándékozók tartoznak bánat pénzül a tömeggondnok kezeihez 100 frtot letenni s a legtöbbet igérő a vételárt készpénzben azonnal a bánat levonásával kiegésziti, mig a többi árverezők bánatpénzeiket azonnal visszakapják. Továbbá: a tömeg az árverés alá bocsátott követeléseknek sem fennállása, sem behajthatóságáért szavatosságot nem vállal, s hogy azon követelések melyek iránt a biróság elutasitólag már jogérvényesen itélt, eladás tárgyát nem képezik. Kikiáltási ár a névszerinti érték, vagyis 8508 frt 43 kr. Végre ha a vevő a bánatpénzt a vételár erejéig azonnal ki nem egésziti, bánatpénze a tömeg ezen költségeinek fedezésére visszatartatik, s vevő abba belenyugodottnak tekintetik.

Nagy-Kanizsa 1888 szept. hó 19

Dr. Fárnek László
ügyvéd tömeggondnok.

246 1—1

Mely czigaretta papir a legjobb?

Ezen minden czigarettazóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendü tudományos személyiségek által összehasonlitott vegyelmezések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségü czigarettapapirok között a

„Les derniéres Cartouches"

Braunstein Fréres gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mind *jóval könnyebb s legjobb czigarettapapir* elismertetett. Mivel ez már többi közt *Dr. Pohl* tanár által a bécsi vegytani egyetemen, *Dr. Liebermann* tanár a budapesti állami vegykisérleti állomás főnöke által megállapitott 188 . jul. hóban. *Dr. Hoyka* Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból ujabb összehasonlitó *vegyelmezést* a lehető legfényesebb eredmény koronázta, a mennyiben a *„Les dernieres Cartouches"* czigarettapapir *28—74%*-al könnyebb és hogy a dohányfüstböz *28—77%*-al *kevesebb* idegen alkatrészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papir — *Valódi* csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és *Braunstein Fréres* czéget viseli.

A gyár *czigarettapapirjainak* és *czigarettahüvelyeinek* nagyban elárusitása végett,

Braunstein Frères

saját czége alatt *Bécsben, I. ker. Schottenring 25. sz. a.* raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemü czikket árusitó kereskedőknél.

45 44—50

Budapest 1885. Nagy disz oklev. | N.-Palánkán 1887. Aranyérem. | London 1878. Diszoklevél

Bécs 1873 Érdem-érem. **Csik** **József** Páris 1867. Bronz érem.

cs. és kir. kiz. szab. **első szeré-mi Portland cement- és vizhatlan mész-gyár**

BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár:

Budapesten V. k., Rudolf-rakpart 8. szám

ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elöljáróságok, valamint a n. é. épitő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vizhatlan *meszét,*

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállittatnak.

Árjegyzék s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1875. Arany érem. Szeged 1878. Érdem-érem. Trieszt 1882. Arany érem.

118 29—30

A legjobb

BRÜNNI SZÖVETEK

szállitja gyári árakon

Siegel-Imhof

posztó gyári raktára

Brünnben.

Egy elegans *őszi vagy téli* **férfi öltönyhöz** elegendő 1 coupon 3.10 m. hosszu (a 4 bécsi rőf

1 coupon ára

frt 4.80 közönséges
„ 7.75 finom
„ 10.50 legfinomabb
„ 12.40 rendkivüli finom

valódi gyapjuszövetből.

Továbbá nagy választékban kaphatók: selyemmel átszőtt kammgarn fölöltő szövetek, Palmerston és Boy téli kabátokra, Loden vadászok és gazdáknak, Peruvienne és Tosking salonöltönyökre, posztók női öltönyökre stb.

Jó áruért és pontos szállitásért kezeskedünk.

Minták ingyen és bérmentve.

240 2—12

206 6—24

Óvakodjunk a hamisitásoktól.

!! Figyelmeztetés !!

Megbizhatlan szerek veszélyesek. | Ki nem próbált szereket ne használjunk.

Miután tudomásomra jutott, hogy **40 év óta készitett** kipróbált és az *egész czivilizált világban kedvelt fog- és szájkonzerváló szereimet* nagy kelendőségük miatt *hamisitják* illetőleg más, gyakran ártalmas szereket is hasonló elnevezéssel és külső kiállitással hoznak forgalomba, ennélfogva mindenkit a következőkre figyelmeztetek:

A ki száját alaposan konzerválni, fogait a fogkötől megszabaditani, foghusát felfrisiteni, a száj kellemetlen szagát és a fogfájást eltávolitani akarja, az kérjen:

Dr. Popp-féle Anatherin-szájvizet.

Ára: nagy üveg 1 frt 40., kisebb 1 frt és kicsi 50 kr.

A ki ragyogó fehérségü, tiszta fogakat és kellemes tiszta szájizt akar az kérjen:

Dr. Popp-féle Anatherin fogpasztát.

Ára 1 frt 22 kr.

Aki a kellemesen habzó és a fogakat kitünően tisztitó fogszappannak barátja, az kérjen:

Dr. Popp-féle aromatikus fogpasztát

Ára: 35 kr.

Aki a legjobb fogpornak barátja, az kérjen:

Dr. Popp-féle fogport. **Ára 63 kr.**

Aki odvas fogait önmaga akarja kitömni, az kérjen:

Dr. Popp-féle fogtömőt (Plombe.) Ára 1 frt.

A kinek kitünő pipere és gyógyszappanra van szüksége, az kérjen:

Dr. Popp-féle növényszappant. Ára 30 kr.

E szerek kaphatók *Nagy-Kanizsán:* **Práger B., Belus L.,** gyógyszertárában, **Rosenfeld A., Sommer J.** és **Marton & Huber** üzletében.

Dr. POPP J. G. *udvari fogorvos.*

Csak a legjobbat szokták hamisitani.

Felhivás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészet segélyével egy arczbőr finomitó kenőcsöt feltalálni, melyet **Quirini Alajos** *gyógyszerész* ur hites törvényszéki vegyész a m. k. kormánytól nyert szabadalom alapján állit elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arczránczok elsimitása által egészséges, üde és finom arczbőrt s igy ifjabb kinézést idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrének szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő évekig megmaradnak. Továbbá felülmulhatlannak bizonyult mindennemü arczfoltok, szeplők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nem csak eltünteti hanem az arczbőr finomságát és üdeségét is helyreállitja. — Az arczbőr rég elveszett üdeségének az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemü tisztátlanságainak eltávolitására egyedüli biztos hatással bir. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kézbőr puhitására és finomitására nézve.

Főraktár egész Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, ujvilág-utcza 2. szám.

Árak: 1 nagy tégely Dr. Plausitz-féle kéz- és arczkenőcs 80 kr. ½ tégel 50 kr. 1 üveg arczmosóviz 1 frt ½ doboz rizspor 1 fehér vagy rózsaszinü 40 kr. ½ doboz 60 kr., 1 egész doboz 1 frt 0 kr., mind Dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasitás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget, hogy csakis az tekintendő Dr. Plausitz-féle kenőcsnek, a melynek tégelyén *„Quirini Alajos gyógyszerész"* felirat bevésve van.

Kapható a következő gyógyszertáraknál: Arad: Ring L., Alba: Riegel B., Agram: Pessics J., Békés-Gyula: Winkler Fer., Brasso: Kugler E., Debreczen: Mihálovits J. Eszék: Dijenes J., Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: Dr. Hinz Gy. Kassán, Mégai G., Kecskemét: Katona Zs. Komárom: Schmidthauer A., Lugos: Wörtes L., Miskolcz: Ujházi K., Nagyvárad: Bleyer K., Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Göbl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Barcsai K., Szolnok: Adler M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausman.

230 6—10

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1888

Szerkesztőség: Batthyány- és Kisfaludy-utcza sarkán
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal: Városház-utcza 1.
Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.
A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és önsegélyző szövetk. hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . 1 „ 25 „
Hirdetések jutányosan számittatnak.
Árverési s egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr. bélyegdijon felül 100 szóig 1 frt. azontul minden szóért egy fél kr.
Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Keletre magyar!

Az anyagi hátramaradásunk, a közgazdasági bajaink miatti panasz és feljajdulás lapjaink rovatában mindennapi. És ép úgy hallunk mindennap jó tanácsokat innen is, onnan is, hogyan miképen lehetne a bajokon segiteni.

Vannak ugyan, mint mindenütt nálunk is olyan pessimisták, kik fekete szemüvegen keresztül nézve mindent, nem is remélik többé bajaink orvoslását; ezek azonban téves uton járnak, s a felszinről itélve, hajlandók elvetni a sulykot. Mi a dolgot nem nézzük ily feketén és megvagyunk győződve róla, hogy hazánk anyagi felvirágzása még be fog következni ezután, ha egyszer meglesznek a hozzá való feltételek és tényezők, melyek ezt biztosan előidézik. E tényezők megszerzése részint tőlünk függ ugyan, részben azonban külső körülményektől, melyeknek befolyása alatt áll minden nemzet.

Helyzetünk, geografiai fekvésünk, sőt ipari hátramaradottságunk a keletre utal bennünket. A Keleten kell fejlődő iparunknak állandó piaczokat teremteni, s iparosainknak összeköttetéseket létesiteni. Most, hogy a vasut Konstantinápolyig megnyilt s a balkán belévonatott az európai forgalomba, ismét egy tényezővel többet birunk, egy feltétellel gazdagodtunk, mely iparunknak lendületet adhat, kereskedelmi összeköttetéseinket gyarapithatja s anyagi gyarapodásunkra eddig nem sejtett mértékben befolyással lehet. A Keletet kell megnyernünk, s az a kölcsönös viszony, mely ipar és kereskedelem közt fennál, csak javára szolgálhat hazánknak, s oly perspectivát nyujt a jövőbe, melylyel érdemszerüleg foglalkozni kötelességünk.

Belátással biró politikusaink már évtizedekkel azelőtt oda mutattak arra, hogy iparunk és kereskedelmünk súlypontját a Keletre kell helyeznünk. A nyugati iparral nem verseyezhetünk még, de a keletit sok tekintetben felül múljuk, s a Keletnek természetszerüleg szüksége van reánk. A konstantinápolyi vasut által teremtett helyzetet ennél fogva mindenképen ki kell aknáznunk, fel kell használnunk az alkalmat, melyet most különösen a szaloniki kereskedők budapesti látogatása nyujt. Kiváló kereskedők és iparosok jöttek ide, hogy fővárosunk nevezetesebb ipartelepeivel megismerkedjenek. Meglátogatták azokat, s a benyomás melyet ők iparunk fejlődéséről nyertek, bizonyára a lehető legjobb volt. Szaloniki a kelet legvirágzóbb kereskedelmi városa és innen jöttek a kereskedelmi és iparvilág legkiválóbb képviselői, röviddel azután, hogy a Konstantinápolyig vezető vasut megnyilt, s bizonyára abból a czélból, hogy az élénkebb összeköttetésnek és forgalomnak útját egyengessék. Fővárosunk, különösen pedig az érdekelt körök, azzal a melegséggel fogadták keleti vendégeinket, mely a magyar vendégszeretetet mindenha jellemezte. S e látogatásnak érdekelt kereskedelmi s ipari köreink annál inkább örülhettek, mert csakis a személyes érintkezés a kereskedelem és ipar irányadó köreivel, létesithet oly összeköttetést, mely mindkét félre gyümölcsözővé válhatik Bő alkalom nyilt keleti vendégeinknek arra, hogy személyes meggyőződést szerezzenek az általunk előállitott termékekről, s autopsia utján mérlegelhessék, mely mértékben vagyunk képesek szükségleteiket födözni.

A mint már emlitém mélyebben látó politikusaink régen hangoztatták már a Kelettel való érdekközösségünket és ennek felismerése megbecsülhetetlen előnynyel jár az összeköttetés fentartására és megszilárditására Nem akarjuk puszta frázisnak venni azokat a szavakat, melyeket a szalonikii kereskedelmi kamra elnöke Zichy Jenő grófhoz, ki a vendégeket megérkezésök alkalmával üdvözölte, mondott. *Kapandje* efendi török nyelven a fogadtatást megköszönve ezeket is mondá: „Ez a vasuti csatlakozás drága hazánk Európával való előbbi összeköttetéseit még szorosabbá tette és örömmel látjuk, hogy kereskedelmi összeköttetéseink köre napról-napra tágul De azon nagy előnyök mellett, melyeket ezen vasuti csatlakozás a kereskedelemnek és iparnak hozott, az általunk régen táplált forró óhajunk kielégitését is lehetővé tette, az óhajt, hogy t. szomszédainkat meglátogassuk.“

Meglátogatták a vendégek a Kereskedelmi Muzeumot is, hól *Németh* miniszteri tanácsos által fogadtattak. Az oriens krősusa, *Alatini Károly* itt *Németh* muzeumi igazgatónak azt a javaslatot tette, hogy itt iparosokból consortium álljon össze az iparczikkek szállitása czéljából ő majd otthon egy kereskedelmi consortiumról gondoskodik, s az ottoman bankból a szükséges összegeket előlegezni fogja. A Kereskedelemi Muzeum jelenvolt képviselői azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy vegyes bizottságott kell kiküldeni, s hogy a magyar közlek és keresk. miniszterek mindent el fognak követni, hogy olcsó tarifát lehetővé tegyenek.

A legőszintébben óhajtjuk, hogy azon várakozás, melyet joggal e látogatáshoz kötöttünk, minden irányban teljesüljön, s hogy a „Keletre magyar!“ jelszó alatt ez időtől számithassuk anyagi viszonyaink javulását, iparunk lendületesebb fejlődését s vele kereskedelmünk nagyobb felvirágzását.

A főrendiház egyik alelnökének kinevezése, a mi gróf Csáky Albinnak a vallás- és közoktatásügyi miniszterium élére történt meghivása folytán vált szükségessé, — mint a »P. C.« irja, — sok gondot ad a vezető köröknek: igen kényes feladattal állnak szemben. Főrendi körökben a »P. C.« szerint leghatározottabban azon kivánat észlelhető, hogy gróf Szápári Gyula hivassék meg ezen magas állásra s ha képviselői mandatumát letenni nem akarná s a megtiszteltetést ez okból elutasitania kellene, úgy Szápári Géza grófot tartják annak, kinek kineveztetése a legtöbbéknek rokonszenves lenne. Arisztokrata körökben mindenesetre számitanak arra, hogy a kinevezés körül őket tekintetbe fogják venni.

Bécsből irják a »P. C.«-nek. »Itteni pénzügyi körök Budapest fővárost még majdnem egészen érintetlen hitel- és budgetviszonyaival már régóta nagyszabásu müveletek felette csábos tárgyául tekintették. Most igen jelentékeny pénzügyi erőkből egy csoport alakul azon czélból, hogy gyakorlati kisérletekhez fogjon.

Tárcza.

Angyalok a földön.

— A „Zalá“ eredeti tárczája. —

A novella-iró urak sokszor olyan szépen le tudják irni a nyomort, csak úgy képzeletből, olyan poëtikusan, hogy az embernek szinte kedve volna abból egy kicsit átélni.

Ez a nyomor idealizálása,
A mozzanatai megkapóak.

A megosztott utolsó falat-kenyér. Édes melegedés, fütőzés a szerető szivek lángjainál, a hideg szobában. A kölcsönös vigasztalás és vigasztalódás. A fel felszakadó könyek gyöngéd elrejtése. A mindent odaadó semmivel beérés. A szeretet semmit nem kivánó nélkülözése.

Olyan szép, olyan lélekemelő, poëtikus mozzanatok ezek, hogy (meleg szobában, jó lakottan, tele gyomorral, tele minden bőséggel) lehetetlen egy kicsit meg nem kivánni belőlük.

Olyan igen szépen is tudják megnyomorgatni hőseiket az idealista novella-iró urak, mikor úgy képzeletből irnak. Pedig hát mindig úgy irnak és fumigálják a naturalista kollegákat, kik a közvetlen életet festik, úgy amint eléjök tárul. Pedig hát ez az igazi élet; ez az ami nem csal meg bennünket se irásban, se képben.

Tessék csak kérem, édes novella iró urak, azt a nyomort festeni, amit az élet eléjök tár, ne féljenek attól hogy meg nem inditják az olvasót. Az igaz, hogy azt a nyomort azután nem kivánja meg még a legregényesebb hajlamu és kedélyü olvasójok sem. De az a nyomor azután szánalmat ébreszt bennök; föráz szivökben minden parányi idegel, hogy az irgalom és könyörület Istene nevében cselekedjenek

Láttam én is néhány hete ilyen nyomort. Le is irom teljes közvetlenséggel ugy amint az élet elém tárta. Nem teszek hozzá semmit, nem is veszek el belőle semmit. Olvassák el az urak és irjanak belőle gusztusuk szerint novellát. Mert lehet belőle irni igen szépet, igen meghatót. Különösen, ha nem feledik el azokat sem, kik mint a jótékonyság földi angyalai, a nyomor borzalmas képét enyhitik.

* * *

Néhány hete lehet, hogy a »nagy-kanizsai keresztény nőegylet« egyik tagjaival találkoztam. A jó léleknek mind a két szeme vérpirosra volt sirva.

Kérdeztem, hogy mi inditotta úgy meg?

Elmondta, hogy a nőegylet elnöknőjével éppen akkor jött egy szegény családos anyától, kinél az Istenhez kiáltó nyomor a szó szoros értelmében megrázta minden idegüket.

Itt lakik az a szegény nő Nagy-Kanizsán.

Meggyőződést szereztem közvetlenül is nyomoráról. Az utolsó betüig igaz ez.

Egy parányi, (talán mindössze 4 négyszögmeternyi) szobában lakik az a szegény nő két leányával. Mindennek mondható az, csak szobának nem. Faláról csorg a viz, padlózata nincs. Az ablak nyiláson az üveget egy elnyütt rongydarab pótolja. Összes butorzata egy szuette verslag. Ezen van (igen vékonyan) egy kis nedves, (szinte végig rothadt) szalma. Itt fekszik a szegény nő betegen. Arcza halvány, mint a sirlakóé. Lesir róla a legóriásabb nyomor; az inség. Teste alig van kissé takarva, csupán csak rongyokkal. Félig ülőhelyzetben van és parányi fejkötőcskén dolgozik reszkető kezekkel.

Mellette jobbról balról két kis halvány, inségaszalt lányka dolgozik. Egyik 10 éves, a másik 6 éves lehet. Ők is apró fejkötőket készitenek. Kapnak azokért a helybeli Bachrach-czégnél darabonkint 5 krt. Az anyag kerül 3 krba. Tehát minden darab fejkötőt 2 krajczárért készitenek el. Ebből vesznek naponkint kenyeret és mécsolajat, hogy éjjel is dolgozhassanak, mert a nappali munkából nem telnék elég kenyérre sem.

A meleg étel olyan óriási luxus nekik, hogy arra még csak nem is gondoltak szegények soha.

Télszak idején még a kenyérre való pénz is kéffelé oszolt. Felét a fa emésztette meg, hogy jéggé ne fagyjanak, hogy dolgozni birjanak.

Azért a legutóbbi szigoru tél még is nagyon megviselte őket. A kis ártatlan leányok a borzasztó hideg miatt vérzettek, kis tagjaik össze-vissza fagytak. Az anya erős beteg lett.

Igy találta őket a nyár.

Igy találták őket azok a jó lelkek, a keresztény nőegylet tagjai, kik most igazán angyalokként járnak itt a földön, hogy a rejtőzött nyomort föltedezzék és enyhitsék.

A szegény beteg nő félénken rejtette el arczát rongyai közé, mikor a fényesen öltözött nőket a nyomor bűzhödt idegborzongató tanyájába látta lépni. A szegény kis lánykák anyjukhoz simultak s a gyermeki ártatlanság meginditó naivságával ügyekeztek rosszul fedett testükön rendbe szedni a ruha-rongyokat.

Mikor megtudták tőlök, hogy az irgalom és könyörület Istene nevében jöttek, bizalmasan fordultak hozzájuk és az anya szeméből sürün omlottak a könyek A lánykák arczán mosoly derült. Olyan volt az a mosoly, mintha koporsói csontváz fakadt volna mosolygásra.

A jótevő angyalok biztató, bizalmat ébresztő szavaira a nyomorba sülyedt beteg nőnek réveteg szemében is csillant föl egy parányi derü.

Elmondta sorsát. Elbeszélte élettörténetét.

Férje egyik előkelő dunántuli város rendőrkapitánya volt. A nő maga egy előkelő családnak sarja. Jómódu fényben éltek, mig férje hivatalban volt.

Később a férj sikkasztás miatt a börtönbe jutott. A nő szülői elszegényedtek, el is haltak. Egyedül maradt a nő, két lánykájával világgá kergetve.

Igy jutottak ebbe a sok mindent elnyelő és eltakaró városba. Itt érte el őket a nyomor, az inség netovábbja. Száraz kenyéren ablaktalan zúgban, fagyasztó hidegben, ruhátalanul élték át az idén a legszigorubb telek egyikét.

Most, a nyár végén, találtak csak rá a jótékonyság angyalai a jólelkü nők, kik most olyan fáradhatlanul keresik kutatják a szemérmes koldusokat, a rejtező nyomort.

És hogy minőkre találtak, mutatja a szegény nő sorsa, ki arra kérte az áldot lelkü nőket (mikor orvost igértek hozzá küldeni) hogy csak addig ne küldjenek, mig testét eltakaró ruhára nem tesz szert.

Most már a szegény anyáról és gyermekeiről gondoskodnak a keresztény nőegylet jólelkü tagjai.

Valóságos angyalok a földön!

Milyen igazán a sziv mélyéből fakadott lehet az ima, mit a megmentett család ezekért a földi angyalokért röpit — — — az egekbe!

y.

Azt hiszik, hogy a magyar fővárosnak csatornázásra, vizvezetékre központi városház épitésére, iskolákra esetleg a villamvilágitás bevezetésére és a városi adósságok egyesitésére és konvertálására mintegy 30,0 0 000 frtra lenne szükség. A konzorczium most oly irányban tanulmányozza az ügyet, hogy válljon a városnak egy egyszerü kölcsönt rendes törlesztéssel, vagy bécsi minta szerint nyereménykölcsönt kommunális sorsjegyekkel ajánljon-e? A csoport szakértő kiküldöttjei már legközelebb Budapestre érkeznek, hogy érintkezésbelépjenek egy ottani intézettel s a város vezető személyeivel.

A bécsi tőzsde erős ázsióval üdvözölné a budapesti értékpapirost.«

A keszthelyi vasut megnyitása.

A keszthely-balaton-szentgyörgyi helyi érdekü vasut műtan-rendőri bejárása f. hó 25-én d. u. 3 órakor Lakatos Aladár miniszteri kiküldött elnöklete, Zala és Somogymegyék, továbbá a déli vasut képviselői jelenlétében nagy ünnepélyességgel ment végbe. A bejárás eredménye a bizottságot teljesen kielégitette, minél fogva a forgalmat f. hó 27-től fogva engedélyezte. A bizottság tagjai voltak Lakatos Aladár miniszteri titkáron kivül Reif Illés távirda igazgatósági titkár és Mark Károly tőfelügyelő; a déli vasut részéről Veber József és Kovács Aladár forgalmi ellenőrök, Lukács Kálmán Kosztka Árpád és Szonvathy mérnökök, Schnitzer János szt.-györgyi állomásfőnök; Somogymegye közigazgatási bizottsága részéről Bogyay Ödön marczalii főszolgabiró, Leipczig főmérnök és Paizs Mihály bizottsági tag; Zalamegye részéről Csertán Károly alispán, Takács Imre keszthelyi főszolgabiró, Laryi Kálmán főmérnök; a keszthely-balaton-szt.-györgyi helyi érdekü vasut igazgatósága részéről Pap Sándor elnök, Reischl Venczel alelnök, Lénárd Ernő, Beck Sándor, Hoffmann Soma, Deininger Imre, Csirke Iván és Hencz Antal igazgatósági tagok. Jelen voltak továbbá: Tolnay Lajos kinek felügyelete alatt a pálya készült, Unger Alajos a keszthelyi, Hertelendy Béla a nagy-kanizsai választókerület országgyülési képviselői, Bogyay Máté, Töreky Aladár földbirtokosok, Pühál Ferencz n.-kanizsai közjegyző, Varga Lajos a »Zala« szerkesztője, Schwarz Henrik a Pester Lloyd tudósitója és még számos meghivott vendég. A Budapestről jött vendégek a nagykanizsai vonattal d. u. 3 órakor megérkezett vendégekkel együtt a lombokkal és a város czimerével feldiszitett vonaton a déli vasut keszthelyi állomásáról kiindulva Keszthelyre mentek. Útközben a balatoni nagy hid, a többi kisebb hidak, őrház stb. megvizsgáltatván minden rendben találtatott, s a vonat d. u. 4 órakor robogott be a pompásan feldiszitett állomásra az esős idő daczára beláthatlan nép által lelkesen üdvözöltetve. Az éljenzés lecsillapodtával *Farkas Miklós* gymnasiumi igazgató üdvözölte a bizottságot és vendégeket, a lakosság örömét tolmácsolván, hogy a vasut megnyitása által annak 25 évi vágya és reménye teljesült. A szónoknak éljenzéssel fogadott szép beszédére *Lakatos Aladár* miniszteri titkár szép szavakban lelkesen válaszolt, megköszönve a fényes fogadtatást és örömének adva kifejezést, hogy ő koronázhatta be a befejezett művet, melynek alapköve letételénél s a közigazgatási bejárásnál is jelen volt.

A hivatalos eljárás és a jkönyv bezárása után este 7 órakor 100 teritékü banket volt, melyen Keszthely város és vidékének szine java jelen volt. Számos felköszöntőt mondtak; az elsőt Pap Sándor igazgatósági elnök ő felsége a királyra; dr Dunst Ferencz keszthelyi uj apát a közlekedésügyi kormányra és annak jelenlevő képviselője, Lakatos Aladárra; Lakatos Aladár a mű sikerülését előmozditó Pap Sándor igazgatósági elnök és Reischel alelnökre; Lénárd Ernő gróf Festetics Tassiló a legnagyobb részvényes és a vasut létesitésénél legfőbb factora és jóltevőjére; Deininger Imre Csertán Károly alispánra; Csertán Károly a nőkre; Beck Sándor Tolnay Lajosra; Tolnay a részvényesekre; Pap Sándor a déli vasut jelenlevő tisztviselőire; Hertelendy Béla Unger Alajosra; Unger Alajos választóira; Beck Sándor, a sajtó képviselőire; Schwarcz Henrik a Pester Lloyd tudósitója Keszthely városára; Tolnay Koller Ferenczre; Bogyay Máté Dr. Dunst Ferencz apátra; Dunst a polgárságra; Csertán a honvédekre; Unger Hertelendy Bélára; Pühál Ferencz az ünnepély rendezőire; Varga Lajos Lénárd Ernőre; Unger Farkas Miklósra; Farkas Tolnayra; Tolnay Deiningerre stb. — Ez után felolvastattak az üdvözlő táviratok, Vaszari Kolos pannonhalmi főapát, Svastics Benő főispán, Babochay György Nagy Kanizsa város polgármestere és Skublics Gyula földbirtokostól. — A banket a legvidámabb hangulatban éjfélig tartott, midőn a vendégek a visszamenő vonattal a várost elhagyták.

A vasut összes épitési költsége 200,000 frt mely 1120 drb 100 frt névértékü törzs és 1000 drb 100 frt névértékü elsőbbségi részvények kibocsájtása által szereztetett be. A részvények teljes névértékben bocsájtattak ki és teljesen befizettettek. Az épitkezés f. évi márczius hó 25-én kezdetett meg és 6 hó alatt teljesen befejeztetett. A sineket az osztrák-magyar államvasut resiczai bányaja, a gőzmozdonyokat a magyar államvasutak gépgyára, a személy- és podgyászszállitó kocsikat Ganz és társának gyára szállitotta. A kocsik igen szépek és elegánsak. Van egy 50 méteres balatoni és két kisebb 5 és 4 méteres fahid. A keszthelyi állomás igen szépen van elkészitve és a magas épitmények, melyek állanak egyemeletes felvételi épület, egy gőzmozdonyszin, szénraktár, pályafentartási raktárból az épitő Hencz Antal épitőmester és Hoffmann Mór vállalkozónak dicséretére válnak. A vasut szept. 27én nyittatott meg s adatott át a közforgalomnak. Személy-, podgyász- és teheráruk szállitására van berendezve. Vonatok közlekednek Keszthelyről B. Szt. Györgyre és Balaton Szt. Györgyről Keszthelyre naponkint 5-ször fel és 5-ször le. Menetdij személyenkint: I. osztályban 50 kr., II. osztályban 40 kr., III. osztályban 30 kr. Fognak kiadatni *oda és vissza*-ra szóló mérsékelt jegyek is. Az utat ez idő szerint 30 percz alatt teszi meg.

Feleletül Matkovich Gyula urnak.

Uj megyés püspökünk beiktatása, czimen hoztunk f. é. 37 ik számában egy vezérczikket, melyben az uj püspök ele tártuk az egyházmegyei állapotokat.

Nagyon természetes dolognak találtuk, hogy a valóságnak leplezetlen feltárása a még fiatal tüzzel telivér káplán urak egyikét másikát nem érintette valami kellemesen. Közülök Matkovich Gyula ur Zala Szent-Balázsról választ irt a mi czikkünkre a »Veszprémi Közlöny«-be.

Válaszát szerettük volna teljesen figyelmen kivül hagyni, de a tisztelendő urnak annyira meg van tévesztve a logikája, hogy lehetetlen őt tévedéseire nem figyelmeztetnünk.

Válaszának személyeskedésbe menő passzusait megbocsátjuk és betudjuk fiatalságának De azt már nem bocsáthatjuk meg és nem nézhetjük el neki, hogy miképen lehet a mi czikkünket azzal czáfolgatni hogy bizony rosszak a falusi iskolák, de hát annak a papok nem okai, hanem azok, akik az iskolákat községivé tették, oka a törvényhozás, oka a kultuszminiszter, oka az iskolaszék, a tanfelügyelő. A pap világért sem.

De hisz mi a tisztelendő urtól is joggal elvárhattuk, reméltettük, hogy mikor a megyés püspökhöz az iskolák érdekében szólunk, akkor ne értse a községi iskolákat, hanem a kath. felekezeti iskolákat.

Lapunk f. é. 25-ik számában (az uj püspök kinevezése alkalmából) irt czikkünkben is már irtuk szóról szóra: »Kovács Zsigmond nem tehette vizsgálata tárgyává a néphaladás legelső és legfontosabb tényezőit a falusi kath. iskolákat, hol kondási fizetésnél is rosszabb javadalmazás mellett nyomorgó tanitók düledezett viskóban, semmiféle taneszközt nem látott (nem tantermekben, hanem) tankamarákban hintegetik a vallás és tudomány magvait. Nem tehette vizsgálata tárgyává a falusi plébánosok, káplánok sorsát, pedig közülük nem egy méltán vár a sorsa javitását.«

Tehát mi azokat az iskolákat értettük s azokra az állapotokra czéloztunk czikkünkben akkor is már és most is amik az uj megyés püspök hatáskörébe esnek.

Az általunk felhozott dolgokat és feltárt bajokat, hibákat azután azzal czáfolgatni [illegible] mért hasábokon keresztül, hogy milyen rosszak a közös iskolák, milyen rosszul vannak fizetve a községi iskolai tanitók, hogy a tanfelügyelő mennyit jár kávéházba, a tanitó miképen csibukozik: ez olyan mosolyfakasztó naivság, ami csak megerősiti hangoztatott véleményünket.

A válasz irója még csak parányit sem győzött meg az ellenkezőről sem minket, akik nézetünket közvetlen tapasztalatból meritettük, sem azokat, kik általunk czikkünk utján vettek tudomást az egyházmegyében uralkodó állapotokról. És igy nem győzte meg az ellenkezőről magát a megyés püspök urat sem, ki egyébként ugy hiszszük — igyekezni fog közvetlen meggyőződést szerezni az általunk irottakról.

Éppen ezt akartuk elérni a sajtó őszinte hangjával. Az ügy érdeke vezérelt bennünket. Annál inkább csodáljuk, hogy éppen azoknak fájt az igazság kimondása, a való leplezetlen feltárása, kiknek az ügyön való lenditése ugy szólván személyes érdekük is.

Mi véleményünket továbbra is vaskövetkezetességgel fentartjuk és ki is mondjuk, mig bennünket az ellenkezőről nem győz meg a tapasztalat.

Megyei ügyek.

Az alispáni jelentésből.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága ez évi október 1 én es folytatólag tartja meg legközelebbi közgyülését.

Az alispánnak az ez évi április hó 1-től augusztus hó végéig terjedő időszakról szóló jelentéséből közöljük a következőket:

A közegészségi állapot ugy a felnőttek mint gyermekek közt a lefolyt egész időszak alatt általában kielégitő, sőt nagyobb részben kedvező volt; megbetegülés egyátalán nem sok fordult elő; a nyári hónapokban, ha néha itt ott némileg emelkedett is a kóresetek száma, ezek legnagyobb részben enyhe lefolyásuak voltak. April és május hónapokban a légzőszervi bántalmak észleltettek legnagyobb számban, utóbb azonban előtérbe léptek az emésztő szervek betegségei, nevezetesen a gyomorcsorva és bélhurut, ezeken kivül egyes vidékeken emlitést érdemlő számban a váltóláz, és itt ott hasi hagymáznak egyes esetei; Csabrendeken pedig augusztus hónap folyamán hat egyénen pokolvar — Athrax — észleltetett, közülök 1 meghalt. A baj tovaterjedésének megakadályozása tekintetéből szükséges intézkedések azonnal foganatosittattak.

Gyermekek közt a fentebb emlitett emésztő szervi bántalmakon kivül, még kanyarónak és vörhenynek szórványos esetei is merültek fel egyes helyeken, nemkülönben Csehiben 4 ágykorlob.

A heveny fertőző kóroknak különféle nemei 18 községben öltöttek járványos jelleget, de augusztus hónap első felében már mind megszüntek és igy jelenleg a heveny fertőző betegségektől megyénk egész területe járványmentes.

A járványokat névszerint s egyenkint emlitve:

A vörheny Felső-Dörgicse és Kis-Apáti községekben uralgott, hol megbetegült 21, a betegek közül meggyógyult 12.

A himlő Nagy Pecsel, Alsó-Örs, Kis-Örs, Örvényes és Badacsony Tomaj községekben merült fel, megbetegült 2476 lélekszámból 47, meggyógyult 39.

Kanyaróban Dekanovecz, Novakovecz, Vaspör, Szent-Grót, Lendva, Petesház, Bellatincz, Ganicsa, Lipahócz, Csáktornya és Aranyod, összesen 17885 fönyi népességéből megbetegült 327, kik egynek kivételével mind meggyógyultak.

A perlaki és lendvai járások területén szemcsés kötőhártya lobban (trachoma) szenvedő betegek gyógykezelése rendszeres eljárással hatósági felügyelet mellett történik.

A perlaki járásban ugy a mult, mint a folyó évben az összes lakosságon teljesitett vizsgálatkor találtatott 720 tökéletes, és 674 gyanus trachoma eset = 1294; ezekből meggyógyult 125 tökéletes és 211 gyanus eset = 339; jelenlegi gyógykezelés alatt áll 495 tökéletes és 463 gyanus = 958.

A lendvai járásban a mult év augusztus és szeptember hónapjaiban teljesitett vizsgálatkor találtatott 2-5 beteg, ezekből 263 huszonöt vendközségbeli és 22 kilencz magyar községi lakos. A betegekből ez i eig meggyógyult 1:3, további gyógykezelés alatt maradt 132, kik mind vendajku községbeliek. Julius hó folyamán Zala-Koppány községben is 5 szemcsés kötőhártyalobb eset merült fel; a mint azonban a hatóság erről értesült, a legszigorubb intézkedések azonnal foganatosittattak.

Bonczvizsgálat összesen 51 esetben teljesittetett, huszonkétszer törvényszéki megbizás folytán, 29-szer pedig rendőri tekintetből.

Külső hullaszemle rendőri tekintetből teljesittetett 46 esetben, sulyos testi sértés bejelentetett 41.

Öngyilkosságot 22 egyén követett el, kik közül gyula oldatot ivott 4, magát felakasztá 10, vizbe ugrott 2, lövés által vetett véget életének 6.

Öngyilkossági kisérlet volt 4, az illetők azonban megmentettek.

Véletlen szerencsétlenség által 52 egyén mult ki.

Elmekórnak 15 esete lett hivatalos beavatkozás tárgya, a betegek közül 5 mint csendes őrült házi felügyelet alatt hagyatott, 7 észlelés végett kórházba helyeztetett, 3 pedig mint közveszélyes, az országos tébolydába szállittatott.

Veszettség gyanujában volt ebek 7 egyént martak meg, ezek közül 6 meggyógyult, egy meghalt Budapesten.

A népesedési mozgalomnak az illető lelkészi hivatalok kimutatásai alapján összeállitott számadatainak összege a tizenkét járásban ugy Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg rendezett tanácsu városokban a folyó évi április hó 1-től augusztus hó végéig terjedő időszakra vonatkozólag a következők. Születések összege 6342. Halálozások 4283. Szaporodás 2060.

A közbiztonság a megye területén kielégitő volt, személy- és vagyonbiztonság erőszakkal nem támadtatott meg. A ló, de kiválólag a sertés tolvajlás esetei fordultak legtöbbször elő, a csendőrség erélyes nyomozása folytán azonban az ellopott tárgyak igazolt tulajdonosaiknak visszaadattak.

A csendőri őrjáratok alkalmával letartóztatva lett gyilkosság gyanujáért 6, rablásért 5, betöréses lopásért 29, lopásért 76 lopás kisérletért 8, igazolvány nélküli csavargásért 27, sulyos testisértésért 18, emberölésért 4, jogtalan elsajátitásért 1, gyujtogatásért 2, gyujtogatásért 4, mérgezési kisérletért 2, méhmagzat elhajtásért 1, gyermekkitételért 1, gyermekgyilkolásért 2 egyén továbbá 3 katonaszökevény és 6 körözött egyén fogatott el, s szolgáltatott át az illetékes hatóságoknak.

A folyó évi april hó 1-től augusztus hó végéig a megye területén előfordult tüzesetek száma összesen 108 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték a hivatalos kár felvételi jegyzőkönyvek szerint 171,486 forintot tett ki; ebből biztositva volt 76,415 forintnyi érték, s igy a biztositlanul szenvedett kár 95,071 forintra rug.

A tüz keletkezésének oka a teljesitett vizsgálatok szerint 9 esetben gondatlanság 5 esetben villámcsapás, 7 esetben gyujtogatás és 87 esetnél kideríthetlen volt.

Folyó évi augusztus hó végén állami adóhatralék volt 1.49.,854 frt. Augusztus hóban egyenes adóban 988 frttal egyéb tartozások czimén pedig 42060 frttal több folyt be, mint a mult év hasonló szakában.

A közmunka váltságból a központi számvevői nyilvántartás szerint a folyó évre előirt, s részben előző évi hátralékul fenmaradt tartozások törlesztésére befizettetett augusztus végéig az utépitészeti alapba összesen 385 3 frt 26 kr. maradt tehát még befizetendő 42272 frt 53 kr.

A vármegye törzsvagyona áll részint földtehermentesitési és takarékpénztári-, részint pedig magán kötvényekben gyümölcsözőleg elhelyezett 22726 frt 22 kr. tőke és ezután esedékessé vált 240 frt kamat követelésből, mely utóbbinak behajtása iránt az intézkedés megtétetett s igy ezen befolyandó kamat összeggel együtt a megyei törzsvagyon tőke állaga jelenleg 22965 frt 22 krajczárt tesz ki.

A megyei közigazgatási összes központi és járási hivataloknak valamint a megyei árvaszéknek ügyforgalmi kimutatását a folyó évi april hó 1-től augusztus hó végéig terjedő időszakra a következő számadatok tüntetik fel:

Az alispáni hivatalnál, a megyei árvaszéknél és számvevőségnél, Nagy-Kanizsa és Zalaegerszeg v. tanácsainál a tapolczai, sümegi, keszhelyi, szt. grótthi, kanizsai, pacsai, z.-egerszegi, novai, a. lendvai, letenyei perlaki, csáktornyai jár. szolgabirói hivatalnál 1888. április 1-jétől hátralék volt összesen 4199 ügydarab; ez év april 1-jétől augusztus végéig befolyt 63.141 drb. összesen 67340. Elintéztetett 64560, augusztus végével maradt hátralék 2780.

A törvényhatósági bizottság közgyülésén előforduló s letárgyalandó 41 ügy közül mint fontosabbakat felemlitjük: A nagyméltóságu belügyminiszterium rendelete a tüzrendészet rendezése tárgyában — A közigazg. bizottság jelentése az 1888.- év 1. feléről. — Több megyei árvaszéki előterjesztés. — A m. kir. államépitészeti hivatal előterjesztése az alsó bisztriczei munkaszabályozási munkálatok tárgyában stb.

Különfélék.

— **Ft. Dr. Dunst Ferencz** lesencze-tomaji plébánost nevezte ki Festetics Tassilo gróf, mint kegyur, hahóti apáttá és keszthelyi plébánossá. A kinevezés szept. 23-án történt meg, s ezt F. T. gróf egy általa, saját kezüleg irt, szép levélben tudatta Dr. Dunsttal, ki azonnal személyesen mondott köszönetet a kegyurnak. A kinevezettet nyomban üdvözölte Keszthely város birája és ügyésze s több mások. Dr. Dunst a presentát bemutatja a veszprémi püspöknek, ki megerősiti és benedikálja. Ez a hét folytán valószinüleg megtörténend s aztán elfoglalja az uj apát helyét Keszthelyen, hol szives örömmel fogadják. Az uj apát 1845-ben Veszprémben született, atyja ott legutóbb polgármester volt; a veszprémi egyházmegye kebelébe 1865-ben lépett, 1869-ben pappá szenteltetett, 1876-ig káp-

lánkodott, a nevelő volt Hertelendy Kálmán volt zalai főispánnál, ennek Ferencz fia mellett. 1877-ben nyerte el a l. tomáji plebániát. Dr. Dunst nagyon tehetséges és szép férfiu, jeles szónok. Az egyházi tudományokon kivül kedveli a jogiakat, csak ez év tavaszán tett jogtudori szigorlatot a bpesti egyetemen. Szóval van esze, tudománya; uj állásában sokat tehet az egyház, a haza és társadalom javára s hogy tényleg tehessen, adjon az Isten neki állandó egészséget és vidám öregséget!

— **Kinevezések és áthelyezések.** A m. kir. igazságügyminiszter telekkönyvvezetővé a letenyei járásbirósághoz Freytag Géza perlaki s. telekkönyvvezetőt; segédtelekkönyvvezetővé pedig a perlaki kir. járásbirósághoz Horváth Pál nagy-kanizsai kir törv. széki irnokot nevezte ki Himfy Lajos nagy-kanizsai kir. törvszéki aljegyzőt a letenyei járásbirósághoz, Kovács Lajos perlaki kir. járásbirósági aljegyzőt pedig a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez; Pinterics Tamás csáktornyai kir. járásbirósági irnokot a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez és Kaposy Antal nagy-kanizsai kir törvszéki irnokot a letenyei kir. járásbirósághoz helyezte át. Polgár Bélát a nagy-kanizsai törvszék elnöke a kanizsai járásbirósághoz joggyakornokká nevezte ki.

— **Laktanya-épités.** Az uj laktanya körül serényen dolgoznak. Értesülésünk szerint már megválasztatott a laktanya felügyelő bizottság is, mely az épitésre használt anyagot már több izben megvizsgálta. Most már a kutak elkészültek s a talazást megkezdették. Az épitkezést pedig az eddig hadgyakoriaton volt *Erdélyi Mihály* szerencsésen vezeti. Eddig az időjárás is kedvező volt, s ha egy ideig ugy marad mint eddig, akkor meglehetősen előre haladhatnak az épitésben.

— **Éjjeli harcz.** Treiber József sas vendéglői töpinczér f. hó 27—28 közti éjjel 3 órakor hazament a szénatérről, Ollop-ház mellett kinemő szük utczában 8—9 baka altiszt által minden ok nélkül megtámadtatott; — ki maga is hasonló minőségü kiszolgált katona leven, nem vette tréfára a dolgot és derekasan védte magát brutális támadói ellen; mikor pedig dulakodás közben sikerült egyiknek bőrtasakos oldalfegyverét leszakitani, oly hősiesen hadakozott vele, hogy kénytelenek voltak előle az éj vitézei megszaladni, egyikök azonban, kit a karddal erősebben nyakba vágott, a küzdtéren maradt több darab corpus delictivel ugy, hogy a rendőri őrjáratnak kellett öt kórházba szállitani. — Mind a támadók mind a megtámadott már illetékes biróságuk előtt állanak vizsgálaton. Reméljük, hogy az embertelen tettesek a legszigorubb büntetéssel fognak lakolni gyáva támadásukert, melynek okát T. J. vallomása szerint még csak nem is sejtheti; — annál is inkább, miután ezen rut eset városunkban majdnem példátlanul áll, hol a katonaság és a polgári elem mindig a legszebb egyetértés- és tiszteletben megfert egymással. Kiváncsian várjuk a vizsgálat eredményét.

— **Hymen.** Dr. Szigethy Károly balaton-füredi körorvos — kit városunk is eléggé ismer itt töltött multjából — f. hó 19-én vezette oltárhoz a nemes-péczeli bérlő leanyát, Imrek Izabella urhölgyet. Gratulálunk!

— **Tanitóválasztás.** A nagy-kanizsai községi iskolaszék e hó 26-án tanitóválasztással foglalkozott a megyei közig bizottság kiküldötte *Eperjessy Sándor* ur elnöklete alatt. Mint rendes tanitók léptettettek elő: *Váry József* és *Kovács Csillag Ilka* A rendes tanitói állomások betöltése után egy üresedésbe jött segédtanitói állomás töltetett be. Megválasztatott erre: *Szakonyi* Géza okleveles tanitó, ki egy évet a budapesti polgári isk. tanitóképezdében is végzett.

— **A helybeli** izr. tanintézetek tanitótestülete f. hó 22-én tartott értekezletén Bün Samu igazgató Trefort Agost vallás- és közoktatásügyi miniszter gyászos elhunytáról megemlékezvén, inditványára a boldogult emlékének jegyzőkönyvi megörökitése határoztatott.

— **Ismét a czigányok,** s ugy látszik szakadatlanul, a mennyiben a mai törvénykezési viszonyok közt nekik határt szabni, garázdálkodásaikat megfékezni, nomád életük mellett majdnem lehetetlen, ha csendőreink egyebet nem tennének is, csak őket üldöznék széltébe-hosszába. — Legközelebb a perlaki csendőrök két veszélyes lókötő czigányt Varasd vidékén letartóztatván, a kiséret elől egyikök: Horváth József megugrott, de sikertelenül, miután a rögtön alkalmazott lövés balkarját erősen megsebesitette. Igy ápolás végett Perlakra vitetett. A légrádi révnél pedig f. hó 25-én este csendőreink egy egész karavánt fogtak el és kisérték be Nagy-Kanizsára, kik Horvátországban elkövetett rablógyilkossággal vannak gyanusitva, minthogy náluk csakugyan több rendbeli lopott, rabolt tárgyat találtak meg.

— **Phylloxera.** Szigliget, Cserszeg Tomaj és Csabrendek község szőlőiben megállapittatott a philloxera. E községek határai zár alá helyeztettek s az első a földmiv. ip. és keresk. miniszteri rendelettel megállapitott meszes-györöki zárlat csoporthoz csatoltatott.

— **Kereskedelmi esti tanfolyam.** Bün Samu, helybeli elemi és kereskedelmi iskolai igazgató kereskedelmi esti tanfolyamot nyit oktobar 15-én külön tanonczok és külön segédek részére, melyen heti 3—3 órában a magyar és német nyelv (keresk. levelezés) keresk. számtan és könyvvitel elő fognak adatni. A tanfolyamra naponkint jelentkezhetni. A felhivásból, melyet az érdekeltek figyelmébe ajánlunk, közöljük a következőket: »Alig van város Magyarországon, melyben a kereskedelmi ifjuság továbbképzéséről oly kevéssé gondoskodva volna mint N.-Kanizsán. Mig az iparos tanonczok heti 7 órán át rendes oktatásban részesülnek, kereskedelmi tanonczaink minden értelmi tanitás nélkül nőnek fel, s mig a legtöbb városban az érettebb keresk. ifjuság szellemi tökélyesbedése czéljából szaktanfolyamok állanak fenn, a mi ifjaink azt nélkülözik, mi által azon alkalomtól is fosztatnak meg, hogy szabad idejöket ugy értékesithessék, mint ezt mind maguk, mind pedig főnökük érdeke megkivánja.«

— **Szerbiai dohány-sorsjegyek.** A szerbiai királyság dohány-monopoliumának megváltására és állami kezelésének költségeire forditandó 10 millió franknyi nyeremény-kölcsönt a »Wiener Bankverein« czimu elsőrangu bécsi bankintézet vette át. Ezen kölcsön 10 frank névértékü 1,000.000 drb. sorsjegyre osztatik fel és a szerbiai dohány-monopolium jövedelméből törlesztetik, minden eddig forgalomban lévő kisebb sorsjegyektől pedig abban külömbözik rendkivül előnyösen, hogy a 65 évi törlesztési idő alatt — évenkinti 3 sorsolás mellett folyton nagy főnyereményekkel van egybekötve és pedig 300.000, 250.000, 150.000, 100.000 és 75.000 frankig; a kisebb nyeremények is ugyan számosak és jelentékenyek, mig a törlesztési sorsolásnál is az egyes sorsjegyre eső összeg 12½—40 frankig emelkedik. A szerbiai dohány-sorsjegyek nyilvános aláirás utján darabonkint o. é. 6.50 krral f. évi október hó 1-ső felében fognak kibocsájtatni olyformán, hogy felüljegyzés esetén az aránylagos felosztás (reparticzió) a kibocsájtó banknak van fenntartva. Az első huzás már 1889-ik évi január 2-án ejtetik meg; főnyeremény akkor 100.000 frank. Aláirásokat már most elfogad a Nagy-Kanizsai Bankegyesület Részvény-Társaság Nagy-Kanizsán. Az aláirásoknál minden jegyzett darab után o. é. 2.50 kr. foglalóul fizetendő le készpénzben, amiről nevezett intezet részéről nyugta szolgáltatik ki és mely foglaló a sorsjegyek kellő időbeni átvételénél fizetendő hatralékösszegből le fog vonatni.

— **A gőzfürdő** okt. 1—5-ig kazánjaviás miatt zárva lesz.

— **Vadász eredmény.** A walesi herczeg Keszthelyen mulatása alkalmával a mindennapi szarvas-cserkészeten kivül, a melyeken öt nap alatt összesen 18 darab szarvasbika bika esett, melyekből a herczeg 2 drbot lőtt, a következő vadászatok tartattak az alább olvasható eredménynyel: szept. 18-an a kis Balatonon ejtetett vadászaton esett vizi vad 417, ebből a herczeg 130 drbot lőtt, szept. 20-án d. e. a hajtóvadászaton esett 528 drb. fogoly, ebből a herczeg 138 drbot lőtt.

— **Tüz.** Letenyéről irják nekünk: F. hó 21-én délután 4 óra tájban gr. Andrássy Aladár ur zajk-fintalai majorjában, a major keritése mellett össze halmozott szalma és polyva töredék valószinüleg gyermekek által meggyujtatván elégett és az egész majort a sok takarmánynyal együtt a legnagyobb veszély fenyegette, de a letenyei önk. tüzoltók gyors és erélyes fellépése sok ezerre menő kárt háritott el — a tüznek ügyes localizálásával.

— **Szüret.** Tapolczáról irják nekünk, hogy azon a vidéken a szüret már kezdetét vette; de mennyiségileg a legrosszabb eredmény van kilátásban, sőt némely kisebb hegyeken, hol a jég is pusztitott, a minőség sem fogja kielégiteni a gazdákat.

— **Apfel M.** lapunk mai számában foglalt hirdetése figyelmet érdemel. Volt alkalmunk az ajánlott árukból egy darabot látni, s mondhatjuk, hogy a kivánt ár valóban csekély, s igy hirdetése nem látszik olyast igérni, amit teljesiteni nem tud, vagy nem hajlandó. Hozzá járul még az is, hogy visszafogadni igéri a megrendelteket, ha a megrendelő azokkal meg nem elégszik, s igényeinek meg nem felelnek.

Irodalom.

— **Budapesti Hirlap.** A „Budapesti Hirlap"-nak a hazai müvelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért ez egyetlen jelszóval: *magyarság!* Viszont az ország legkiválóbb intelligencziája is azonositotta magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságirás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap" érte el: legnépszerübb, legterjedettebb lapja az országnak. A külső dolgozótársak egész seregén kivül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van mennyivel egy magyar lap sem dolgozik: minden rovatot külön vezető gondoz a helyi tudósitókon kivül, a kik a nap történetét irják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendes levelezőn kivül *saját külön tudósitó* értesit közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap" arról rögtön ne adjon hű és kimeritő tudósitást. A *„Budapesti Hirlap" politikai czikkeit* Kaas Ivor báró, Rákosy Jenő, Balogh Pál irják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szellemében. *Politikai hirei* széleskörü összeköttetések alapján a legmegbizhatóbb forrásoktól származnak. Az országgyülési tudósitásokat a gyorsiról jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéletei felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, munkókkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. *„Budapesti Hirlap" távirati tudósitásai manap már teljesen egy fokon állanak a világnyitó legjobban szervezett hirszolgálataival.* Európa összes metropolisaiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósitók vannak, a kik ugy az ott történő eseményeket, mint az elektromos drôton ıda futó hireket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósitókon kivül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetési tagjai adnak gyors és hü értesitést. A „Budapesti Hirlap" e czélokra havonkint oly összeget fordit, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt: de sikerült is elérnie, hogy ma a *legjobban, leggyorsabban* értesülő organuma a sajtónak. A *„Budapesti Hirlap" Tárczarovata* Teleky Sándor gróf, Tóth Béla Rákosi Viktor (Sipulusz) és több kiváló irók közreműködése mellett a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordit rá hogy megmaradjon előkelő szinvonalán. A *napirovatokat* kitünő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósitókra van bizva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap" helyet foglalhat *minden család asztalán. A közgazdasági rovatban* a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükség s. A *regényrovatokban* csak kiváló irók legujabb müveit közöljük. Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt félévre 7 frt negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legczélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő czim alatt: A *„Budapesti Hirlap" kiadó-hivatalának, IV, kerület kalap-utcza 16. szám.* 244 2—2

— **„Szerkesztői üzenetek."** A Pesti Hirlap közkedveltségét az utóbbi időben lehetőleg még fokozta a szerkesztői üzenetek rovata, melyet egy lap sem kultivál oly mérvben mint épen a Pesti Hirlap. Hasábszámra közöl napról napra nem sablonszerü üzeneteket, melyeket csak az ért, a ki a kérdést intézte: de a Pesti Hirlap szerkesztői üzeneteinek rovata sokszor fölér egész tárczával, mely oktat és szórakoztat egyszerre s a kérdések, melyekben az olvasó közönség tanácsért fordul a szerkesztőséghez, élénken tanuskodnak arról a szinte családias, szivélyes viszonyról, mely a Pesti Hirlap szerkesztősége és előfizetői között fennáll. Vannak azonban más rovatok is, melyek egy lapban sem oly tartalmasak, mint a Pesti Hirlapban: ilyenek a színházi, törvényszéki, napihir és távirat-rovatok. Azonkivül jól megválogatott tárczák és mulattató koreszolatok emelik a Pesti Hirlap becsét s teszik oly élénkké, hogy e tekintetben egy lap sem versenyezhet vele. És bár ezerint méltán mintalapnak nevezhető, előfizetési ára alig haladja meg a legolcsóbb néplapok árát, lévén egy hóra 1 frt 20 kr. negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetési összegek a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utcza 7. sz.) intézendők a honnét egy hétig mutatványszámokat is küldenek ingyen és bérmentve.

Közgazdaság.

Üzlet.

Nagy-Kanizsa, 1888 szeptbr. 28

A gabonaüzletről az utolsó időben nem sokat és nem sok kedvezőt jelenthetünk. A külföldi bevásárlások megszünése következtében a forgalom buzában igen gyönge lett és mindeddig nem emelkedett, ámbár az árak jóval csökkentek. Jobb minőségü világosabb árpa jobb keléndőségnek örvendett, ellenben szin vagy más tekintetben silányabb árut meg mindig csak igen nehezen lehet eladni. Rozs a mérvadó piaczokon olcsóbb árakon kelt el és ennélfogva nálunk is olcsóbb lett. Zab meg mindig csak csekély mérvben képezi a forgalom tárgyát, változatlan árak mellett.

Araink 100 kilonként: buza 6.80—7.10; árpa 5.50—6.70; rozs 5—5.10; zab 5—5.10.

Felelős szerkesztő:

VARGA LAJOS

HIRDETÉSEK

Juh- és szarvasmarha eladás.

A bérlet felhagyása miatt egyelőre *2000 darab juh* továbbá *60 darab* Festetics-féle ghlyabeli különféle koru *szarvas-marha* *H.-Szt-Miklóson eladó.*

257 1—1 **Fleischer Gyula.**

Jó sziv sorsjegyek

Naponként **10** forintot bizton kereshet

tőke és rizikó nélkül bárki a *„Jó sziv"* sorsjegyek igen kedvező föltételek mellett való eladása által, melyek huzása *20.000 frt* főnyereménnyel *már október hó 15-én lesz.*

Ajánlatok intézendők

RIESZ S.

Budapest, Hatvani-utcza 18 szám.

247 2—3

Felhivás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészet segélyével egy arczbőr finomitó kenőcsöt feltalálni, melyet **Quirini Alajos** gyógyszerész ur hites törvényszéki vegyész a m. k. kormánytól nyert szabadalom alapján állit elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arczránczok elsimitása által, egészséges, üde és finom arczbőrt s igy ifjabb kinézést idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrének szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő évekig megmaradnak. Továbbá felülmulhatlannak bizonyult mindennemü arczfoltok, szeplők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nem csak eltünteti hanem az arczbőr finomságát és üdeségét is helyreállitja. — Az arczbőr rég elveszett üdeségének az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemü tisztátlanságainak eltávolitására egyedüli biztos hatással bir. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kézbőr puhitására és finomitására nézve.

Főraktár egész Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, ujvilág-utcza 2. szám.

Árak: 1 nagy tégely Dr. Plausitz-féle kéz- és arczkenőcs 80 kr. ½ tégely 50 kr., 1 üveg arczmosóviz 1 frt ½ doboz rizspor fehér vagy rózsaszinü 40 kr. ½ doboz 60 kr., 1 egész doboz 1 frt 0 kr., mind Dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasitás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget hogy csakis az tekintendő Dr. Plausitz-féle kenőcsnek, a melynek tégelyén *„Quirini Alajos gyógyszerész"* felirat bevésve van.

Kapható a következő gyógyszerészeknél: Arad: Ring L.. Alba: Riegel B. Agram: Pessics J., Békés-Fyula: Winkler Fer. Brassó: Kugler E., Debreczen: Mihálovits J. Eszék: Dijenes J., Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: Dr. Hinz Gy. Kassán. Mégai G., Kecskemét: Katona Zs.. Komárom: Schmidthauer A., Lugos: Wártes L., Miskolcz: Ujházi K., Nagyvárad: Bleyer K., Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Göbl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Barcsai K., Szolnok: Adler M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausman. 280 7—10

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott borítékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott.

Valódi minőségben kapható: *Nagy-Kanizsán*, Prager Béla gyógysz. *Kadarkut* Beck B. gyógyszert. *Kaposvár*, Collner Vincze és Babochay Kálmán gyógysz. *Marczali*, Körös Viktor gyógysz. *Merenye*, Fleischer Samu, gyógysz. *Nagy-Bajom*. Körös L. gyógysz. *Muraszombat* Bolea B. gyógysz. 39 41—52

5560 tkv. 1888.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Fischer Adolf végrehajtatónak Benczik Mihály s neje végrehajtást szenvedő kerecsenyi lakos ellen 70 frt tőke 1888. január hó 1-től járó 6% kamatai 15 frt. 15 kr. per 8 frt 70 kr végrehajtás kérelmi, 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területetéhez tartozó a kerecsenyi 396 sz. tjkvben A — 793/a hrsz. a. ingatlannak Böröndi Rozáliát illető váltság köteles 500 frtra becsült fele része a C. 1. alatt Böröndi Mihály javára bekeblezett kikötményből álló szolgalmi jog épségben hagyásával

1888. évi november 12. napján délelőtt 10 órakor

Kerecseny község házánál Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi julius hó 31 napján.

248 1—4 Gr. HUGONNAY.
kirendelt kir. tszéki biró.

Budapest 1885. Nagy disz oklev | N.-Palánkán 1887. Aranyérem. | London 1878. Diszoklevél

Bécs 1873. Érdem-érem. **Csik József** Páris 1867. Bronz érem.

cs. és kir. kiz. szab. **első szerémi Portland cement- és vizhatlan mész-gyár**

BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár:

Budapesten V. k., Rudolf-rakpart 8. szám

ajánlja a t. épitész és épitőmester urak, épitkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi elöljáróságok, valamint a n. é. épitő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu. 118 30—30

***Portland-cement* és vizhatlan *meszét*,**

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállittatnak.

Árjegyzék s magyarázat kivánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1875. Arany érem. Szeged 1878. Érdem-érem. Triest 1882. Arany érem.

ALÁIRÁSOK

névért. **tiz arany-frankos**

Szerbiai állami sorsjegyekre,

melyek az 1888. $\frac{\text{április 20}}{\text{május 2}}$-iki törvény alapján

a dohány-monopolium megváltására és annak kezelési-költségeinek fedezésére kibocsájtatván

a dohány-monopolium jövedelmével vannak biztositva

Minden sorsjegyenkit 3 nyeremény és 3 törlesztési sorsolás ejtetik meg **300.000, 250.000, 200.000, 150.000, 100.000** franknyi fő- és egyéb nyereményekkel.

Minden sorsjegy legalább is 12½ — 40 frankot nyer.

A „Wiener Bankverein" czimü elsőrangu bécsi bankintézet által kibocsájtandó **szerbiai állami sorsjegyekre** aláirások elfogadtatnak

1888. október hó 6-ik napjáig a

Nagy-Kanizsai Bankegyesület Részvény-Társaságnál

NAGY-KANIZSÁN.

Ugyanott a sorsolási tervezet is betekinthető.

A sorsjegyek hivatalos kibocsájtási ára **darabonkint o. é. 6.50 kr.** erre jegyzésnél o. é. 2.50 kr. foglaló, hátralékos 4 forint pedig a czimletek szállitásánál fizetendő le.

Megejtett reparticzió után az átengedett sorsjegymennyiségek a jegyzési helyen f. évi október hó 15—25-ikéig átveendők. 249 1—1

Az első osztrak

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

Bécs IV. Heumühlgasse Nr. 13, alapittatott **1817.**

MARKERT M. vezetése alatt

ajánlja **nagy áruraktárát kész ajtókból** és **ablakokból lakatosmunkával együtt**, valamint **puha hajópadozat** és **tölgyfából való amerikai eresztékes- és parquette padozatoknak.**

A gyár úgy **száraz faanyagok** nagy raktáránál mint kész áruinak készleténél fogva azon helyzetben van, hogy bármily szükséglet a legrövidebb idő alatt kielégithet. A gyár azonkivül **kapuzatokat, kaszárnyák, kórházak, iskolák irodák** stb. stb. berendezéseit **raktádákat** minden nagyságban, s gép'ál'al elöállitandó mindennemü **famunkákat** a kivánt rajzok és minták után elvállal.

Farugony-matráczok ára 6 frt.

171 11—26

Mely czigaretta papir a legjobb?

Ezen minden czigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendü tudományos személyiségek által összehasonlitott vegyelmezések alapján a forgalomban elöforduló jobb minő-geü czigarettapapirok között a

„Les derniéres Cartouches"

Braunstein Fréres gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mind *jóval könnyebb s legjobb czigarettapapir* elismertetett. Mivel ez már többi közt *Dr. Pohl* tanár által a bécsi vegytani egyetemen, *Dr. Liebermann* tanár a budapesti állami vegykisérleti állomás fönöke által megállapitott 188 . jul. hóban. *Dr. Hoyka* Hygienia-tanár által a prágainém. egyetemen egészségügyi szempontból ujabb összehasonlitó *vegyelmezést* a lehető legkényesebb eredmény koronázta, a mennyiben a *„Les dernieres Cartouches"* czigarettapapir 28—74%-al könnyebb, és hogy a dohányüsthöz 28—77%-al *kevesebb* idegen a kattészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papir. — *Valódi* csak azon papir, melynek etiquettje mellékelt rajzhoz hasonló és *Braunstein Fréres* czégel viseli.

A gyár *czigarettapapirjainak* és *czigarettahüvelyeinek* nagyban elárusitása végett.

Braunstein Fréres

saját czége alatt *Bécsben, I. ker. Schottenring 25. sz. a.* raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemü czikket árusitó kereskedőknél.

45-45—50

A legjobb
BRÜNNI SZÖVETÉK
szállitja gyári árakon
Siegel-Imhof
posztó gyári raktára
Brünnben.
Egy elegans
őszi vagy téli
férfi öltönyhöz
elegendő 1 coupon 3,10 m. hosszu
az 4 bécsi rőf
1 coupon ára
frt 4.60 közönséges
„ 7.75 finom
„ 10.50 legfinomabb
„ 2.40 rendkivüli finom
valódi gyapjusszövetből
Továbbá nagy választékban kaphatók: selyemmel átszőtt kammgarn, fiéltő szövetek, Palmerston, Bey téli kabátokra, Loden vadászok és gazdáknak, Peruvienne és Tocking salonöltönyökre, posztók női öltönyökre stb.
Jó árudrt és pontos szállitásért kezeskedünk.
Minták ingyen és bérmentve.
240 3—12

10.000

pár kivitelre szánt férfi téli szövetü felső nadrág a telemeit vámtarifa következtében itt visszamaradt s azt a meghizást nyertem azt egyenkint vagy nagyobb partiekban minden áron eladni.

Tehát egy párt ezen a legujabb bécsi divat szerint szépen készitett

férfi téli-szövet felső nadrágokból

CSAK 2 FORINTÉRT

(a puszta munkadijért adom, s hogy senki sem kételkedjek, ujra kinyilatkoztatom, hogy *e nadrágok elegans, vastag, erős és meleg szövet felső nadrágok* s azokat visszafogadom, ha ez nem igazság. Mivel ezen nadrágok gyorsan kelnek, siessen mindenki szükségletét nálam beszerezni. Megrendeléseknél a fabhöszta megjelölendő. Egész öltönyök ugyanazon szövetekből 8 frt 50 krba kerülnek. Csak utánvéttel küldetik szét.

Czim: **M. Apfel** Bécs I. Fleischmarkt Nr. 8. VII. 250 1—12

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán 1888.